

Vlaams
Parlement

stuk **1083** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 12 april 2011 (2010-2011)

Ontwerp van decreet

betreffende de scholengemeenschappen
in het basis- en secundair onderwijs

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 22 oktober 2010.....	15
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad	23
Protocol nr. 739 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergaderingen van sectorcomité X en van onderhandeling “Vlaamse Gemeenschap” van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten op 11, 18 en 25 januari en 1 februari 2011	61
Protocol nr. 506 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs op 11, 18 en 25 januari en 1 februari 2011.....	73
Voorontwerp van decreet van 25 februari 2011	83
Advies van de Raad van State	99
Ontwerp van decreet	109
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse.....	121

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1.1. De scholengemeenschap in het basis- en secundair onderwijs

“Op 1 september 2011 worden de scholengemeenschappen opnieuw gevormd voor een periode van zes schooljaren. Ik zal die gelegenheid gebruiken om de scholengemeenschappen te versterken. Ik zal nagaan op welke terreinen de scholengemeenschappen het best versterkt kunnen worden en welke middelen daartoe het meest geschikt zijn. Op basis van overleg en van het lopende onderzoek over de werking van de scholengemeenschappen zal ik een kader scheppen dat die versterking van scholengemeenschappen mogelijk maakt.”.

Deze operationele doelstelling (OD 6.4) uit de beleidsnota Onderwijs voor 2009-2014 ‘Samen grenzen verleggen voor elk talent’ (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 202/1) geeft aan dat de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs met ingang van 1 september 2011 in versterkte vorm een nieuwe periode van samenwerking zullen kunnen aanvatten.

Een scholengemeenschap is zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs een samenwerkingsverband tussen meerdere scholen, behorende tot een of meerdere inrichtende machten, dat op vrijwillige basis wordt gevormd binnen een bepaalde geografische omschrijving en dit voor een periode van zes opeenvolgende schooljaren.

De scholengemeenschap is in haar huidige vorm in het gewoon secundair onderwijs van start gegaan op 1 september 1999. Op 1 september 2003 werd in het basisonderwijs bij wijze van proef de scholengemeenschap ook mogelijk gemaakt en vanaf 1 september 2005 werd deze figuur ook daar structureel in de regelgeving verankerd. Op datzelfde ogenblik werd in het secundair onderwijs de mogelijkheid gecreëerd om ook scholen voor buitengewoon secundair onderwijs op te nemen in de scholengemeenschap.

Ondertussen zijn er in het secundair onderwijs 118 scholengemeenschappen tot stand gekomen, waarvan in totaal 1018 scholen (949 scholen gewoon secundair onderwijs, vijf autonome centra deeltijds beroepssecundair onderwijs (dbso) en 64 scholen buitengewoon secundair onderwijs) deel uitmaken.

In het basisonderwijs zijn er 367 scholengemeenschappen tot stand gekomen, waar 2479 scholen (2304 scholen gewoon basisonderwijs en 175 scholen buitengewoon basisonderwijs) deel van uitmaken.

Versterken van de scholengemeenschap

De nood aan versterking van de huidige scholengemeenschappen blijkt uit een aantal recent verschenen documenten.

In eerste instantie is er het wetenschappelijk onderzoek waarnaar we in de hiervoor vermelde operationele doelstelling van de beleidsnota al verwijzen. Dit onderzoek, dat werd opgezet door de universiteiten van Gent en Antwerpen, is ondertussen afgerond. De resultaten zijn verwerkt en becommentarieerd in een afsluitend rapport ‘OBPWO 07.02 – De evaluatie van de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs (promotor G. Devos, copromotor P. Van Petegem, onderzoekers E. Delvaux, E. Feys, A. Franquet)’.

Dit rapport concludeert dat de scholengemeenschap de voorbije jaren zeker haar nut heeft bewezen en onder meer bijdraagt tot een versterking van het beleidsvoerend vermogen van de betrokken scholen. De onderzoekers stellen dat het merendeel van de respondenten in het onderzoek van mening zijn dat de toetreding tot een scholengemeenschap tot een verhoogd draagvlak voor de participerende scholen heeft geleid. De samenwerking in een scholengemeenschap biedt aan de scholen ook heel wat voordelen, zoals meer expertise-uitwisseling, extra middelen, extra ondersteuning enzovoort. Het onderzoek toont ook aan dat de meeste respondenten de scholengemeenschap ondertussen als een vaste waarde beschouwen en zeker niet terug willen naar een situatie zonder scholengemeenschap.

Anderzijds concluderen de onderzoekers dat de huidige scholengemeenschap zeker nog niet haar meest ideale vorm heeft bereikt en dat er een aantal elementen zijn die de goede werking van een scholengemeenschap nog belemmeren. In het rapport reiken zij een aantal beleidsaanbevelingen aan om deze belemmeringen weg te werken.

Daarnaast heeft de Raad Basisonderwijs van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) op 9 juni 2010 een advies neergelegd met betrekking tot de scholengemeenschap in het basisonderwijs¹. De Raad Basisonderwijs heeft dit advies op eigen initiatief genomen als reactie op de doelstelling in de beleidsnota 2009-2014 betreffende de versterking van de scholengemeenschap en wil hiermee bijdragen tot het debat over de scholengemeenschap. De Raad Basisonderwijs stelt dat een scholengemeenschap zeker een meerwaarde kan bieden en dat deze figuur de draagkracht van de deelnemende scholen kan verhogen. In haar advies geeft ze ook aan dat de rechtspersoonlijkheid van de scholengemeenschap een cruciaal gegeven wordt voor de toekomst. Verder pleit de raad voor het behoud van de vrijwilligheid om toe te treden tot een scholengemeenschap, pleit ze voor voldoende middelen, voor het behoud van de huidige normen, wenst ze een debat over de rol van het buitengewoon onderwijs en wijst ze op de nood aan externe ondersteuning voor de scholengemeenschap.

Een derde element dat de nood aan versterking van de huidige scholengemeenschappen ondersteunt, vormt de audit van het Rekenhof met betrekking tot de pedagogische en administratieve ondersteuning van basisscholen en secundaire scholen². Uit het verslag dat het Rekenhof op 15 juni 2010 aan het Vlaams Parlement heeft voorgelegd, blijkt dat de meerderheid van de scholen die deel uitmaken van een scholengemeenschap stellen dat dit een voordeel oplevert voor hun ondersteuning. Het Rekenhof stelt wel dat de samenwerking op het niveau van de scholengemeenschap op het vlak van de aanwending van de middelen voor pedagogische en administratieve ondersteuning efficiënter kan worden georganiseerd.

Een laatste element bestaat uit de bevindingen van de administratieve bevraging van een aantal scholengemeenschappen in de periode december 2009/januari 2010. Vermeldenswaard is dat deze bevindingen overeenstemmen met de conclusies van het wetenschappelijk onderzoek waarvan hoger sprake.

Dit alles toont aan dat de scholengemeenschap ondertussen haar plaats heeft gevonden in het onderwijslandschap en zeker bijdraagt tot een versterking van de deelnemende scholen. Maar anderzijds tonen het wetenschappelijk onderzoek, het Vlor-advies en in zekere mate het auditrapport van het Rekenhof ook aan dat er – zoals we trouwens ook al aan-

¹ Advies over ‘Scholengemeenschappen basisonderwijs’ – advies Raad Basisonderwijs Vlor van 9 juni 2010, RBO/GDR/ADV/001.

² Pedagogische en administratieve ondersteuning van basisscholen en secundaire scholen. Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement (goedgekeurd in de Nederlandse kamer van het Rekenhof op 15 juni 2010).

geven in de beleidsnota – nood is aan een verdere versterking en bijsturing van deze structuur.

Het voorliggende ontwerp van decreet bevat een beperkt aantal maatregelen waarmee we de huidige structuur van de scholengemeenschap in het basis- en secundair onderwijs willen bestendigen vanaf 1 september 2011 om zo een basis te leggen voor een substantiële versterking op langere termijn.

1.2. De scholengemeenschap vanaf 1 september 2011

Met het voorliggende ontwerp van decreet willen we in eerste instantie duidelijk stellen dat we als overheid verder willen met de figuur van de scholengemeenschap in het basis- en secundair onderwijs. We behouden de huidige structuur van de scholengemeenschap binnen het huidige reglementaire kader waarbij de vrijwillige deelname van de verschillende deelnemers nog steeds een belangrijk uitgangspunt blijft.

Eenmalig voor de duur van drie schooljaren

Op 1 september 2011 gaat voor de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs in principe een nieuwe periode van zes schooljaren van start.

We brengen deze periode echter eenmalig terug tot drie schooljaren, zodat de eerstvolgende periode van samenwerking slaat op de periode van 1 september 2011 tot en met 31 augustus 2014. Daarna wordt de termijn van de scholengemeenschappen terug op zes schooljaren gebracht.

Deze eenmalige inperking van de duur van de samenwerkingsperiode van de scholengemeenschap tot drie schooljaren hangt samen met een aantal andere belangrijke maatregelen die ook in de beleidsnota 2009-2014 zijn opgenomen en die vanaf 1 september 2014 van kracht zullen worden. Het gaat dan om de beleidsmaatregelen met betrekking tot het dossier leerzorg, de hervorming van het secundair onderwijs en de nieuwe geïntegreerde omkadering secundair onderwijs. De implementatie van deze dossiers zal ongetwijfeld een invloed hebben op de huidige structuur van het basis- en secundair onderwijs, en dus ook op de structuur en werking van de scholengemeenschap. De overheid is er zich daarbij terdege van bewust dat al deze dossiers, die in werking treden per 1 september 2014, in de loop van 2013 volledig moeten zijn gefinaliseerd. Zowel de samenstelling van scholengemeenschappen als de implementatie van de hervormingsmaatregelen, vergen de nodige tijd en voorbereiding van de onderwijsverstrekkers. Zowel bij het concipiëren van de nieuwe maatregelen als bij het doorlopen van de legistische procedure, zal het tijdsaspect dan ook voortdurend worden bewaakt.

Daarnaast geeft deze kortere termijn ons ook de gelegenheid om de beleidsaanbevelingen van het hier eerder vermelde wetenschappelijk onderzoek en de audit van het Rekenhof ten gronde te toetsen op hun wenselijkheid en haalbaarheid, net als de aanbevelingen die de Vlaamse Onderwijsraad formuleert in haar advies van 9 juni 2010.

Dit studiewerk kan dan waar nodig aanleiding geven tot een meer fundamentele bijsturing van de scholengemeenschap vanaf 1 september 2014.

In zijn advies van 25 november 2010 over het voorontwerp van decreet uit de Vlaamse Onderwijsraad de vrees dat de beperking van de vormingsperiode tot drie schooljaren de dynamiek van de scholengemeenschappen kan doen stilvallen. De overheid is van oordeel dat deze vrees ongegrond is: een dynamiek is in principe niet aan termijnen gebonden. Het voorontwerp van decreet draait de klok ook niet terug maar consolideert tijdelijk wat al bestaat. Tezelfdertijd wordt vanuit het beleid duidelijk het signaal gegeven dat op termijn

maatregelen mogen worden verwacht die de figuur van de scholengemeenschap ingrijpend versterken.

De Vlor is tevens bezorgd dat de koppeling van het dossier scholengemeenschappen aan andere dossiers leidt tot een onderlinge afhankelijkheid waardoor uitstel van het ene dossier automatisch tot uitstel van het andere zal leiden, met als risico dat finaal de versterking van de scholengemeenschappen in het gedrang kan komen. De overheid neemt akte van die bezorgdheid doch laat niets onverlet om de – weliswaar ambitieuze – plannen van de beleidsnota te realiseren. Hoe dan ook, wat de scholengemeenschappen betreft zullen, rekening houdend met de aanbevelingen van diverse instanties (Rekenhof, Vlor, onderzoekteams), tegen 2014 absoluut decretale ‘scholengemeenschapversterkende’ maatregelen worden getroffen.

Een beperkt aantal technische ingrepen

Het voorliggende ontwerp van decreet brengt een aantal technische ingrepen aan.

Het principe dat personeelsleden die behoren tot de scholen van de scholengemeenschap ook kunnen werken voor de scholengemeenschap in zijn totaliteit of voor andere scholen van de scholengemeenschap, wordt nu ook voor scholengemeenschappen in het secundair onderwijs voor een aantal personeelscategorieën ingeschreven in de decreten op de rechtspositieregeling.

Daarnaast wordt ook de inzetbaarheid van personeelsleden die aangesteld worden in functies of betrekkingen die worden ingericht met punten die de scholengemeenschap kan aanwenden voor haar ondersteuning, opgenomen in de decreten op de rechtspositieregeling.

Voor het basisonderwijs schrijven we in dat een verlenging van de samenwerkingsovereenkomst stilzwijgend kan gebeuren. Op deze wijze kunnen de scholengemeenschappen in het basisonderwijs in de toekomst op eenzelfde manier verder werken als in het secundair onderwijs.

De beperking van de volgende termijn van scholengemeenschappen tot drie jaar betekent dat ook nog andere vormen van samenwerking uitzonderlijk moeten worden ingekort. In eerste instantie gaat het om de samenwerkingsverbanden betreffende ICT-coördinatie. Deze samenwerkingsverbanden zijn recent op een zelfde termijn gebracht als de scholengemeenschappen. Deze termijn brengen we ook eenmalig naar drie schooljaren voor de periode die aanvangt op 1 september 2011. Het sluiten van de beleidscontracten of beleidsplannen met de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) loopt vandaag ook niet gelijk met het ogenblik waarop de scholengemeenschappen gevormd worden. Om beide periodes te doen kunnen samenvallen, wordt er voorzien in een overgangsbepaling: de eerstvolgende nieuwe driejarige periode waarvoor er samenwerkingscontracten gesloten worden met CLB's, wordt uitzonderlijk met één jaar ingekort. De vorming van een nieuwe scholengemeenschap en het sluiten van een samenwerkingscontract met een CLB, zal dus samen kunnen verlopen met ingang van het schooljaar 2014-2015, en dit voor een periode van zes jaar. Het is deze regeling waar de Vlor in zijn advies voor pleit. De omkadering blijft evenwel zoals vandaag driejaarlijks herberekend worden.

Tegelijkertijd wordt een juridisch-technische vereenvoudiging gerealiseerd in het CLB-decreet. Vermits de programmatie en rationalisatie steeds gelinkt worden aan een referentiemoment binnen een periode waarvoor de personeelsformatie wordt vastgesteld, volstaat het om hiernaar te verwijzen. Deze werkwijze biedt meer transparantie en eenvoud dan de huidige bepalingen.

In principe moet een scholengemeenschap in het secundair onderwijs samenwerken met 1 CLB. In 2009 werd de uitzondering op deze maatregel, die toelaat dat een scholengemeenschap uitzonderlijk nog met meerdere CLB's samenwerkt, verlengd tot 31 augustus 2012. We verlengen dit principe tot 31 augustus 2014.

Voor het secundair onderwijs worden de principes van de globale puntenenveloppe verlengd met drie schooljaren. De globale puntenenveloppe werd via het decreet van 8 mei 2009 betreffende het onderwijs XIX vanaf 1 september 2009 ingevoerd, en dit voor de duur van twee schooljaren (dus tot uiterlijk 31 augustus 2011). Na deze twee schooljaren zou een aangepast systeem van berekening van deze enveloppe worden ingevoerd dat eventueel gepaard zou gaan met een aanpassing van de diverse puntenwaarden. De verlenging laat toe om deze berekening te integreren in de beleidsmaatregelen betreffende de nieuwe geïntegreerde omkadering in het secundair onderwijs vanaf 1 september 2014. Ten aanzien van het gegeven dat de Vlor aandringt op een evaluatie van de globale puntenenveloppe, kan worden gesteld dat de overheid deze evaluatie tegen uiterlijk 1 september 2013 voorziet, zoals overigens ook is opgenomen in onderwijs cao IX.

Aan de principes van de globale puntenenveloppe wordt een overgangsmaatregel toegevoegd voor scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die op of na 1 september 2011 voor het eerst toetreden tot een scholengemeenschap. De school voor buitengewoon secundair onderwijs krijgt bij haar toetreding de garantie dat ze tot uiterlijk 2013-2014 jaarlijks ten volle het aantal punten uit de globale puntenenveloppe van de scholengemeenschap terugkrijgt dat ze daadwerkelijk genereert voor de scholengemeenschap. Deze maatregel moet gezien worden als een stimulans voor de scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die nog niet tot een scholengemeenschap zijn toegetreden. Momenteel maken immers nog maar 64 van de 112 scholen voor buitengewoon secundair onderwijs deel uit van een scholengemeenschap in het secundair onderwijs.

Voor het basisonderwijs ten slotte verlengen we een aantal maatregelen met betrekking tot de toekenning van zorgmiddelen die aflopen op 31 augustus 2011 met een periode van drie schooljaren tot en met 31 augustus 2014. Het gaat om volgende maatregelen.

De toekenning van zorgmiddelen aan scholen die niet tot een scholengemeenschap behoren. In principe is de toekenning van deze middelen slechts voorzien tot uiterlijk 31 augustus 2011, zodat deze scholen de nodige tijd zouden krijgen om na te gaan of ze tot een scholengemeenschap zouden toetreden.

Een school die niet tot een scholengemeenschap behoort en in de loop van een zesjarige termijn toetreedt tot een bestaande scholengemeenschap, genereert onmiddellijk middelen voor de scholengemeenschap. Ook dit principe blijft voor de eerstvolgende – ingekorte – termijn behouden.

De scholengemeenschap moet elk van haar scholen een minimum aantal zorguren toekennen. Ook dit principe blijft behouden en sluit aan bij de beslissing om ook in het secundair onderwijs de principes van de globale puntenenveloppe te consolideren.

1.3. De toekomst van de scholengemeenschap op langere termijn

Het voorliggend ontwerp van decreet vormt uiteindelijk slechts een tussenstap, op iets langere termijn (i.c. vanaf 1 september 2014) willen we de scholengemeenschap aantoonbaar structureel versterken en dit zowel op beheersmatig als op onderwijskundig vlak.

Hiertoe gaan we in eerste instantie de beleidsaanbevelingen van de eerder aangehaalde rapporten en adviezen (het rapport van het wetenschappelijk onderzoek van de universiteiten van Gent en Antwerpen, het advies van de Raad Basisonderwijs van de Vlor en

de audit van het Rekenhof) ten gronde bestuderen en aftoetsen aan hun haalbaarheid en wenselijkheid. We betrekken daarbij de verslaggeving van de bevraging door de onderwijsadministratie van een aantal scholengemeenschappen in de periode december 2009/januari 2010.

Het is echter nu al duidelijk dat een aantal van de geformuleerde aanbevelingen een rechtstreekse budgettaire impact vertegenwoordigen. We kunnen dan ook niet verhelen dat een zekere vorm van kostenefficiëntie een belangrijk element zal zijn in de ontwikkeling van denkplaatjes voor de toekomstige scholengemeenschap.

Zoals we al eerder vermeldden, zal ook de samenhang met andere beleidsmaatregelen steeds een belangrijk aandachtspunt zijn bij het formuleren van verdere toekomstplaatjes van de scholengemeenschap en vice versa.

We willen ook vrij snel een duidelijk antwoord bieden op de problematiek van de rechtspersoonlijkheid van de scholengemeenschap. Hiertoe zullen we op korte termijn een onderzoeksvraag voorleggen aan het steunpunt Recht en Onderwijs.

II. COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

(Aandacht: rekening houdend met het advies van de Raad van State, dat naar het principe van de rechtszekerheid verwijst, worden de wijzigingen in de decreetgeving secundair onderwijs onmiddellijk opgenomen in de Codex Secundair Onderwijs die bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2010 is goedgekeurd en ter bekrachtiging is ingediend bij het Vlaams Parlement).

Artikel 1

Dit artikel vergt geen verdere toelichting.

Artikelen 2, 3, 4, 5 en 19

Zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs kunnen momenteel al personeelsleden ingezet worden voor opdrachten voor andere scholen van de scholengemeenschap of voor de totaliteit van de scholengemeenschap.

Voor het basisonderwijs zijn deze bepalingen opgenomen in de decreten Rechtspositie van 27 maart 1991, voor het secundair onderwijs is dit vastgelegd in het decreet Secundair Onderwijs van 14 juli 1998.

Dit voorstel brengt beide bepalingen samen in de decreten Rechtspositie, maar behoudt voor een aantal personeelscategorieën nog steeds een onderscheid tussen het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Volgende principes worden daarbij gehanteerd:

1° basisonderwijs:

- de personeelsleden van het onderwijzend personeel kunnen worden ingezet om opdrachten uit te voeren voor andere scholen van de scholengemeenschap;
- de personeelsleden van het beleids- en ondersteunend personeel kunnen worden ingezet om opdrachten uit te oefenen voor andere scholen van de scholengemeenschap of voor de scholengemeenschap zelf, maar ook om opdrachten uit te oefenen in andere scholen van de scholengemeenschap;

2° secundair onderwijs:

- de personeelsleden van het ondersteunend personeel kunnen mits hun instemming worden ingezet om opdrachten uit te oefenen voor andere scholen van de scholengemeenschap of voor de scholengemeenschap zelf, maar ook om opdrachten uit te oefenen in andere scholen van de scholengemeenschap;

3° basis- en secundair onderwijs:

- de personeelsleden van het bestuurspersoneel kunnen worden ingezet om opdrachten uit te voeren voor de scholengemeenschap in haar totaliteit;
- daarnaast wordt in beide niveaus rechtszekerheid gecreëerd voor de personeelsleden die worden aangesteld in een functie of betrekking die wordt ingericht ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap. In het basisonderwijs betreft het onder meer de functie van stafmedewerker en van directeur belast met een coördinatiefunctie. In het secundair onderwijs betreft het de functies en betrekkingen die een scholengemeenschap kan inrichten via de voorafname van de globale puntenenveloppe.

Personeelsleden die worden aangesteld ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap, personeelsleden van het beleids- en ondersteunend personeel in het basisonderwijs en, mits hun instemming, personeelsleden van het ondersteunend personeel in het secundair onderwijs kunnen worden ingezet voor en in andere scholen van de scholengemeenschap en voor de totaliteit van de scholengemeenschap. Ze worden wel steeds aangesteld of geaffecteerd aan de school waar de betrekking wordt ingericht op basis van de daartoe voorziene regelgeving. Het personeelslid dat in of voor een andere school wordt ingezet of voor de scholengemeenschap moet die opdracht kunnen uitoefenen binnen een redelijke afstand van de school van aanstelling of affectatie. Deze afstand mag niet meer bedragen dan 25 km, tenzij het personeelslid akkoord gaat met een grotere afstand. Ten slotte mag de toewijzing van de opdracht geen afbreuk doen aan de statutaire rechten van het betrokken personeelslid.

Als een personeelslid een opdracht krijgt toegewezen in het kader van deze bepalingen, moet die opdracht ook als dusdanig worden omschreven in de documenten die aan het personeelslid reglementair moeten worden overhandigd bij een aanstelling, evenals in de functiebeschrijving van het personeelslid.

Artikel 6

In het decreet betreffende het onderwijs XX werd de definitie van bevolkingsdichtheid aangepast en gekoppeld aan de looptijd (zesjaarlijkse) van scholengemeenschappen. De reden hiervoor was dat er geen tienjaarlijkse bevolkingstellingen meer uitgevoerd worden. Het voorliggende ontwerp van decreet beperkt de looptijd van scholengemeenschappen die starten op 1 september 2011 uitzonderlijk tot drie schooljaren. Daarom wordt de definitie van bevolkingsdichtheid licht aangepast om een gelijkaardige uitzondering te voorzien.

Artikelen 7 en 17

Een scholengemeenschap wordt in principe gevormd voor de duur van zes opeenvolgende schooljaren.

Zowel in het basis- als in het secundair onderwijs wordt de eerstvolgende termijn van de scholengemeenschappen – die ingaat op 1 september 2011 – uitzonderlijk en eenmalig teruggebracht tot drie schooljaren in plaats van de huidige zes schooljaren.

Zoals al aangehaald in de algemene toelichting, gebeurt deze eenmalige inperking tot drie schooljaren om de samenhang tussen de werking van scholengemeenschappen en andere beleidsprojecten, die vervat zijn in de beleidsnota, te bewaken.

De periode van drie schooljaren laat de overheid ook toe om dieper in te gaan op:

- de beleidsaanbevelingen die vervat zitten in het eindrapport van het wetenschappelijk onderzoek dat werd gevoerd m.b.t. de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs (OBPWO 07.02);

- het advies met betrekking tot de scholengemeenschap in het basisonderwijs dat de Raad Basisonderwijs in de Vlor – op eigen initiatief – op 9 juni 2010 heeft aangenomen;
- de audit van het Rekenhof van 15 juni 2010 met betrekking tot de pedagogische en administratieve ondersteuning.

De aanpassingen maken ook duidelijk dat de termijn op 1 september 2011 eenmalig tot drie jaar wordt ingekort en daarna (vanaf 1 september 2014) terug op zes schooljaren wordt gebracht. De inperking van de zesjarige termijn is dus uitdrukkelijk als een afwijking op de bestaande termijnen ingeschreven. De structuur scholengemeenschap zal dus in elk geval ook na 2014 blijven bestaan.

Voor het basisonderwijs wordt hier ook ingeschreven dat een verlenging van de samenwerkingsovereenkomst stilzwijgend kan gebeuren na elke zesjaarlijkse periode. De eerstvolgende ‘zesjarige’ periode start op 1 september 2014, wat betekent dat een stilzwijgende verlenging van de scholengemeenschappen basisonderwijs in de feiten voor het eerst zal kunnen worden toegepast in 2020. Op deze wijze gebeurt dit op eenzelfde manier als in het secundair onderwijs. De scholengemeenschappen kunnen dus van rechtswege verlengd worden voor zover ze aan de criteria van scholengemeenschappen blijven voldoen. De scholengemeenschappen die van rechtswege worden verlengd, behouden uiteraard het recht op alle voordelen die toegekend worden aan de scholengemeenschappen (bv. de puntenenveloppe ter ondersteuning van haar werking of andere puntenenveloppen toegekend aan de scholengemeenschappen).

Artikel 8

In artikel 125septies wordt een technische wijziging doorgevoerd die noodzakelijk is omwille van het herformuleren van artikel 125quinquies, zoals die gebeurt in artikel 7 van dit decreet.

Artikelen 9 en 18, 2°

Vanaf 1 september 2010 kent de overheid geen lestijden mentorschap meer toe. Zowel voor het basis- als het secundair onderwijs worden de desbetreffende artikelen aangepast. De scholengemeenschappen beschikken niet meer over lestijden mentorschap en kunnen dus ook geen afspraken meer over deze lestijden maken.

De scholengemeenschappen kunnen echter in de toekomst nog steeds eigen afspraken maken rond mentorschap, zoals heel wat scholen en scholengemeenschappen ook deden voor de introductie van de lestijden bedoeld voor mentorschap.

Voor wat betreft de scholengemeenschappen basisonderwijs wordt via artikel 9 aan de bevoegdheden van de scholengemeenschappen de bepaling toegevoegd dat de scholengemeenschap algemene afspraken maakt over het personeelsbeleid binnen de scholengemeenschap. Dit hangt samen met de bepalingen in de artikelen 2 en 4 van dit decreet met betrekking tot het inzetten van personeelsleden voor de totaliteit van de scholengemeenschap of voor opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap. Het is evident dat een scholengemeenschap bij het hanteren van deze bepalingen daar voorafgaand afspraken over maakt.

Artikel 10

In artikel 125decies wordt een technische wijziging doorgevoerd die noodzakelijk is omwille van de aanpassing van artikel 125novies en het herformuleren van artikel 125quinquies.

Artikel 11

Dit artikel brengt technische wijzigingen aan die een aantal maatregelen in het kader van de toekenning van zorgmiddelen verlengen tot en met 31 augustus 2014. Het gaat om volgende maatregelen:

- de toekenning van zorgmiddelen aan scholen die niet tot een scholengemeenschap behoren;
- een school die niet tot een scholengemeenschap behoort en in de loop van een zesjarige termijn toetreedt tot een bestaande scholengemeenschap, genereert onmiddellijk middelen voor de scholengemeenschap;
- de scholengemeenschap moet elk van haar scholen een minimum aantal zorguren toekennen.

Door de maatregelen te verlengen tot en met 31 augustus 2014 wordt ook het signaal gegeven dat deze problematiek meegenomen wordt in de studiefase voor de lange termijn en toekomstvisie op scholengemeenschappen.

Daarnaast brengt dit artikel ook nog een aantal technische wijzigingen aan die noodzakelijk zijn omwille van het herformuleren van artikel 125quinquies.

Artikel 12

Deze aanpassingen hangen samen met de wijzigingen die in artikel 11 worden aangebracht en zorgen voor een verlenging van de toekenning van zorgmiddelen tot en met 31 augustus 2014.

Artikel 13

De toekenning van de globale puntenenveloppe aan de scholengemeenschappen secundair onderwijs, initieel voorzien voor de schooljaren 2009-2010 en 2010-2011, wordt met drie schooljaren verlengd tot en met 31 augustus 2014.

Deze verlenging laat toe om dit dossier te laten aansluiten en zelfs te integreren in de beleidsdossiers betreffende de nieuwe geïntegreerde omkadering in het secundair onderwijs, evenals de hervorming van het secundair onderwijs.

Artikelen 14, 15 en 16

Binnen de globale puntenenveloppe is voorzien dat een overgangsregeling met betrekking tot punten ondersteunend personeel voor scholen voor buitengewoon secundair onderwijs afloopt bij het einde van het schooljaar 2010-2011. In zijn advies vindt de Vlor het opportuun om, aangezien het systeem van de globale puntenenveloppe met drie schooljaren wordt doorgetrokken, ook die overgangsregeling met drie schooljaren te verlengen. De overheid volgt deze redenering niet volledig. Een verder zetten van het puntensysteem impliceert een doortrekking in al zijn kenmerken, dus met inbegrip van stopzetting van de buso-overgangsmaatregel. Dat die maatregel slechts loopt tot en met 31 augustus 2011 heeft trouwens een dubbele reden. In eerste instantie moest het buso-scholen toelaten om de overgang te maken van het normensysteem van het opvoedend hulppersoneel naar de puntenenveloppe ondersteunend personeel (naar analogie met wat eerder in het voltijds gewoon secundair onderwijs is gebeurd). In tweede instantie kan er niet aan voorbij gegaan worden dat de invoering van het ondersteunend personeel in buso samenviel met de mogelijkheid voor buso-scholen om toe te treden tot een scholengemeenschap. De overgangsmaatregel diende daarom als ‘bescherming’ van de buso-school die toetrad tot een scholengemeenschap en daarbij haar punten moest bijdragen tot de puntenenveloppe van die scholengemeenschap. Om te vermijden dat de buso-school als kleinere partner in de

scholengemeenschap onvoldoende punten bij de verdeling zou krijgen (wat niet stimuleert om in een scholengemeenschap te stappen), werd een garantie ingebouwd tot en met het schooljaar 2010-2011. Vanaf 2011, bij een nieuwe vormingsperiode van scholengemeenschappen, mag worden aangenomen dat ook de toegetreden buso-school volop mee op kruissnelheid draait.

Momenteel zijn echter nog maar 64 van de 112 scholen voor buitengewoon secundair onderwijs toegetreden tot een scholengemeenschap. Om de resterende scholen te stimuleren om de stap naar toetreding tot een scholengemeenschap te zetten, wordt een nieuwe overgangsmaatregel ingevoerd. De school voor buitengewoon secundair onderwijs die op of na 1 september 2011 voor het eerst toetreedt tot een scholengemeenschap, krijgt zo de garantie dat ze voor de duur van de overeenkomst van de scholengemeenschap – in dit geval dus tot 2013-2014 – al haar punten terugkrijgt van de scholengemeenschap.

De desbetreffende nieuwe overgangsmaatregel vergt ook een aantal technische wijzigingen in de bestaande decreetgeving.

Artikel 18, 1°

Een scholengemeenschap in het secundair onderwijs moet in beginsel samenwerken met één centrum voor leerlingenbegeleiding. Op die regel bestaat vandaag een uitzondering die toelaat dat een school voor buitengewoon secundair onderwijs die toetreedt tot een scholengemeenschap, kan blijven samenwerken met een ander CLB dan datgene van de scholengemeenschap. Ook voor de scholengemeenschap Steinerscholen Secundair Onderwijs bestaat dergelijke uitzondering. Deze uitzonderingsregel wordt nog eenmaal verlengd tot 31 augustus 2014.

Artikel 20

Een CLB sluit in principe een beleidscontract of beleidsplan af voor de duur van drie jaren. Deze driejarige periode strookt momenteel niet met de vorming van een scholengemeenschap: de huidige beleidscontracten lopen immers pas af op het einde van het schooljaar 2011-2012, terwijl de nieuwe scholengemeenschappen dan al een schooljaar actief zijn. Opdat de vorming van scholengemeenschappen enerzijds en het sluiten van een samenwerkingscontract met een CLB anderzijds samen kan verlopen, is het nodig om de duur van de beleidscontracten en beleidsplannen in te korten. De eerste gelegenheid hiervoor doet zich voor in het schooljaar 2012-2013, waarbij de duur van de nieuwe te sluiten beleidscontracten uitzonderlijk beperkt wordt tot twee jaar. Hierdoor zal de vorming van scholengemeenschappen en het sluiten van een samenwerkingscontract met een CLB vanaf het schooljaar 2014-2015 samen verlopen. De beleidscontracten en de beleidsplannen worden vanaf schooljaar 2014-2015 dus afgesloten voor een periode van zes jaar. De omkadering blijft op dat moment echter zoals vandaag om de drie jaar bepaald worden, rekening houdende met het gegeven dat er binnen een periode van zes jaar grote schommelingen kunnen plaatsvinden op het vlak van leerlingenaantallen.

Artikelen 21 tot en met 30

Deze artikelen betreffen een juridisch-technische verbetering. Aangezien de programmatie en de rationalisatie steeds gekoppeld zijn aan de periode waarvoor personeelsformatie van de CLB's wordt vastgesteld, wordt dit best verduidelijkt.

Artikel 31

De middelen voor ICT-coördinatie worden toegekend aan een scholengemeenschap, aan een scholengroep of aan een samenwerkingsplatform waar een scholengemeenschap van het basis- of secundair onderwijs deel van kan uitmaken.

Dergelijk samenwerkingsplatform sluit een oprichtingsovereenkomst af voor de duur van zes schooljaren.

Voor de periode vanaf 1 september 2011 wordt de duur van deze overeenkomst eenmalig ingekort tot drie schooljaren, zodat dit strookt met de termijn voor de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs.

In zijn advies wijst de Vlor er op dat er geen overeenstemming is tussen de tekst van dit artikel en die van de memorie van toelichting. Deze bemerking is even wel onterecht. Immers, de memorie herhaalt uit hoofde van volledigheid een bepaling uit Onderwijsdecreet XIV aangaande de toekenning van de middelen en gaat vervolgens verder met de nieuwe duur van het samenwerkingsverband waarbinnen die middelen kunnen worden aangewend. Het artikel zelf heeft enkel betrekking op desbetreffende nieuwe duur, wat maakt dat er geen discordantie is. Daarnaast is er wel een tegenstrijdigheid inzake de toekenningswijze van de ICT-punten tussen de praktijk in alle onderwijsniveaus, het decreet basisonderwijs en de uitvoeringsreglementering rond ICT-middelen enerzijds en Onderwijsdecreet XIV anderzijds. Dit werd trouwens ook opgemerkt door het Rekenhof in zijn audit van de puntenenveloppen. Vandaar dat deze discrepantie via het op stapel staande Onderwijsdecreet XXI wordt weggewerkt door Onderwijsdecreet XIV te wijzigen conform het decreet basisonderwijs, de uitvoeringsreglementering rond ICT-middelen en de gangbare praktijk.

Artikel 32

Het gaat om een technische aanpassing waarbij een correcte verwijzing naar de Codex Secundair Onderwijs wordt ingebracht.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

VOORONTWERP VAN DECREET
van 22 oktober 2010

Ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 2. Artikel 125quinquies van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 125quinquies. §1. Een scholengemeenschap wordt opgericht:

1° bij beslissing als de scholengemeenschap wordt gevormd door scholen van hetzelfde schoolbestuur;

2° bij overeenkomst als de scholengemeenschap wordt gevormd door scholen van verschillende schoolbesturen.

De beslissing of de overeenkomst regelt de organisatie en de werking van de scholengemeenschap.

§2. De beslissing of overeenkomst die in werking treedt op 1 september 2011, geldt voor een periode van drie schooljaren. De beslissing of overeenkomst die in

werking treedt op 1 september 2012, geldt voor een periode van twee schooljaren. De beslissing of overeenkomst die in werking treedt op 1 september 2013, geldt voor één schooljaar.

§3. Tijdens de periode, vermeld in paragraaf 2, kan de beslissing of overeenkomst inzake de vorming van een scholengemeenschap evenwel worden gewijzigd, zodat een school alsnog tot de scholengemeenschap kan toetreden of uit de scholengemeenschap kan stappen.

Een school kan uit de scholengemeenschap stappen in een van de volgende gevallen:

1° de scholengemeenschap telt minder dan negenhonderd gewogen regelmatige leerlingen op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;

2° een school wordt overgenomen door een schoolbestuur van een andere groep als vermeld in artikel 3, 21°, op voorwaarde dat alle schoolbesturen die behoren tot de scholengemeenschap, ermee instemmen dat de school uit de scholengemeenschap stapt.

Wijzigingen van een beslissing of overeenkomst treden in werking op 1 september na de datum waarop de wijziging tot stand is gekomen.

§4. Vanaf 1 september 2014 treedt de beslissing of overeenkomst in werking op 1 september en geldt ze telkens voor een periode van zes schooljaren.

Elke volgende periode van zes schooljaren start zes jaar of een veelvoud van zes jaar na 1 september 2014.

De beslissing of overeenkomst wordt telkens van rechtswege voor dezelfde periode verlengd als voldaan is aan al de volgende voorwaarden:

1° de scholengemeenschap beantwoordt nog aan de criteria voor het vormen van scholengemeenschappen;

2° er is geen beslissing of overeenkomst om de scholengemeenschap niet te verlengen of te wijzigen;

3° de samenstelling van de scholengemeenschap blijft ongewijzigd;

4° geen enkel schoolbestuur meldt voor 1 mei voorafgaand aan de start van een periode van zes schooljaren aan de andere schoolbesturen dat ze de beslissing of overeenkomst niet wil verlengen.

§5. In afwijking van paragraaf 4 eindigen de overeenkomsten of beslissingen die in werking treden in de loop van de zesjaarlijkse periode, vermeld in paragraaf 4, op het einde van de zes schooljaren in kwestie.

§6. Tijdens de voormelde periode van zes schooljaren kan de beslissing of overeenkomst inzake de vorming van een scholengemeenschap evenwel worden

gewijzigd, zodat een school alsnog tot de scholengemeenschap kan toetreden of uit de scholengemeenschap kan stappen.

Een school kan uit de scholengemeenschap stappen in een van de volgende gevallen:

1° de scholengemeenschap telt minder dan negenhonderd gewogen regelmatige leerlingen op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;

2° een school wordt overgenomen door een schoolbestuur van een andere groep als vermeld in artikel 3, 21°, op voorwaarde dat alle schoolbesturen die behoren tot de scholengemeenschap, ermee instemmen dat de school uit de scholengemeenschap stapt.

Wijzigingen van een beslissing of overeenkomst treden in werking op 1 september na de datum waarop de wijziging tot stand is gekomen.

§7. De beslissing of overeenkomst wordt voor 15 juni voorafgaand aan de datum van inwerkingtreding bezorgd aan Agodi.”.

Art 3. In artikel 125septies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 3bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§3bis. In afwijking van paragraaf 3 geldt de telling om te voldoen aan de norm van de scholengemeenschap voor overeenkomsten of beslissingen die in werking treden op 1 september 2011, voor een periode van drie schooljaren.”;

2° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

“§4. In afwijking van paragraaf 3 geldt de telling om te voldoen aan de norm van de scholengemeenschap voor overeenkomsten of beslissingen die in werking treden op 1 september 2012 of 1 september 2013, als vermeld in artikel 125quinquies, §2, tot en met 31 augustus 2014.”;

3° in paragraaf 5 worden de woorden “§2, tweede lid,” vervangen door de woorden “§4”.

Art. 4. In artikel 125novies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 15 december 2006, 22 juni 2007, 13 juli 2007 en 4 juli 2008, wordt punt 8° opgeheven.

Art. 5. In artikel 125decies, §1, 6°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “§4ter, 1° en 2°,” vervangen door de woorden “,§3, 1° en 2°, of §6, 1° en 2°”.

Art. 6. In artikel 125duodecies¹ van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007 en gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008 en 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, punt 1°, eerste zin, worden de woorden “§4ter” vervangen door de woorden “§3”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, punt 1°, eerste zin, worden de woorden “2009-2010 of 2010-2011” vervangen door de woorden “2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 of 2013-2014”;

3° in paragraaf 1, tweede lid, punt 1°, tweede zin, worden de woorden “§4ter” vervangen door de woorden “§3 of §6”;

4° in paragraaf 4 worden de woorden “en 2010-2011” vervangen door de woorden “, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014”.

Art. 7. In artikel 194quater, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 juli 2008, worden de woorden “en 2010-2011” vervangen door de woorden “, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014”.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs

Art. 8. In artikel 64 van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005 en 22 juni 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het tweede lid geldt de beslissing of overeenkomst die in werking treedt op 1 september 2011, voor een periode van drie schooljaren. Die periode van drie schooljaren wordt, tenzij er een andersluidende beslissing of overeenkomst is, van rechtswege voor een periode van zes schooljaren verlengd.”;

2° in het bestaande derde lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden “van zes schooljaren” opgeheven.

Art. 9. In artikel 71 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 februari 2003, 15 juli 2005, 15 december 2006, 22 juni 2007, 10 juli 2008, 20 maart 2009 en 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 2° worden de woorden “tot 31 augustus 2012” telkens vervangen door de woorden “tot en met 31 augustus 2014”;

2° punt 12° wordt opgeheven.

Art. 10. In artikel 93 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009, wordt paragraaf 3 vervangen door wat volgt:

“§3. De bepalingen van deze titel gelden voor de schooljaren 2009-2010 tot en met 2013-2014.”.

Art. 11. In artikel 95, §9, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009, wordt in punt 3° de laatste zin opgeheven.

Art. 12. In artikel 99 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009, wordt paragraaf 2 opgeheven.

Art. 13. In artikel 99bis van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste zin, worden de woorden “artikel 99, §1” vervangen door de woorden “artikel 99”;

2° in paragraaf 3 worden de woorden “artikel 99, §1,” vervangen door de woorden “artikel 99”.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding

Art. 14. In artikel 38, §1, van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid wordt de duur van de beleidsplannen en beleidscontracten ingekort tot 31 augustus 2011, waarna de school een nieuw driejarig beleidsplan of beleidscontract sluit met een centrum.”.

Hoofdstuk 5. Wijziging van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV

Art. 15. In artikel X.53, §2, eerste lid, van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV, gewijzigd bij de decreten van 7 mei 2004 en 15 juli 2005, worden in punt 3° de volgende wijzigingen aan gebracht:

1° na de eerste zin wordt een zin ingevoegd, die luidt als volgt:

“In afwijking van deze bepaling geldt de overeenkomst die in werking treedt op 1 september 2011, voor een periode van drie schooljaren;”;

2° de woorden “van zes schooljaren” worden opgeheven.

Art. 16. In artikel X.55, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 juli 2003, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° als in een instelling voor gewoon of buitengewoon secundair onderwijs een betrekking in een ambt van het ondersteunend personeel wordt opgericht, gebeurt dat volgens artikel 99bis of artikel 99ter van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs;”.

Hoofdstuk 6. Slotbepaling

Art. 17. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2011.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs

Vlaamse Onderwijsraad
Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel
T +32 2 219 42 99
F +32 2 219 81 18
www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs

1 Situering

Op 26 oktober ontving de Vlor van minister Pascal Smet een adviesvraag over het voorontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs. Een werkgroep van de Algemene Raad onder het voorzitterschap van Mevr. Mia Douterlungne bereidde dit advies voor op basis van een voorafgaande bespreking in de deelraden RBO en RSO. Het advies werd besproken op de Algemene Raad van 25 november 2010 en met eenparigheid van stemmen goedgekeurd.

2 Een uitstel van de versterking van de scholengemeenschappen

In de Beleidsnota onderwijs en vorming 2009-2014 van minister Pascal Smet staat in operationele doelstelling 6.4 een passage over de versterking van de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs vanaf 1 september 2011: "Op 1 september 2011 worden de scholengemeenschappen opnieuw gevormd voor een periode van zes schooljaren. Ik zal die gelegenheid gebruiken om de scholengemeenschappen te versterken. Ik zal nagaan op welke terreinen de scholengemeenschappen het best versterkt kunnen worden en welke middelen daartoe het meest geschikt zijn. Op basis van overleg en van het lopende onderzoek over de werking van de scholengemeenschappen zal ik een kader scheppen dat die versterking van scholengemeenschappen mogelijk maakt."

De minister opteerde er voor om nu slechts een minidecreet uit te werken als eerste en beperkte stap in de versterking van de scholengemeenschap. De Vlor is echter van oordeel dat het voorliggende voorontwerp van decreet geen versterking van de scholengemeenschap inhoudt. De structurele versterking (zowel beheersmatig als onderwijskundig) wordt uitgesteld tot 1 september 2014. De Vlaamse onderwijsraad beperkt zich dan ook in zijn advies tot de bespreking van dit minidecreet en wil geen voorafname doen op het debat ten gronde over de versterking van de scholengemeenschappen. De Vlor pleit er voor om nog dit schooljaar met het debat te starten zodat de maatregelen ter versterking van de scholengemeenschappen operationeel zijn tegen 1 september 2014.

2.1 Start van een nieuwe periode

Op 1 september 2011 zullen de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs op vrijwillige basis een nieuwe periode van samenwerking kunnen aanvangen op basis van het voorliggende voorontwerp van decreet. De Vlor is ervan overtuigd dat de figuur

scholengemeenschap een meerwaarde kan bieden¹. Scholengemeenschappen zijn een geschikt platform om binnen het basis- en secundair onderwijs te werken aan een verdere professionalisering van scholen, om de solidariteit tussen scholen te vergroten en wat het secundair onderwijs betreft om het regionaal netwerk van scholen te verstevigen.

De Raad is tevreden met het behoud van het principe van vrijwilligheid. Een verplichting tot toetreding zou in conflict komen met de onderwijsvrijheid.

2.2 Beleidsmethodiek: uitstel van fundamentele hervorming

De minister zal de duur van de nieuwe periode voor de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs die op 1 september 2011 van start gaat, eenmalig beperken tot een periode van drie jaar. Hij verwacht immers dat de dossiers leerzorg, de hervorming van het secundair onderwijs en de nieuwe geïntegreerde omkadering in het basis- en secundair onderwijs een invloed zullen hebben op de structuur en de werking van de scholengemeenschap. Belangrijke maatregelen in het kader van deze dossiers zullen pas van kracht zijn vanaf 1 september 2014. De minister wil daarom pas tegen die datum overgaan tot een hervorming van de scholengemeenschappen.

De Vlaamse onderwijsraad begrijpt dat de figuur scholengemeenschap gekoppeld is aan deze dossiers². Daarom is ze in principe niet tegen deze eenmalige driejarige periode. Zo kan men de CLB- contracten en de ICT- samenwerkingsplatforms laten sporen met de duur van de scholengemeenschappen. Bestuurskundig is het voor gemeentelijke en stedelijke scholen ook voordelig dat de termijn van de scholengemeenschappen gelijk loopt met de termijn van een legislatuur van de gemeentebesturen. Anderzijds zijn er een aantal valkuilen verbonden aan deze optie. De vrees bestaat dat door deze eenmalige verkorting de dynamiek van het vormen van scholengemeenschappen zou kunnen stilvallen. De raad stelt ook vragen bij de haalbaarheid om al deze dossiers tegen 1 september 2014 af te ronden. Regelgeving die rechtstreeks impact heeft op de werking van de scholengemeenschappen moet minstens één jaar voor de start van de nieuwe scholengemeenschappen decretaal zijn afgerond, i.c. begin juli 2013. Een eventuele vertraging van andere dossiers mag geen hypotheek leggen op de aangekondigde fundamentele hervorming van de scholengemeenschappen vanaf 1 september 2014. Dossiers kunnen aan elkaar gekoppeld worden, maar ze mogen niet afhankelijk worden van elkaar. De raad vraagt uitdrukkelijk dat de overheid eventuele vertraging in andere dossiers niet als motief gebruikt om

¹ Zie het advies van de Raad Basisonderwijs over scholengemeenschappen in het basisonderwijs van 9 juni 2010.

² Het VSKO diende voor deze alinea volgend **minderheidsstandpunt** in, gevolgd door VCOV en een verkozen directeur: "De Vlaamse onderwijsraad begrijpt dat de figuur scholengemeenschap gekoppeld is aan deze dossiers. De raad stelt echter vragen bij de haalbaarheid van de afronding van al deze dossiers binnen het uitgezette tijdspad. Bovendien bestaat de vrees dat door deze eenmalige verkorting de dynamiek van het vormen van scholengemeenschappen zou kunnen stilvallen. Daarom is de raad gekant tegen de voorgestelde eenmalige driejarige periode. Hoe dan ook benadrukt de raad dat een eventuele vertraging van andere dossiers geen hypotheek mag leggen op de aangekondigde fundamentele hervorming van scholengemeenschap. Dossiers kunnen aan elkaar gekoppeld worden, maar ze mogen niet afhankelijk worden van elkaar. De raad vraagt uitdrukkelijk dat de overheid eventuele vertraging in andere dossiers niet als motief gebruikt om de vooropgestelde versterking van de scholengemeenschappen uit te stellen. Daarom moet het debat over de versterking van de scholengemeenschappen nu al starten".

de vooropgestelde timing inzake scholengemeenschappen uit te stellen. Om de timing van 1 september 2014 te halen, moet het debat over de versterking van de scholengemeenschappen nu al starten.

Nog in verband met de beleidsmethodiek, verzet de Vlaamse onderwijsraad zich tegen het inbreken door de overheid in bestaande contracten. Hij kan dan ook niet akkoord gaan met het aanpassen van de contracttermijn van de lopende CLB- contracten. Als alternatieve oplossing stelt de Vlor voor dat de scholen na het verstrijken van hun huidig CLB- contract op 31 augustus 2012 eenmalig een nieuw contract van twee jaar kunnen aangaan. Zo zouden de CLB- contracten vanaf 1 september 2014 in de tijd sporen met de termijn van de scholengemeenschappen.

3 Een beperkt aantal technische ingrepen

Voor de verlenging van de huidige reglementering zijn een aantal technische ingrepen nodig. Het voorontwerp van decreet bevat daartoe een aantal wijzigingen aan de bestaande decretale kaders. De Vlor maakt daarover de volgende punctuele opmerkingen:

- In de Memorie van toelichting staat op p. 4 “waarmee we in de regelgeving tot op heden **bestaande verschillen tussen basis- en secundair onderwijs waar nodig wegwerken**, zodat de figuur scholengemeenschap voor beide niveaus nog meer gelijkvormigheid gaat vertonen.” Het decreet bevat echter geen fundamentele hervormingen waardoor de verschillen tussen de scholengemeenschappen van het basis- en secundair onderwijs worden weggewerkt. De Vlor stelt dan ook voor om deze zin in de Memorie van toelichting te schrappen.
- De Vlor vindt het goed dat naast de secundaire scholen nu ook de basisscholen **stilzwijgend** de samenwerkingsovereenkomst kunnen **verlengen**. Dit neemt niet weg dat deze verlenging materie is voor het overleg in de inspraakorganen van de scholengemeenschappen.
- De Vlor gaat ermee akkoord om de termijn van de scholengemeenschappen te koppelen aan de termijn van de **samenwerkingsplatforms ICT**. In art. 15 bij de Memorie van toelichting staat volgende zin “De middelen voor ICT- coördinatie worden toegekend aan een scholengemeenschap, aan een scholengroep of aan een samenwerkingsplatform waar een scholengemeenschap van het basis- en secundair onderwijs deel van kan uitmaken.” Deze zin spoort niet met de inhoud van art. 15 in het voorontwerp van decreet. De Vlor pleit er dan ook voor om de Memorie van toelichting aan te passen: “De middelen voor ICT-coördinatie worden toegekend aan de scholen die een samenwerkingsovereenkomst afsluiten”.
- De Vlor gaat akkoord met de verlenging van de uitzonderingsmaatregel voor scholengemeenschappen van het secundair onderwijs met een **BUSO-school** zodat die met hun **eigen CLB** nog kunnen verder werken en met de verlenging van de uitzonderingsregel voor de **scholengemeenschap Steinerscholen Secundair Onderwijs**.
- De Vlor vraagt verduidelijking over de reden waarom de **overgangsregel voor scholen in het buitengewoon secundair onderwijs** in art. 11 en 12 niet verlengd wordt. Deze regel werd als overgangsmaatregel ingevoerd bij de invoering van de puntenenveloppe voor het ondersteunend personeel in het buitengewoon secundair onderwijs op 1 september 2006.
- In art. 10 spreekt men over de toekenning van de **globale puntenenveloppe aan de scholengemeenschappen secundair onderwijs**. De Vlor dringt aan op het uitvoeren van een evaluatie van deze globale puntenenveloppe.
- De Vlor vindt het positief dat de maatregelen m.b.t. de **toekenning van zorgmiddelen voor het basisonderwijs** verlengd worden. Dat spoort met het advies van de Raad Basisonderwijs van 9

juni 2010 : “Voor de raad moet de basisomkadering voor de individuele school betrekking hebben op drie grote domeinen: beleidsomkadering, pedagogisch-didactische omkadering, administratieve omkadering. Dat impliceert dat de middelen voor het uitbouwen van een zorgbeleid toegekend moeten worden aan de school zelf, ongeacht of de school deel uitmaakt van een scholengemeenschap.”

ADVIES

Raad Basisonderwijs

9 juni 2010

RBO/GDR/ADV/001

Advies over 'Scholengemeenschappen basisonderwijs'

Advies over 'Scholengemeenschappen basisonderwijs'

1 Situering

In de Beleidsnota onderwijs en vorming 2009-2014 van minister Pascal Smet wordt verwezen naar het naderende einde van de eerste cyclus van de scholengemeenschappen.

De minister is in zijn beleidsnota alvast duidelijk over de verderzetting van de figuur 'scholengemeenschap' en kondigt een versterking ervan aan: "Op 1 september 2011 worden de scholengemeenschappen opnieuw gevormd voor een periode van zes schooljaren. Ik zal die gelegenheid gebruiken om de scholengemeenschappen te versterken. Ik zal nagaan op welke terreinen de scholengemeenschappen het best versterkt kunnen worden en welke middelen daartoe het meest geschikt zijn. Op basis van overleg en van het lopende onderzoek over de werking van de scholengemeenschappen zal ik een kader scheppen dat die versterking van scholengemeenschappen mogelijk maakt" (operationele doelstelling 6.4).

Met dit advies op eigen initiatief wenst de Raad Basisonderwijs specifiek vanuit het basisonderwijs een bijdrage te leveren aan het debat. Op het moment dat het advies werd voorbereid en goedgekeurd zijn de resultaten van het evaluatieonderzoek nog niet

bekendgemaakt.¹ De reflectie die aan dit advies voorafgaat, is dus gebaseerd op de eigen ervaringen en op gegevensverzameling die plaatsvond binnen de geledingen.

Als bijlage aan dit advies gaat een document met achtergrondinformatie dat een breder kader schept voor het advies. Achtereenvolgens biedt dit document: een kort historisch overzicht van het beleid rond samenwerking in het basisonderwijs, een schets van de actuele decretale context, cijfergegevens m.b.t. omvang en samenstelling van de scholengemeenschappen en een korte presentatie van een aantal wetenschappelijke onderzoeken relevant voor scholengemeenschappen basisonderwijs.

Dit advies werd voorbereid door een werkgroep onder voorzitterschap van de heer Johan Vanwynsberghe. In deze werkgroep waren de verschillende onderwijskoepels, de representatieve vakverenigingen, de verkozen directeurs en de begeleiders van de scholengemeenschappen van de verschillende netten vertegenwoordigd. Ook het buitengewoon onderwijs was vertegenwoordigd.

Het advies werd besproken op de Raad Basisonderwijs van 9 juni 2010 en unaniem goedgekeurd.

2 De meerwaarde van de scholengemeenschap als facilitator van de autonome basisschool

De Raad Basisonderwijs is ervan overtuigd dat de figuur scholengemeenschap een meerwaarde kan bieden. Wanneer scholengemeenschappen ten dienste staan van de deelnemende scholen, kunnen ze hun draagkracht verhogen. De installatie van een bijkomend beleidsniveau met een eigen dynamiek betekent weliswaar een extra 'kostenplaatje' (in de vorm van tijd, vergaderbelasting) en eventuele bijkomende opdrachten voor scholen. Toch stelt de raad vast dat een scholengemeenschap kan evolueren naar het meest nabije kwaliteitsnetwerk dat vragen beantwoordt van en ondersteuning biedt aan individuele scholen:

- Signalen uit het veld wijzen op een verhoging van het beleidsvoerend vermogen van scholen door samenwerking in het kader van een scholengemeenschap. Veel scholengemeenschappen realiseren immers samenwerking en uitwisseling op beleidsniveau tussen directies en andere beleidsmedewerkers. Er ontstaan allerlei netwerken tussen personeelsleden. Voor veel scholen houdt dat een uitnodiging in tot een verbreding en een verrijking van hun visie op onderwijs.
- Scholengemeenschappen bieden een interessant forum voor expertise-uitwisseling. Ze bieden kansen voor collegiale netwerking, zoals bijvoorbeeld coaching van beginnende directies, en voor een gemeenschappelijk professionaliseringsbeleid: zorg- en ICT-coördinatoren kunnen praktijkvoorbeelden uitwisselen en er uit leren, schoolteams kunnen hun pedagogisch-didactische competenties ontwikkelen door samen aan materiaalontwikkeling te werken, ...
- Het faciliteren van juridisch-administratieve en organisatorische samenwerking blijkt een belangrijke troef te zijn van de scholengemeenschappen. Ook hier bieden de scholengemeenschap kansen tot expertiseopbouw en zelfs specialisatie wat de efficiëntie ten goede komt.

¹ Devos, G. en Van Petegem, P., *De evaluatie van scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs* (OBPWO 07.02)

Op basis van de ervaringen in het veld wenst de Vlor het concept van de scholengemeenschap in de toekomst te bestendigen. In het vervolg van dit advies zet de raad een aantal aandachtspunten op een rij. Hij vraagt de overheid om rekening te houden met deze vragen in de uitwerking van het beleid voor scholengemeenschappen basisonderwijs.

3 Decretale doelen en bevoegdheden van de scholengemeenschappen

De raad onderschrijft vandaag nog steeds de tweevoudige doelstelling zoals vastgelegd in het decreet basisonderwijs: (1) het verhogen van het draagvlak van de betrokken scholen en (2) een efficiënter gebruik van de beschikbare middelen en een beter management. Het decreet maakt onderscheid tussen *verplichtingen* die samenhangen met het vormen van scholengemeenschappen en een aantal *mogelijkheden* die scholengemeenschappen vrijwillig kunnen opnemen.

Het decreet verplichtte het maken van afspraken over:

- de aanwending van de stimulus-puntenenveloppe toegekend aan de scholengemeenschap;
- de aanwending van de puntenenveloppe voor het zorgbeleid in (de scholen van) de scholengemeenschap;
- de aanwending van de punten beleids- en ondersteunend personeel die op het niveau van de scholengemeenschap kunnen worden samengelegd;
- de wijze waarop de puntenenveloppe voor ICT aangewend wordt binnen de scholengemeenschap;
- het opnemen van bijkomende scholen in de scholengemeenschap;
- algemene afspraken over functiebeschrijvingen en evaluaties;
- de verdeling van de lestijden die bedoeld zijn voor mentorschap.²

Het decreet maakte mogelijk (maar verplichtte niet):

- de overdracht door het schoolbestuur van de beslissingsbevoegdheid over bovengenoemde aangelegenheden naar het niveau van de scholengemeenschap;
- het maken van afspraken over:
 - o de overdracht van lestijden en uren uit het urenpakket;
 - o de interne afstemming van het personeelsbeleid binnen de scholengemeenschap;
 - o het gebruik van de infrastructuur.

Met deze doelstellingen en bevoegdheden laat het decreet de scholen behoorlijk veel ruimte om beleids- en beheersbeslissingen al dan niet op het niveau scholengemeenschap te nemen. Dat verklaart waarom de invulling van de decretale doelstellingen in het veld een zeer divers beeld oplevert. De ene scholengemeenschap gaat verder in deze keuze of maakt andere keuzes op basis van lokale behoeftes dan de andere. De raad pleit er voor om deze beleidsruimte voor scholen te behouden, op voorwaarde dat dit gekoppeld wordt aan een degelijk afsprakenkader dat de implicaties voor alle betrokkenen aftoetst. De raad pleit voor een bottom-up-benadering van het pedagogisch beleid op het niveau van de

² De middelen voor mentorschap worden vanaf het schooljaar 2010-2011 niet meer toegekend.

scholengemeenschap die de deelnemende scholen voldoende bewegingsvrijheid laat. In dit advies wijst de raad erop dat voor een aantal thema's diversiteit niet alleen wenselijk, maar ook noodzakelijk is.

Op het niveau van de centrale regelgeving (macroniveau) stelt de Raad Basisonderwijs vast dat de overheid de laatste jaren bijkomende accenten is gaan leggen. De aandacht voor beheer en beleid is verbreed naar de eerder pedagogische aspecten van de scholengemeenschap.

De raad stelt in dat verband een zekere spanning vast tussen expliciete en impliciete overheidsaansturing via de figuur scholengemeenschap. De raad pleit voor een expliciet kader vastgelegd door de overheid dat voor alle actoren duidelijk is. Het is niet wenselijk dat bepaalde maatregelen aangewend worden om scholengemeenschappen indirect vorm te geven. De raad kant zich tegen alle vormen van sluipregulering. Wanneer de overheid het opnemen van pedagogisch-didactische domeinen door de scholengemeenschappen wenst te stimuleren, moet ze dat volgens de raad doen met erkenning van en respect voor de autonomie van de betrokken scholen.

4 Een specifieke rechtsgrond voor de scholengemeenschap onderzoeken

Voor scholen die dat vanuit hun context nuttig en mogelijk achten, moet onderzocht worden of een structureel kader voorzien kan worden waaraan scholen bevoegdheden kunnen overdragen en van waaruit een scholengemeenschap bepaalde opdrachten kan uitvoeren en verantwoordelijkheden opnemen. Dat sommige scholen opteren om hun scholengemeenschap van een rechtsgrond te voorzien, kan er voor de raad echter nooit toe leiden dat alle scholen hiertoe verplicht zouden worden. Scholen en scholengemeenschappen worden immers door verschillende juridische contexten gevat. Deze verschillen niet enkel tussen maar ook binnen netten (bijvoorbeeld regionaal). Voor elke context dient getoetst te worden wat de legistische gevolgen zijn van een eventuele specifieke juridische verankering van een scholengemeenschap. Deze toetsing is zeker cruciaal vanuit het perspectief van het personeelsbeleid. Juridische verankering van scholen en van scholengemeenschappen raakt immers de kern van het werknemer- en werkgeverschap en heeft ook implicaties voor de organisatie van de overlegstructuren.

De raad pleit voor een behoud van de bestaande duur van de scholengemeenschap (6 jaar).

5 Toetreding tot een scholengemeenschap niet verplichten impliceert voldoende omkadering en middelen op twee niveaus

De Raad Basisonderwijs houdt vast aan het principe van vrijwilligheid. Een verplichting tot toetreding zou in conflict komen met de onderwijsvrijheid.

De raad stelt echter vast dat dat principe *de facto* bedreigd wordt. Scholen die nu geen deel uitmaken van een scholengemeenschap ondervinden immers nadelen op het vlak van de toekenning van zorgpunten. Daarom pleit de raad er voor om in de omkadering en de financiering c.q. subsidiëring steeds een onderscheid te maken tussen:

- voldoende basisomkadering voor elke school;
- voldoende omkadering voor de werking van de scholengemeenschap zelf.

Voor de raad moet de basisomkadering voor de individuele school betrekking hebben op drie grote domeinen: beleidsomkadering, pedagogisch-didactische omkadering, administratieve

omkadering. Dat impliceert dat de middelen voor het uitbouwen van een zorgbeleid toegekend moeten worden aan de school zelf, ongeacht of de school deel uitmaakt van een scholengemeenschap. De huidige basisomkadering moet volgens de raad minstens behouden blijven. Elke individuele school blijft immers nood hebben aan beleids- en administratieve omkadering die ingezet moet worden op het niveau van de school. Voor niet-onderwijsgebonden taken, zowel voor bestaande als bijkomende taken, moeten de nodige middelen voorzien worden.

De raad vraagt aan de overheid om te garanderen dat de basisomkadering beveiligd wordt. Van de basisomkadering die elke individuele school ontvangt, moet de school de mogelijkheid behouden om, mits een akkoord bereikt wordt in de formele inspraakorganen, maximaal het huidige percentage over te dragen naar het niveau scholengemeenschap.

Wat de middelen voor de scholengemeenschap betreft, is de raad van oordeel dat als de overheid structuren creëert, er ook voldoende en structurele middelen voorzien moeten worden voor de stabiele werking ervan. De werking van een scholengemeenschap mag niet ten koste gaan van middelen bedoeld voor de klas. De deelnemende scholen moeten de mogelijkheid behouden om, mits een akkoord bereikt wordt in de formele inspraakorganen, een bepaald percentage van de middelen toegekend op het niveau van de scholengemeenschap, toe te kennen op schoolniveau. De raad vraagt evenwel aan de overheid om te garanderen dat de stabiele werking van de scholengemeenschap op zich, beveiligd wordt.

6 De normen voor het vormen van scholengemeenschappen behouden

Het debat over de wenselijke schaalgrootte van een scholengemeenschap moet aandacht hebben voor verschillende elementen: niet alleen het aantal leerlingen speelt een rol, maar ook het aantal scholen, het aantal vestigingsplaatsen, het aantal schoolbesturen, de bevolkingsdichtheid in het betrokken gebied, de geografische spreiding van de deelnemende scholen. Ook op het vlak van schaalgrootte vindt de raad dat het toekomstig beleid inzake de normen voor het vormen van scholengemeenschappen de feitelijke diversiteit moet erkennen en respecteren.

In het bijzonder voor de parameter bevolkingsdichtheid herinnert de Raad Basisonderwijs aan de vraag van het advies van de Algemene Raad over Onderwijsdecreet XX om te onderzoeken of er alternatieve demografische parameters zijn (zoals bv. het geboortecijfer, de gezinssamenstelling, de leeftijdsopbouw van de bevolking, migratie, enz.).³

De raad wenst de minimumnorm van 900 gewogen leerlingen te behouden. De sokkel van 900 gewogen leerlingen (ondergrens) moet voldoende middelen genereren om een goede en stabiele werking van de scholengemeenschap op zich mogelijk te maken, zonder dat het ten koste gaat van de middelen die op schoolniveau toegekend worden om kwaliteitsvol onderwijs te verstrekken aan alle leerlingen (zie ook punt 5). Op dit ogenblik wordt dat nog niet gerealiseerd. Het huidige puntenaantal in relatie tot 900 gewogen leerlingen volstaat niet om een stabiele werking van de scholengemeenschap te garanderen.

De raad vraagt ook aandacht voor het probleem van een tijdelijke zwakte in het leerlingenaantal. Dat is nu al gedeeltelijk gegarandeerd maar na drie jaar leidt een aanhoudend leerlingentekort wel tot het verlies van stimuluspunten. De raad vraagt uitdrukkelijk om voor de scholengemeenschappen die onder de grens van 900 gewogen leerlingen terecht komen, de driejarige garantie op middelen te behouden.

³ Algemene Raad, Advies over onderwijsdecreet XX, 11 maart 2010, p. 3.

De raad vraagt de overheid om de inschatting van (het opvangen van) een eventueel leerlingentekort te koppelen aan objectiveerbare normen zoals geografische beperkingen, recruiteringsgebied, bevolkingsdichtheid, ...

Vanaf de ondergrens van 900 gewogen leerlingen kunnen de middelen volgens een getrapt of een lineair systeem toenemen. Om de keuze te maken tussen een lineaire of een getrapte toekenning van middelen, is er volgens de raad nood aan betrouwbare simulaties. In elk geval vraagt de raad dat een toekomstig systeem van toekenning van middelen, bij gelijk gebleven leerlingenaantallen nooit leidt tot verlies van stimuluspunten (zie de cijfergegevens in de bijlage).

Ook om uitspraken te doen over de vraag naar een bovengrens (of aftopping) zijn simulaties nodig. De Raad Basisonderwijs erkent de dat er specifieke omstandigheden zijn waar schaalvergroting overwogen wordt in functie van het personeelsbeleid. Vanuit die vaststelling vraagt de raad om de verhouding tussen schoolbestuur en scholengemeenschap te onderzoeken op alle mogelijke consequenties van regelgeving, inclusief op het vlak van personeelsregelgeving.

7 Buitengewoon onderwijs

Om de positie van het buitengewoon basisonderwijs in de figuur van de scholengemeenschap uit te klaren, is een debat nodig over de rol en de positie van het buitengewoon onderwijs in het geheel van het onderwijslandschap onder meer met betrekking tot inclusief onderwijs. Dat debat is op dit moment nog niet afgesloten.

De raad herinnert in dit verband aan één van de initiële intenties van de overheid om via de scholengemeenschap een inhoudelijke samenwerking te stimuleren tussen gewoon en buitengewoon onderwijs.⁴

Een belangrijke vraag is of deze decretale figuur specifiek voor scholen van het buitengewoon basisonderwijs voldoende meerwaarde biedt. Vertrekkend van de dubbele decretale doelstelling van de scholengemeenschappen om scholen organisatorisch en bestuurlijk te versterken (zie punt 3), stelt de raad vast dat scholen buitengewoon basisonderwijs zowel op het vlak van schoolorganisatie als van administratief kader sterk verschillen van het gewoon onderwijs:

- De decretale opdracht en de voorziene formatie- en prestatieregeling zorgen voor specifieke verplichtingen en verantwoordelijkheden waardoor verschillende aspecten van het buitengewoon onderwijs niet thuishoren op de agenda van de scholengemeenschap voor het gewoon basisonderwijs.
- Op het vlak van personeelsbeleid werkt het buitengewoon onderwijs met multidisciplinaire teams met specifieke ambten wat afzonderlijke werving, functiebeschrijvingen, specifieke competenties vereist.
- Het preventie-, veiligheids- en gezondheidsbeleid vraagt een specifieke invulling.
- Op het vlak van ICT zijn er specifieke behoeften, verbonden aan verschillende doelgroepen, zowel inzake hardware als software.
- De organisatie van het leerlingenvervoer is fundamenteel verschillend van het gewoon basisonderwijs.

⁴ Zie Marleen Vanderpoorten, Conceptnota onderwijslandschap basisonderwijs, 2002.

Gemengde scholengemeenschappen bieden in veel gevallen bestuurlijk en administratief onvoldoende meerwaarde voor de scholen buitengewoon onderwijs.

Naast deze decretale doelstellingen leefden er bij de scholen van het gewoon en buitengewoon onderwijs wederzijdse verwachtingen rond een inhoudelijk-pedagogische meerwaarde van de toetreding van de scholen buitengewoon onderwijs tot de scholengemeenschappen. Dat blijkt in de feiten moeilijk waar te maken.

Om te beginnen heeft slechts een minderheid van de scholengemeenschappen een school voor buitengewoon onderwijs in de rangen (zie de cijfergegevens in de bijlage).

Waar scholen gewoon basisonderwijs en scholen buitengewoon basisonderwijs wel een scholengemeenschap vormen, is de betekenis en de meerwaarde van de scholengemeenschap sterk afhankelijk van de aangeboden types buitengewoon onderwijs. Waar scholen met een aanbod van type 1, 3 en 8 een scholengemeenschap vormen met scholen gewoon onderwijs, blijkt de samenwerking vooral de scholen gewoon onderwijs een meerwaarde te bieden (de expertise van het buitengewoon onderwijs kan het zorgbeleid van de scholen gewoon onderwijs versterken), maar is de meerwaarde voor de scholen voor buitengewoon onderwijs veel beperkter.

Voor scholengemeenschappen waarin een school buitengewoon onderwijs met een meer specifiek type opgenomen is (bv. type 2, 4, 6 of 7), blijkt het dan weer niet realistisch te verwachten dat deze school over voldoende brede deskundigheid beschikt om voor elke doelgroep de gepaste ondersteuning te bieden. De gespecialiseerde ondersteuning voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zal in de meeste gevallen de grenzen van de scholengemeenschap moeten overstijgen en dat maakt dat andere netwerken zinvoller zijn om tot expertiseuitwisseling te komen. Voor type 5-scholen en K-diensten zijn er bijzonder weinig mogelijkheden om via de scholengemeenschap meerwaarde te realiseren, aangezien zij in voortdurend wisselende relaties met andere scholen moeten samenwerken.

In de praktijk blijken al deze verwachtingen dus niet gemakkelijk te realiseren binnen de figuur scholengemeenschap. De meerwaarde is in grote mate afhankelijk van de onderlinge afspraken tussen de deelnemende scholen. Volgens de raad is het dus fout om de figuur scholengemeenschap te koppelen aan de verwachting dat samenwerking tussen scholen voor buitengewoon en gewoon onderwijs voor alle partijen een organisatorisch-administratieve en pedagogische meerwaarde kan bieden. Bovendien is er in de huidige zorgomkadering van het buitengewoon basisonderwijs geen ruimte om extra ondersteuning te bieden aan het gewoon basisonderwijs. Er is wel de structuur van GON en ION, maar GON en ION vertrekken vanuit specifieke ondersteuningsvragen voor één of meerdere leerlingen. De geografische omschrijving van de scholengemeenschap valt niet samen met de regio waarin een school van het buitengewoon basisonderwijs GON- en ION-begeleiding aanbiedt. De samenwerking via scholengemeenschappen beoogt totaal andere belangen. Er is een andere vertrekbasis met andere verwachtingen en gevolgen voor samenwerking op structureel niveau.

In bepaalde regio's zijn scholengemeenschappen gevormd met uitsluitend scholen voor buitengewoon onderwijs. Dergelijk samenwerkingsverband biedt meer mogelijkheden om de expertise eigen aan het buitengewoon basisonderwijs te bundelen.

Voor de scholen van het buitengewoon basisonderwijs herhaalt de raad daarom zijn pleidooi voor voldoende beleidsruimte. Het is niet wenselijk scholen te verplichten om toe te treden tot een scholengemeenschap. Voor scholen die wel de keuze maken om toe te treden tot een scholengemeenschap is het belangrijk dat ze over de nodige ruimte beschikken om onderlinge afspraken te maken over het voorwerp van hun samenwerking.

Dit pleidooi mag anderzijds niet doen vergeten dat het voor scholen van het buitengewoon onderwijs cruciaal is om in een breed netwerk te kunnen samenwerken met andere instellingen/partners (bv. met voorzieningen van welzijn, jeugd- en gezondheidszorg). Daarom is er nood aan adequate formules om verschillende vormen van samenwerking vorm te geven.

8 Niveau-overstijgende scholengemeenschappen?

De raad overloopt een aantal aandachtspunten over niveauoverstijgende scholengemeenschappen.

8.1 Verschillende doelstellingen

De doelstellingen van scholengemeenschappen basis- en secundair onderwijs zijn verschillend. In het basisonderwijs moet de structuur van de scholengemeenschap bijdragen tot het verhogen van het draagvlak en een efficiënter beheer en gebruik van de beschikbare middelen van de afzonderlijke basisscholen. In het secundair onderwijs hebben scholengemeenschappen in eerste instantie betrekking op het maken van afspraken over de ordening van een rationeel onderwijsaanbod en over objectieve leerlingenoriëntering.

8.2 Herverdeling administratieve omkadering en het creëren van afhankelijkheid

In de huidige regelgeving beschikken secundaire scholen over meer omkadering dan basisscholen. De overheid zou niveauoverstijgende scholengemeenschappen kunnen hanteren als een methode om het bestaande onevenwicht op macroniveau weg te werken. Kunnen niveauoverstijgende scholengemeenschappen een methode zijn om het evenwicht te herstellen? Hier zijn een aantal kanttekeningen te plaatsen. Deze argumentatie impliceert dat secundaire scholen op dit moment te veel omkadering zouden krijgen. Verder zijn er geen garanties voor een billijke 'herverdeling' tussen secundaire en basisscholen. Zeker niet voor alle scholen kan op die manier de noodzakelijke omkadering gecreëerd worden. Scholengemeenschappen met een relatief grotere populatie leerlingen secundair onderwijs kunnen immers uit een omvangrijke enveloppe putten. Tenslotte wordt het basisonderwijs in deze constructie in een afhankelijke rol t.o.v. het secundair onderwijs geplaatst. Basisscholen zullen steeds de vragende partij zijn. En dat is geen goed uitgangspunt voor samenwerking.

8.3 Vergroten van de professionaliteit?

Niettemin zijn er heel wat gunstige gevolgen van samenwerking tussen een basisschool en instellingen van andere niveaus zoals het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs. Door samenwerking kunnen een aantal taken professioneler uitgevoerd worden (bv. boekhouding, preventie en veiligheid, algemene administratie, technologische ondersteuning, scholenbouw en logistiek). Maar op zich is dat geen argument voor niveauoverstijgende scholengemeenschappen. De huidige vormen van samenwerking volstaan daarvoor.

8.4 Effecten op doorstroming van leerlingen

Impliciet leeft de verwachting dat niveauoverstijgende scholengemeenschappen een zekere impact zouden hebben op de doorstroming van leerlingen naar het secundair onderwijs. Ordening van een rationeel onderwijsaanbod en objectieve leerlingenoriëntering zijn de

doelstellingen van de scholengemeenschap secundair onderwijs. Zal de oprichting van niveauoverstijgende scholengemeenschappen er niet toe leiden dat scholen voor secundair onderwijs de recrutering van leerlingen zullen stroomlijnen naar de eigen studierichtingen? Welke gevolgen heeft dit voor het inschrijvings- en gelijke kansenbeleid?

8.5 Grondige hertekening van het huidige onderwijslandschap

Het is duidelijk dat de introductie van niveauoverstijgende scholengemeenschappen het onderwijslandschap grondig zou hertekenen. Voor het landschap basisonderwijs betekent dat wellicht een tabula rasa. Het veld heeft de laatste jaren heel wat inspanningen geleverd op het vlak van samenwerking en scholengemeenschappen. De vraag is of men bereid is deze inspanningen opnieuw te leveren en wat de meerwaarde ervan is.

Indien men bovendien de doelstellingen van de scholengemeenschap secundair onderwijs wil behouden (rationalisatie en programmatie binnen een bepaald gebied) zal de scholengemeenschap secundair onderwijs het uitgangspunt moeten vormen voor de samenstelling van de niveauoverstijgende scholengemeenschappen. Dat zal leiden tot een enorme schaalvergroting waarbij alle basisscholen van datzelfde gebied moeten toetreden tot de nieuwe niveauoverstijgende scholengemeenschap. De raad wenst dergelijke logge structuren te vermijden.

De figuur van niveauoverstijgende scholengemeenschappen houdt bovendien het gevaar in dat basisscholen die niet kunnen toetreden tot een niveauoverstijgende scholengemeenschap geïsoleerd geraken.

8.6 Conclusie

Op basis van deze argumenten is de raad geen voorstander van niveauoverstijgende scholengemeenschappen. Scholen die reeds een niveauoverstijgend samenwerkingsverband aangaan, signaleren weliswaar een aantal positieve realisaties, maar deze samenwerking hoeft niet noodzakelijk de vorm aan te nemen van een niveauoverstijgende scholengemeenschap. Daarvoor liggen de doelstellingen te ver uit elkaar.

Andere zinvolle samenwerkingsverbanden moeten echter mogelijk blijven.

9 Scholengemeenschappen hebben externe ondersteuning nodig

De raad is ervan overtuigd dat het veld ook in de toekomst nood zal hebben aan externe ondersteuning rond het vormen van en beleid voeren vanuit scholengemeenschappen. Een goede implementatie vraagt altijd een goede ondersteuning. Dat zal des te meer het geval zijn in de overgangsperiode na 2011. De raad wenst daarom de huidige middelen voor de ondersteuning van de scholengemeenschappen door de pedagogische begeleiding (6 detacheringen) uit te breiden en structureel te maken. In dat geval moet de uitbreiding gelden voor alle erkende pedagogische begeleidingsdiensten.

10 Scholengemeenschappen in relatie tot andere regelgeving

10.1 Externe kwaliteitsbewaking

Het 'Decreet betreffende kwaliteit van onderwijs' van 8 mei 2009 voorziet de mogelijkheid om in de doorlichtingen de opdrachten te onderzoeken die de school heeft toegewezen aan de

scholengemeenschap (art. 38). De scholengemeenschap moet de inspectie hierover informatie verschaffen. De inspectie doet geen uitspraken op het niveau van de scholengemeenschap, maar bij een ongunstig advies, wanneer de inspectie aangeeft of de school zonder of met externe ondersteuning de vastgestelde tekortkomingen zal kunnen remediëren, houdt de inspectie rekening met de opdrachten die zijn toegewezen aan de scholengemeenschap (art. 39).

Naast deze decretale bepaling is er ook de feitelijke, organisatorische beslissing van de inspectie om de selectie van de door te lichten scholen onder meer te baseren op de scholengemeenschappen.⁵ De ervaringen hiermee op het veld blijken zeer divers te zijn.

Wat de relatie scholengemeenschap en externe kwaliteitscontrole betreft, geeft de raad de overheid als algemene zorg mee, dat de scholengemeenschap ten dienste moet staan van de kwaliteit van onderwijs. De scholengemeenschap kan een instrument zijn om kwaliteitsvol onderwijs voor alle leerlingen te stimuleren. De scholengemeenschap is evenwel geen doel op zich.

10.2 Participatiestructuren en communicatie

De raad vraagt om de bestaande inspraak- en overlegstructuren te evalueren met het oog op een zo coherent, helder en eenvoudig mogelijke werkwijze. Deze werkwijze moet garanties bieden voor een wezenlijke inspraak van de betrokken actoren en transparante communicatie tussen alle actoren, die de scholengemeenschap in haar werking versterken. Voor een goede werking van de inspraak- en overlegstructuren vraagt de raad bijkomende ondersteunende middelen te voorzien.

Geertrui De Ruytter
waarnemend secretaris

Marc Van den Brande
voorzitter

⁵ Zie <http://www.ond.vlaanderen.be/inspectie/faq/selectie.htm>, geraadpleegd op 23 maart 2010.

Vlaamse Onderwijsraad
Kunstlaan 6 bus 6
1210 Brussel

Raad Basisonderwijs
9 juni 2010
RBO/GDR/ADV/001Bijlage

Bijlage bij het advies over scholengemeenschappen basisonderwijs Achtergrondinformatie

1 Situering

Dit document bundelt informatie die een breder kader schept voor het advies over scholengemeenschappen basisonderwijs. Achtereenvolgens biedt dit document: een kort historisch overzicht van het beleid rond samenwerking in het basisonderwijs, een schets van de actuele decretale context, cijfergegevens m.b.t. omvang en samenstelling van de scholengemeenschappen en tot slot een korte presentatie van een aantal wetenschappelijke onderzoeken relevant voor scholengemeenschappen basisonderwijs.

2 Korte historische situering van het Vlaams beleid rond samenwerking in het basisonderwijs

2.1 Schaalvergrotingsoperaties in secundair en hoger onderwijs (jaren '80-'90)

In de jaren'80 en '90 vonden in het Vlaamse onderwijslandschap verschillende schaalvergrotingsoperaties plaats. Rationalisatie en programmatie waren daarvan de leidende principes¹. In het secundair onderwijs kwamen de eerste scholengemeenschappen al tot stand vanaf 1981². De wetgever definieerde een scholengemeenschap als 'een entiteit die om geografische, demografische, sociaal-culturele en economische en infrastructurele redenen instaat voor het nodige onderwijsaanbod in een bepaald gebied en bestaat uit een groep van instellingen'. Het aantal hogescholen evolueerde door achtereenvolgende fusies, ingezet met het hogescholendecreet van 1994, van 164 tot 22.

2.2 Samenwerkingsrelaties in het basisonderwijs (Decreet basisonderwijs, 1997)

Voor rationalisatie en programmatie in het basisonderwijs namen in die periode de ministers Coens en Bertouille het initiatief via het Koninklijk Besluit van 2 augustus 1984³. Voor het basisonderwijs bleef echter altijd een grote maatschappelijke consensus bestaan over het belang van 'een school onder de kerktoeren'⁴. Het behoud van een lokaal ingebedde

¹ Rationalisatie: ordening van het onderwijsaanbod en zonodig opheffen van niet-leefbare scholen n/of studierichtingen; programmatie: vaststellen van het toekomstig onderwijsaanbod en van de criteria voor de oprichting van scholen en/of studierichtingen.

² Zie de Wet van 18 september 1981 over de scholengemeenschappen voor secundair onderwijs met volledig leerplan en houdende het rationalisatie- en programmatieplan van het secundair onderwijs met volledig leerplan.

³ Koninklijk besluit van 2 augustus 1984 houdende rationalisatie en programmatie van het kleuter- en lager onderwijs

⁴ Zie de Memorie van toelichting bij art. 173 van het ontwerp van decreet basisonderwijs (1996): "Zowel in het hoger als in het secundair onderwijs wordt overgegaan tot schaalvergroting. Het basisonderwijs werd daar bewust buiten gelaten omdat "een school onder elke kerktoeren" in dit onderwijsniveau wél verantwoord is. Grote scholen hebben echter meer mogelijkheden. Om ook de scholen in het basisonderwijs een groter comfort te bieden is het interessant dat scholen samenwerken, zelfs netoverschrijdend."

basisschool ging wel gepaard met het besef dat samenwerking tussen (kleine) basisscholen een meerwaarde biedt.

Het Decreet basisonderwijs van februari 1997 voorzag de mogelijkheid voor het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten (art. 173). Het betreffende artikel uit het decreet luidde toen als volgt:

“§ 1. Schoolbesturen uit het gewoon en buitengewoon basisonderwijs kunnen onderling of met schoolbesturen uit het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs samenwerkingsovereenkomsten sluiten.

§ 2. De samenwerkingsovereenkomsten kunnen onder meer tot voorwerp hebben:

1° de gezamenlijke organisatie van opvoedings- en/of onderwijsactiviteiten ;

2° de uitwisseling van personeel ;

3° het wederzijds begeleiden van personeel ;

4° het onderwijs aan huis ;

5° de gezamenlijke organisatie van een schoolsecretariaat;

6° het gezamenlijke gebruik van infrastructuur.

§ 3. Een samenwerkingsovereenkomst die tot doel heeft personeelsleden van het secundair onderwijs beschikbaar te stellen van een school voor basisonderwijs moet in het bevoegd lokaal comité overlegd of onderhandeld worden. De betrokken personeelsleden behouden de administratieve en financiële regeling die op hen van toepassing is op het moment van de beschikbaarstelling”.

Het ging daarbij steeds om een vrijwillige beslissing van schoolbesturen en de overheid legde geen inhoudelijke verplichtingen op, hoewel de tekst van het decreet niet naliet een aantal ‘mogelijke’ voorwerpen van samenwerking voor te stellen⁵.

2.3 Hertekening van het landschap basisonderwijs (2000-2003)

2.3.1 Aanloop

In de Beleidsnota Onderwijs en vorming 2000-2004 van toenmalig Minister Vanderpoorten waren schaalvergroting en scholengemeenschappen in het basisonderwijs niet opvallend aan de orde.

Begin van de jaren 2000 voerde het departement onderwijs een inventarisatie en evaluatie door van samenwerkingsrelaties in het basisonderwijs. Daaruit bleek dat scholen vooral samenwerkten rond schooladministratie.

In deze periode (ca. 2000-2003) vonden tal van overlegprocessen plaats tussen overheid, koepels, vakbonden, directeursverenigingen. Uit dat overleg kwam naar voren dat kleine individuele scholen te kampen hebben met een gebrek aan werkingsmiddelen, een te krappe

⁵ De Memorie van toelichting (bij art. 173) was nog concreter: Samenwerking tussen scholen voor gewoon en scholen voor buitengewoon onderwijs is er vanzelf al in het kader van het geïntegreerd onderwijs maar vele andere vormen zijn denkbaar. Scholen kunnen samenwerken om opvang te organiseren of om middagen aan te bieden. Leerkrachten met een bepaalde specialiteit kunnen "uitgeleend" worden. Scholen kunnen samenwerken om een schoolsecretariaat uit te bouwen, dit kan zelfs tussen een school voor basisonderwijs en een school voor secundair onderwijs. De overheid schrijft inzake samenwerkingsovereenkomsten niets voor. De betrokken schoolbesturen oordelen zelf wat de overeenkomst kan en moet bevatten. Het is wel wenselijk dat er rechtszekerheid is voor alle betrokkenen en dat er minimaal een en ander op papier gezet wordt inzake aansprakelijkheid. Een schoolbestuur met verschillende scholen of een schoolbestuur dat én basisonderwijs én secundair onderwijs organiseert kan uiteraard ook de verscheidene scholen doen samenwerken. Hiervoor moet echter geen samenwerkingsovereenkomst gesloten worden, wel moeten binnen het schoolbestuur afspraken gemaakt worden omtrent de samenwerking”.

omkadering, onvoldoende administratief personeel, te weinig middelen voor beleidsondersteuning. Kleine scholen liepen het risico hun maatschappelijke opdracht niet te kunnen vervullen wegens organisatorische en pedagogische beperkingen. In de beleidsbrief 2001-2002 kondigde de minister de hertekening van het landschap basisonderwijs aan⁶. De minister stelde met deze aangekondigde hertekening van het onderwijslandschap basisonderwijs volgende doelen voorop:

- een rationeel en coherent aanbod in het basisonderwijs uitbouwen;
- de regelgeving vereenvoudigen en bijdragen tot een vermindering van de planlast;
- een groter comfort creëren voor grotere entiteiten;
- de flexibiliteit en autonomie van de scholen vergroten en
- een betere bundeling van efficiëntie en knowhow mogelijk te maken.

Het nieuwe concept dat in het vooruitzicht werd gesteld (het 'nieuwe onderwijslandschap') zou moeten uitmonden in een betere werksituatie van de directies en een gunstiger omkadering voor grote(re) scholen.

2.3.2 Advies op eigen initiatief van de RBO over de schaal van de basisschool (mei 2002)

In mei 2002 bracht de Raad Basisonderwijs van de Vlor op eigen initiatief een advies uit over 'de schaal van de basisschool'. De Raad Basisonderwijs wees toen de idee van schaalvergroting niet af maar stelde dat de overheid doel en middel niet mocht verwarren. Een hertekening van het onderwijslandschap moest volgens de Raad Basisonderwijs directies en schoolbesturen in staat stellen om in betere omstandigheden onderwijs te organiseren. De raad maakte daarbij onderscheid tussen drie niveaus waarop schaalvergroting effect kan hebben: het niveau van het onderwijs zelf (betrokken actoren: leraren, leerlingen en ouders), het beheersniveau, het bestuursniveau. Schaalvergroting in het basisonderwijs en maatregelen die betrekking hebben op het beheer of bestuur van de school, mochten voor de raad nooit een negatieve invloed hebben op het onderwijs in de klas.

Verder verdedigde de raad dat basisscholen en vestigingsplaatsen ingeplant moesten blijven in de lokale gemeenschap en geen lestijden en werkmiddelen mochten verliezen. Ook als schoolorganisaties groter zouden worden, moesten ze hun onderwijs op kindvriendelijke mensenmaat verder uitbouwen.

De Vlor hield vast aan vrijwilligheid en respect voor lokale autonomie als basis voor het aangaan van samenwerkingsrelaties of fusies.

Aansluitend bij de bevindingen van onderzoek naar schaalvergroting in het basisonderwijs (zie verder 4.1) vond de Raad Basisonderwijs dat schaalvergroting voor alle betrokkenen voldoende 'winst' moest opleveren: voor leerlingen en hun ouders, voor leraren, voor

⁶ Marleen Vanderpoorten, Beleidsbrief onderwijs en vorming 2001-2002, p. 23: "De programmatie- en rationalisatienormen en de wijze waarop men mag, kan of moet herstructureren zijn achterhaald. [...] De lestijdschalen beantwoorden evenmin aan de evolutie naar grotere, samenwerkende entiteiten. Het groot aantal kleine autonome scholen kan eveneens in vraag worden gesteld, hoewel de bereikbaarheid van het basisonderwijs een belangrijk principe blijft. Een hertekening van het onderwijslandschap dringt zich dan ook op in het belang van het personeel én van de kinderen"
(<http://www.ond.vlaanderen.be/beleid/brief/2001-2002.pdf>.)

directies, voor besturen. De Vlor bevestigde dat schaalvergrotingsoperaties een specifieke professionele ondersteuning nodig hebben.

De raad schoof volgende kritische succesfactoren voor de implementatie naar voren: variëteit in de schaalvergroting, vrijwilligheid, geleidelijkheid, heldere communicatie.

2.3.3 Conceptnota onderwijslandschap basisonderwijs en advies van de Raad Basisonderwijs (oktober-november 2002)

In de beleidsbrief 2002-2003 (oktober 2002) lichtte minister Vanderpoorten de belangrijkste principes toe die de overheid zou hanteren om het landschap basisonderwijs vorm te geven⁷:

- samenwerking op bestuurlijk vlak aanmoedigen;
- kleinere scholen laten evolueren naar 'levenskrachtige basisscholen';
- samenwerking niet verplichten maar wel aanmoedigen;
- scholengemeenschap laten fungeren als ankerpunt voor administratieve kern en voor de ICT-coördinatie;
- afzonderlijke scholen hun identiteit laten behouden;
- niet raken aan rationalisatienormen en aan lestijdenscalen van de afzonderlijke scholen.

De hertekening van het landschap basisonderwijs mocht dus geen besparingsoperatie worden.

Op 24 oktober 2002 lanceerde de minister de conceptnota: "onderwijslandschap basisonderwijs" waarin deze principes preciezer werden uitgewerkt.

De Raad Basisonderwijs van de Vlor bracht op 28 november 2002 over deze conceptnota een advies uit⁸. Aansluitend bij het advies over de schaal van de basisschool bleven het belang van het kind en het optimaal functioneren van het plaatselijke onderwijsniveau voor de Vlor de eerste en de belangrijkste referentiepunten. De Raad Basisonderwijs vond het positief dat het concept niet raakte aan het principe van 'een basisschool onder elke kerktoeren'. De raad erkende wel dat kleine scholen minder mogelijkheden hebben en dat hun kansen vergroten binnen samenwerkingsverbanden. De raad wees er echter op dat scholen die voldoende middelen ontvangen óók levenskrachtige scholen konden zijn, los van een

⁷ Marleen Vanderpoorten, Beleidsbrief onderwijs en vorming 2002-2003, p. 21 ("Tijdens de gesprekken die ik vorig schooljaar met koepels, directiecomités, vakbonden en ouderverenigingen voerde, bleek dat men samenwerkingsovereenkomsten als een oplossing beschouwt voor de beleids- en beheersproblemen waarmee heel wat -vooral kleinere- scholen worstelen. Ik wil de basisscholen dan ook aanmoedigen om op bestuurlijk vlak samen te werken in nieuwe scholengemeenschappen. Via deze scholengemeenschappen kunnen ook kleinere scholen evolueren naar 'levenskrachtige basisscholen'. De samenwerking is niet verplicht, maar ze zal worden aangemoedigd. De scholengemeenschap zal bovendien dienen als ankerpunt voor onder meer de administratieve kern en de ICT-coördinator. De geplande schaalvergroting situeert zich dus op het bestuurlijk vlak. De afzonderlijke scholen binnen de scholengemeenschap moeten hun eigen identiteit niet opgeven. De scholengemeenschappen zullen een nieuwe structuur vormen waaraan afzonderlijke normen zullen gekoppeld worden. Nog dit schooljaar zullen de nodige aanpassingen aan de regelgeving rond zijn en de scholengemeenschappen op 1 september 2003 van start kunnen gaan. Het is geenszins mijn bedoeling de rationalisatienormen voor de afzonderlijke basisscholen op te trekken, evenmin wil ik raken aan de huidige lestijdenscalen die ook kleinere scholen het nodige comfort bieden" (<http://www.ond.vlaanderen.be/beleid/brief/2002-2003.pdf>)

⁸ Raad Basisonderwijs, Advies visienota onderwijslandschap basisonderwijs, 2 december 2002.

scholengemeenschap. De raad pleitte er voor dat samenwerkingsverbanden ook naast de scholengemeenschappen mogelijk zouden blijven. De raad vroeg om de relatie tussen de scholengemeenschap en de participerende schoolbesturen scherper af te lijnen.

De raad vond dat scholen, uit respect voor hun autonomie, niet rechtstreeks of onrechtstreeks mogen worden gesanctioneerd als ze niet in een scholengemeenschap (kunnen) stappen.

De pedagogische identiteit moest de verantwoordelijkheid blijven van het schoolbestuur. Wanneer scholen besloten samen te werken binnen een scholengemeenschap, dienden alle partners binnen de overkoepelende structuur, in overleg, te bepalen op welke terreinen samenwerking, afstemming en bundeling van krachten mogelijk is.

De Raad Basisonderwijs ging ermee akkoord dat werd gezocht naar een geografische afbakening in onderwijszones maar realiseerde zich dat dit voor de kleine onderwijsverstrekkers problemen kon opleveren. De raad vroeg daarom dat grondig onderzoek zou plaatsvinden, waarbij rekening werd gehouden met de belangen en de eigenheid van de basisscholen.

De raad stond positief tegenover een maximale betrokkenheid van het buitengewoon onderwijs bij de vorming van de scholengemeenschappen, maar vond de visienota op dat punt nog te vaag. De Raad Basisonderwijs wees een verplichte samenwerking met scholengemeenschappen in het secundair onderwijs af, maar sloot de mogelijkheid niet uit. Hierdoor mocht het basisonderwijs echter niet in een ondergeschikte rol terechtkomen. De autonomie en de specificiteit van de basisschool diende ook in een scholengemeenschap met het secundair onderwijs, ten volle te worden gerespecteerd.

De raad pleitte voor een helder juridisch kader om duidelijk vast te stellen wie en onder welke voorwaarden, beslissingen kan nemen. Zowel de bevoegdheden als het besluitvormingsproces moesten garanties bieden aan alle betrokkenen. De bevoegdheden van de scholengemeenschap mochten geen afbreuk doen aan de bevoegdheid van het schoolbestuur.

De Raad Basisonderwijs vroeg duidelijkheid over wat de stimuli in de praktijk zouden opleveren. De raad pleitte ook voor het uittekenen van een duidelijk en vooraf bepaald groeipad. De raad was van oordeel dat er voor de stimuli te weinig middelen voorhanden zijn. De raad pleitte voor middelen om de coördinatie en de ondersteuning van de werking van de scholengemeenschappen mogelijk te maken. De middelen moesten volgens de raad in eerste instantie aan de scholengemeenschap worden gegeven om samenwerking in onderlinge afspraak te stimuleren.

2.4 Het decreet landschap basisonderwijs (24 oktober 2003)

Op 14 februari 2003 legde minister Vanderpoorten het 'Voorontwerp van decreet landschap basisonderwijs' voor advies aan de Vlor voor. De Raad Basisonderwijs bracht over dit voorontwerp een advies uit op 26 februari 2003. Dit advies herhaalt de krachtlijnen van het advies over de conceptnota. Meer specifiek i.v.m. de positie van het buitengewoon basisonderwijs ondersteunde de raad de idee dat het buitengewoon basisonderwijs ten volle bij een hertekening van het onderwijslandschap werd betrokken. Vanuit het buitengewoon onderwijs signaleerde de raad echter vragen over de meerwaarde van de scholengemeenschap voor de scholen van het buitengewoon onderwijs. De raad meende dat in het voorontwerp te weinig garanties waren ingebouwd voor een optimale samenwerking met het buitengewoon onderwijs. De raad formuleerde in dit advies enkele voorstellen om hieraan tegemoet te komen. De raad pleitte onder meer om binnen de scholengemeenschap een 'weging van leerlingen van het buitengewoon onderwijs' in te voeren.

In de inleiding van de Memorie van toelichting bij het finale ontwerp van decreet betreffende het landschap basisonderwijs (2003) gaf de decreetgever aan dat de oorspronkelijke bedoeling om te evolueren naar grotere scholen door enerzijds de normen op te trekken en anderzijds de berekeningswijze van de lestijdenscalen te herzien, is verlaten. Uit de discussie met de verschillende participanten was immers gebleken dat de meeste stakeholders voorstander waren om alle vandaag bestaande kleine scholen te behouden. De minister opteerde er daarom voor om bestuurlijke schaalvergroting te realiseren door scholen aan te moedigen samen te werken in scholengemeenschappen. Het principe van de lokale inbedding wordt opnieuw bevestigd (zie Memorie van toelichting bij art. 26): "Toch is en blijft de inplanting van basisscholen in de lokale leefgemeenschappen belangrijk. De bereikbaarheid, de lokale betrokkenheid en de sociale integratie in het leefmilieu van de leerlingen is, vooral op het niveau basisonderwijs, van groot belang. Aan het principe van 'basisschool onder elke kerktoeren' wordt dus niet geraakt".

2.4.1 Start van een eerste 6-jarige cyclus

De eerste scholengemeenschappen in het basisonderwijs gingen van start in september 2003. De schooljaren 2003-2004 en 2004-2005 waren proefjaren. Het schooljaar 2005-2006 was de start van een zesjarige periode die loopt tot en met schooljaar 2010-2011. Op dit ogenblik zijn er ongeveer 367 scholengemeenschappen in basisonderwijs (zie verder bij 4).

2.5 Vooruitblikken naar ...

Bij de legislatuurwissel werden inhoudelijk dezelfde principes aangehouden. Opvallend is evenwel dat de Beleidsnota en -brieven onderwijs en vorming 2004-2009 van Minister Frank Vandenbroucke expliciet een verband leggen tussen scholengemeenschappen en onderwijskwaliteit: "Zowel in het basis- als in het secundair onderwijs blijkt dat scholen die samenwerken hun beleids- en beheersproblemen beter kunnen oplossen en dat samenwerking voor alle betrokken partners voordelen oplevert. We verwachten dat die samenwerking op termijn dan ook een positieve invloed zal hebben op de onderwijskwaliteit. Een verruiming van het draagvlak leidt immers tot een versterking van de draagkracht"⁹.

In de Beleidsnota onderwijs en vorming 2009-2014 van minister Pascal Smet wordt verwezen naar het naderende einde van de eerste cyclus van de scholengemeenschappen. De minister is duidelijk over de verderzetting van de figuur 'scholengemeenschap' en kondigt een versterking ervan aan. De operationele doelstelling 6.4 luidt als volgt: "Op 1 september 2011 worden de scholengemeenschappen opnieuw gevormd voor een periode van zes schooljaren. Ik zal die gelegenheid gebruiken om de scholengemeenschappen te versterken. Ik zal nagaan op welke terreinen de scholengemeenschappen het best versterkt kunnen worden en welke middelen daartoe het meest geschikt zijn. Op basis van overleg en van het lopende onderzoek over de werking van de scholengemeenschappen zal ik een kader scheppen dat die versterking van scholengemeenschappen mogelijk maakt"¹⁰.

⁹ Frank Vandenbroucke, Beleidsnota Onderwijs en Vorming 2004-2009, p. 44 (<http://www.ond.vlaanderen.be/beleid/nota/2004-2009.pdf>)

¹⁰ Pascal Smet, Beleidsnota Onderwijs en Vorming 2009-2014, p. 40 (<http://www.ond.vlaanderen.be/beleid/nota/2009-2014.pdf>)

3 De figuur 'Scholengemeenschap' in het decreet basisonderwijs

Hieronder volgt een punctueel overzicht van de grote doelen, principes en een aantal structurele kenmerken van de figuur 'scholengemeenschap basisonderwijs'.

3.1 Doelen

Art. 125 van het Decreet basisonderwijs formuleert het doel van een scholengemeenschap als volgt: *"Een scholengemeenschap stelt zich tot doel: 1° het verhogen van het draagvlak van de betrokken scholen; 2° een efficiënter gebruik van de beschikbare middelen en een beter management"*.

3.2 Vrijwilligheid

De regelgeving legt geen verplichting op aan scholen om toe te treden tot een scholengemeenschap. Scholen treden vrijwillig toe.

3.3 Normen, schaalgrootte en geografische spreiding

- aantal leerlingen: minimum 900
- afhankelijk van onderwijszone
- leerlingen van het buitengewoon onderwijs worden gewogen voor het bepalen van het aantal leerlingen van de scholengemeenschap (maar scholen Buitengewoon onderwijs krijgen geen sokkel voor zorgpunten)
- maximum aantal scholengemeenschappen per net vastgelegd (contingenten)

De schaalgrootte van de verschillende scholengemeenschappen verschilt heel sterk, zowel binnen als tussen netten. De tabel in 4 geeft een overzicht van een aantal belangrijke parameters per net.

3.4 Bevoegdheden / verplichtingen

Het decreet maakt onderscheid tussen *verplichtingen* die samenhangen met het vormen van een scholengemeenschappen en een aantal *mogelijkheden* die scholengemeenschappen vrijwillig, al dan niet opnemen.

Het decreet verplicht het maken van afspraken over:

- de aanwending van de stimulus-puntenenveloppe toegekend aan de scholengemeenschap;
- de aanwending van de puntenenveloppe voor het zorgbeleid in (de scholen van) de scholengemeenschap;
- de aanwending van de punten beleids- en ondersteunend personeel die op het niveau van de scholengemeenschap kunnen worden samengelegd;
- de wijze waarop de puntenenveloppe voor ICT aangewend wordt binnen de scholengemeenschap;
- het opnemen van bijkomende scholen in de scholengemeenschap;
- algemene afspraken inzake functiebeschrijvingen en evaluaties;

- de verdeling van de lestijden die bestemd zijn voor mentorschap.

Het decreet maakt mogelijk maar verplicht niet:

- De overdracht door het schoolbestuur van de beslissingsbevoegdheid over hogergenoemde aangelegenheden naar het niveau van de scholengemeenschap.
- Het maken van afspraken over:
 - o de overdracht van lestijden en uren uit het urenpakket;
 - o de interne afstemming van het personeelsbeleid binnen de scholengemeenschap;
 - o het gebruik van de infrastructuur.

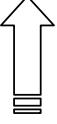
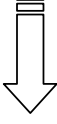
3.5 De 'voordelen' voor scholen / scholengemeenschappen

Aan de scholengemeenschappen worden 'direct' twee soorten voordelen toegekend (in de vorm van 'punten': punten stimulus scholengemeenschap en punten zorgenvelophe. De scholengemeenschappen ontvangen dus geen directe werkmiddelen, lestijden of uren. De punten van de zorgenvelophe moeten voor minstens 90% herverdeeld worden naar en ingezet worden op het niveau van de scholen.

Het globaal doel van deze 'voordelen' is de mogelijkheid te creëren om functies op te richten op het niveau van de scholengemeenschap, zodat individuele scholen hun werking kunnen laten ondersteunen door een middenkader. Hierdoor wordt ook gedeelde verantwoordelijkheid voor scholen en voor scholengemeenschap gestimuleerd.

Naast deze directe voordelen (zorg en stimulus) beschikken scholen evenwel over een aanzienlijke beleidsruimte om via overdracht van lestijden (mentoraat) en punten (ICT-coördinatie, administratieve ondersteuning) het niveau scholengemeenschap te versterken.

Algemeen beeld voor toekenning en verdeling van middelen en omkadering in het basisonderwijs:

	Scholen ontvangen	Overdracht mogelijk naar SG?	Scholengemeenschap ontvangt
werkingsmiddelen	Op basis van (gewogen) aantal leerlingen	/	/
lestijden	Voor onderwijzers, kleuteronderwijzers, leermeesters, directeur	/	/
	Mentoraat	Aan te wenden in een samenwerkingsverband 	
uren	Kinderverzorging	/	/
punten	ICT (functie: ICT-coördinator)	 tot 10 %	'ontkleurd' – voor ondersteuning van de SG
	Administratieve ondersteuning (functie: administratieve medewerker)		'ontkleurd' – voor ondersteuning van de SG
	In te zetten voor zorg in individuele scholen	minstens 90% 	Geïntegreerde zorgenveloppe
			Stimulus SG: niet gekleurd

Aanwending van de stimuluspunten SG en de samengelegde punten kan

OF op het niveau van de scholengemeenschap:

- Inrichten van functie 'directeur coördinatie-scholengemeenschap' (ambt: directeur)
- Inrichten van functie 'Stafmedewerker-scholengemeenschap' (mogelijke ambten: onderwijzer, kleuteronderwijzer, ICT-coördinator, zorgcoördinator, administratief medewerker, ...)
- Klasvrij maken van een directeur met lesopdracht via een zorg- of ICT-functie of functie van stafmedewerker

OF ter ondersteuning van de scholen van de SG

- Aanstellen van een ICT-coördinator
- Zorgcoördinator
- Administratief medewerker

Aanwending van de geïntegreerde zorgenvelophe kan

OF op het niveau van de scholengemeenschap:

- Inrichten functie 'zorgcoördinator' (ambt: zorgcoördinator)
- Inrichten functie 'stafmedewerker-scholengemeenschap' (ambt: zorgcoördinator)
- Klasvrij maken van een directeur met lesopdracht

OF ter ondersteuning van de scholen van de SG (zorgcoördinator)

Scholengemeenschappen dienen weliswaar te voldoen aan bepaalde regels voor de aanwending van deze middelen (punten, uren, lestijden) maar er is een zekere beleidsruimte om dat vorm te geven. Het gewicht kan variabel meer naar de kant van de scholen of naar de kant van de scholengemeenschap gelegd worden.

4 Actuele cijfergegevens

4.1 Situering

Deze cijfers zijn afkomstig van de databank die werd aangeleverd door Agodi en verwerkt door het Vlor-secretariaat. De leerlingenaantallen zijn de niet-geverifieerde cijfers van teldatum 1/02/10 en kunnen dus nog lichtjes wijzigen. De stimuluspunten zijn de punten van het schooljaar (2009-2010), dus gebaseerd op tellingsdatum 1/02/2009.

In de aangeleverde databank zijn er 2477 scholen opgenomen. Het gaat enkel om scholen die opgenomen zijn in een scholengemeenschap.

In totaal zijn er 2526 scholen in het basisonderwijs. 98,1 % is dus opgenomen in een scholengemeenschap.

In totaal zijn er 367 scholengemeenschappen in het basisonderwijs.

Er zijn 355 scholengemeenschappen met uitsluitend scholen uit eenzelfde onderwijsnet. Er zijn 12 netoverstijgende scholengemeenschappen ('gemengd'). De vier basisscholen van het provinciaal onderwijs zijn opgenomen in netoverstijgende scholengemeenschappen. De school uit het 'andere' net (Vlaamse Gemeenschapscommissie) is eveneens opgenomen in een netoverstijgende scholengemeenschap (tabel in 4.3).

De gegevens voor scholengemeenschappen per net zijn enkel opgemaakt voor niet-netoverstijgende scholengemeenschappen.

4.2 Algemene overzichtstabel

	GO!	OVSG	Vrij	Gemengd	Totaal	
Aantal SGem	35	85	235	12	367	
Scholen						
Gemidd. aantal scholen per SGem	10,7	6,0	6,5	5,6	6,7	
Min	4	2	2	4	2	
Max	23	33	27	9	33	
Leerlingen						
Gemidd. aantal lln per SGem	2664,8	1636,4	1726,7	1436,0	1785,8	Rij %
<1350	5	38	91	6	140	38,1%
1350-1799	4	22	62	5	93	25,3%
1800-2699	10	21	66	1	98	26,7%
2700-3599	8	1	9	0	18	4,9%
≥3600	8	3	7	0	18	4,9%
Stimuluspunten						
Totaal	5692	7918	23685	1479	38774	
Gemiddelde	162,6	93,2	100,8	83,8	104	
SGem <120 pnt	8	58	145	11	222	
% SGem <120pnt	22,9%	68,2%	61,7%	91,7%	60,5%	
Provincie						
Antwerpen	5	28	57	3	93	
Brussel	2	4	8	1	15	
Limburg	7	7	35	2	51	
Oost-Vlaanderen	8	13	54	4	79	
Vlaams-Brabant	6	22	31	1	60	
West-Vlaanderen	7	11	50	1	69	
Buitengewoon onderwijs						
SGem met >1 BuO	28	14	74	7	123	
% SGem met >1 BuO	80,0%	16,5%	31,5%	58,3%	33,5%	
Enkel BuO	0	1	3	0	4	
Schoolbesturen						
Min / SGem	1	1	1	2	1	
Max / SGem	1	11	16	6	16	
Gem # IM/Sgem	1	2,7	3,6	3,6	3,0	
Totaal # IM	GO! ¹	OVSG	Vrij	POV	Andere	Totaal
	28	235	678	2	1	944

* Voor het GO! werden de scholengroepen beschouwd als schoolbestuur.

* Het verschil tussen het aantal scholen met minder dan 1800 leerlingen en het aantal scholen met minder dan 120 stimuluspunten wordt verklaard door het feit dat voor de stimuluspunten de gewogen leerlingenaantallen gebruikt werden en de gewone (niet-gewogen) leerlingenaantallen voor het aantal leerlingen.

4.3 Netoverstijgende scholengemeenschappen

In onderstaande tabel wordt voor de 12 netoverstijgende scholengemeenschappen nagegaan hoe ze zijn samengesteld.

In totaal zijn er 67 scholen betrokken in netoverstijgende scholengemeenschappen (waarvan 8 uit het buitengewoon onderwijs).

Sgem	Gewoon Onderwijs					Buitengewoon Onderwijs					Totaal
	GO!	OVSG	POV	Vrij	Totaal	Andere	GO!	POV	Vrij	Totaal	
1		3		1	4						4
2		1		3	4						4
3		5	2		7						7
4		4			4			1		1	5
5		3			3				1	1	4
6		5			5				1	1	6
7		4			4				1	1	5
8		7			7	1				1	8
9	3			2	5						5
10		5			5			1		1	6
11	7				7		1		1	2	9
12		2		2	4						4
Totaal	10	39	2	8	59	1	1	2	4	8	67

5 Bestaande wetenschappelijke evaluaties van samenwerking tussen basisscholen en van scholengemeenschappen

5.1 Evaluatieonderzoek naar schaalvergroting en samenwerkingsrelaties¹¹

Eind de jaren '90 gaf de onderwijsoverheid een opdracht voor onderzoek naar de effecten van schaalvergroting in het basisonderwijs¹². In het onderzoek omschrijven de auteurs samenwerkingsovereenkomsten – naast fusies – als een bepaald type van schaalvergroting. Zij benaderen schaalvergroting als een betekenisvolle onderwijsvernieuwing. Ook bij het aangaan van een samenwerkingsrelatie is er meer aan de hand dan louter een verandering van structuren en procedures. Samenwerkingsrelaties hebben een grote impact op de schoolcultuur. Volgens de auteurs staat daarin de verandering in werkcondities voor de betrokken personeelsleden centraal. Wanneer ze effecten van schaalvergroting bestuderen, doen ze dat niet in de eerste plaats in termen van efficiëntie en rationeler gebruik van middelen, maar eerder vanuit de vraag of opvoeding en onderwijs er beter van worden. In het onderzoek werd gepeild naar activiteiten en processen n.a.v. schaalvergroting die plaatsvonden tussen 1997 en 2001.

Op basis van hun onderzoek formuleren de auteurs drie voorwaarden om van een succesvolle schaalvergroting te spreken:

Er moet voldoende 'winst' gecreëerd worden voor alle betrokkenen

De onderzoekers stellen vast dat er praktisch nooit onderwijskundige motieven aan de grondslag liggen van een schaalvergroting. Scholen gingen bijna altijd over tot schaalvergroting vanuit een zekere dwang, bv. door de bedreiging van slinkende leerlingenaantallen. Maar schaalvergroting brengt 'kosten' met zich mee: tijd en energie (overleg), wegvallen van een vertrouwde werkomgeving, een strakker en meer geformaliseerd lokaal beleid, minder flexibiliteit voor pedagogisch-didactische initiatieven, meer formele procedures en werkafspraken, meer vergader- en planlast, verplaatsingstijd tussen vestigingen, ... Om van een succesvolle schaalvergroting te spreken moeten deze 'kosten' kleiner zijn dan de onderwijskundige en professionele winst ervan. Deze winst kan bestaan uit betere overlevingskansen, grotere werkzekerheid voor de leerkrachten, uitbreiding van materiële en personele middelen (uitbreiding van de omkadering).

Er moet een constructieve samenwerking zijn tussen directeurs

De tweede voorwaarde is volgens de onderzoekers dat de betrokken directeurs constructief samenwerken. Het onderzoek heeft voor dat aspect vooral fusies van scholen bestudeerd,

¹¹ G. Kelchtermans, R. Vandenberghe e.a. (2003), *Structuurverandering of schoolontwikkeling. Over schaalvergroting in basisscholen*. Mechelen, Wolters-Plantyn (onderzoek op basis van de OBPWO-oproep van 1999)

¹² Aanleiding voor die opdracht was een studie (OBPWO 97.00b, eveneens in opdracht van de Minister van Onderwijs) naar de administratieve taakbelasting van de directeurs uit basisonderwijs die leidde tot de aanbeveling om deze belasting te verminderen via de centralisering van administratieve taken door o.m. de stimulering van een samenwerking en/of fusionering tussen scholen. Via nieuw onderzoek wilde de overheid te weten komen wat de effecten zijn van de diverse vormen van schaalvergroting van het basisonderwijs (op de kwaliteit van het onderwijs, op de schoolcultuur en de visie-ontwikkeling, de organisatie van het schoolbestuur en de graad van autonomie, op de stijl van leidinggeven, het inschakelen van bijzondere leerkrachten en andere didactische differentiatievormen, het nascholingsbeleid).

waarbij een van de directeurs de functie van adjunct diende op te nemen. Over samenwerking tussen directeurs in andere vormen van schaalvergroting biedt het onderzoek minder informatie.

Schaalvergrotingsproces stelt hoge eisen aan professionele competenties van de betrokkenen

De derde voorwaarde heeft betrekking op de professionele competenties van de actoren die bij schaalvergroting als 'complex proces van schoolontwikkeling' betrokken zijn: directies en schoolbesturen. De onderzoekers stellen dat deze specifieke competenties niet vanzelfsprekend aanwezig zijn bij directies en schoolbesturen en dat in veel gevallen een beroep op de hulp van externe begeleiders wenselijk is.

5.2 Indirecte evaluatie van de scholengemeenschappen via onderwijskundig onderzoek naar beleidsvoerend vermogen van scholen¹³ (2003-2005)

De meeste scholen moeten volgens de onderzoekers nog groeien in het benutten van de mogelijkheden die de scholengemeenschappen bieden. Er is een breed spectrum in het functioneren van scholengemeenschappen: van scholengemeenschappen met weinig invloed tot scholengemeenschap als doeltreffend instrument om een beleid te voeren (vooral personeelsbeleid). De auteurs stellen dat scholengemeenschappen een goede voedingsbodem zijn voor het vormen van *netwerken* met andere scholen. Echter, nog veel scholengemeenschappen fungeren als 'papieren besturen'? Let wel: de bevraging vond plaats in 2005.

5.3 Indirect via onderwijskundig onderzoek naar welbevinden van directies¹⁴ (2003-2005)

In het onderzoek naar het welbevinden van directies basisonderwijs werd ook gepeild naar de rol van de scholengemeenschap in het welbevinden (de bevraging vond plaats in 2005). De scholengemeenschap kan zowel een positieve als een negatieve uitwerking hebben op het welbevinden van directeurs. De bevroegde directeurs melden niet of nauwelijks dat de scholengemeenschap er ook voor zorgt dat hun middelen efficiënter worden aangewend. Voorlopig leidt de scholengemeenschap (nog) niet tot meer efficiëntie, maar zorgt ze wel voor bijkomende vergaderingen, uithuizigheid uit de school en dus ook meer tijdsinvestering. Een aantal directeurs signaleren dat de scholengemeenschap voor hen een belangrijke meerwaarde en steun betekent. Deze directies hebben minder het gevoel alleen te staan en kunnen hun zorgen en ideeën delen met hun collega's met wie ze een goede verstandhouding hebben. Ze vinden de toegevoegde waarde van de scholengemeenschap een pluspunt, waardoor zij positief staan tegenover deze structuur en hun welbevinden hierdoor gunstig beïnvloed wordt. Bij een aantal directeurs is dit echter niet het geval. Zij zien de scholengemeenschap vooral als tijdverlies, nog meer vergaderingen, nog meer tijd investeren in niet prioritaire taken. Zij zien de scholengemeenschap ook als een kunstmatige, door de overheid opgelegde structuur, die (alweer) meer administratie en minder autonomie met zich mee brengt. Bij deze directeurs is het contact met de collega's niet positief,

¹³ Peter Van Petegem, Geert Devos en Paul Mahieu, *Beleidsvoerend vermogen van Vlaamse basis- en secundaire scholen* (OBPWO 03.07).

¹⁴ Geert Devos, Nadine Engels en Antonia Aelterman, *Directeurs Basisonderwijs: welbevinden en functioneren* (OBPWO 03.06)

integendeel. De scholengemeenschap tast hun autonomie aan. Het leidt tot een centralisering van het personeelsbeleid. Sommigen zijn zo negatief dat zij ernstig overwegen om uit de scholengemeenschap te stappen.

Het is duidelijk dat de scholengemeenschap een aantal mogelijkheden voor directeurs biedt, maar dat diezelfde scholengemeenschap tegelijk een aantal nadelen met zich mee brengt. Veel hangt af van de mate waarin scholen uit de scholengemeenschap een goede verstandhouding met elkaar hebben en de mate waarin deze structuur de scholen toch de nodige autonomie biedt.

Ook in een aantal van hun aanbevelingen i.v.m. de zorg voor het welbevinden van directies speelt de figuur scholengemeenschap een belangrijke rol.

We geven hieronder integraal een aantal uittreksels uit de synthese van het onderzoek, die relevant zijn voor scholengemeenschappen basisonderwijs.

Uittreksels uit samenvattende brochure:

<http://www.ond.vlaanderen.be/obpwo/projecten/2003/0306/brochure.pdf>

Eén schoolbestuur voor verschillende scholen?

Moet er per school één schoolbestuur zijn? In het onderzoek is dikwijls gesignaleerd dat verschillende opvattingen inzake personeelsbeleid (o.m. aanwervingscriteria, evaluatiecriteria) op het niveau van de scholengemeenschap ervoor zorgen dat de verstandhouding tussen verschillende directeurs zoek is. Wat voor de ene school een goede leerkracht is, is voor een andere school misschien niet het geval. De kracht van én het schoolbestuur én de scholengemeenschap zou ongetwijfeld toenemen als deze beide structuren meer zouden samenvallen. Dit is een aanbeveling die vooral geldt voor scholengemeenschappen met scholen die geografisch dicht bij elkaar liggen. Dit is natuurlijk veel moeilijker te realiseren indien scholengemeenschappen scholen groeperen die zeer ver uit elkaar liggen. Er is ook een bijkomend probleem voor scholengemeenschappen die gemeentelijke scholen van verschillende gemeenten groeperen. Een fusie van vrije schoolbesturen is in dit opzicht makkelijker dan een fusie tussen verschillende gemeenten. Er moet hier bovendien rekening worden gehouden met de specificiteit van elk onderwijsnet.

Realistische blik op het potentieel van scholengemeenschappen

Zoals hiervoor al aan bod kwam, kunnen scholengemeenschappen ondersteuning en omkadering bieden op vlak van professionele dienstverlening in scholen. Ze kunnen ook een belangrijke rol spelen in de ondersteuning van directeurs tegenover elkaar, als een netwerk waarin ze inhoudelijke en emotionele steun krijgen van hun peers. Wij willen wel waarschuwen voor een blind en onrealistisch geloof in de opportuniteit die scholengemeenschappen bieden. Uit het onderzoek blijkt dat de scholengemeenschappen op een aantal plaatsen totaal niet werken. Scholengemeenschappen moeten voldoende ruimte en autonomie laten aan de scholen. Daarnaast moet een dienst op niveau van de scholengemeenschap ten dienste staan van de directeurs in de betrokken scholen, niet omgekeerd. Scholengemeenschappen moeten voldoende ruimte en autonomie laten aan de scholen.

Wat directeurs kunnen doen:

De cruciale competenties moet een directeur zelf kunnen waarmaken. Dat zijn leiding geven, peoplemanagement en pedagogische expertise. Gezien de eigen aard van een basisschool, haar beperkte omvang en de nabije relatie met de ouders en de kinderen, is het niet opportuun om deze competenties ver weg te situeren op een bovenschools niveau. Het is de directeur van de lokale school die over deze competenties moet beschikken. Daarom is het

volgens ons minder opportuun om voor basisscholen directieteams te creëren, waarin meerdere directeurs de verschillende verantwoordelijkheden onder elkaar verdelen voor verschillende scholen. Directeurs in scholengemeenschappen kunnen wel afspraken maken om voor pedagogisch inhoudelijke aspecten een zekere taakverdeling inzake expertiseontwikkeling te creëren. Daardoor vermijden directeurs dat zij in alle pedagogische ontwikkelingen zelf een expert moeten worden.

Wat schoolbestuur, scholengemeenschappen en overheid kunnen doen

Basisscholen zijn te klein om een goede ICT-medewerker, een sterk secretariaat en een bekwame boekhouder te hebben. Zij kunnen niet elk een directiesecretaris hebben die vertrouwd is met de regelgeving en die daarnaast ook de personeelsdossiers van medewerkers perfect beheerst en opvolgt. Volgens ons moet hier gezocht worden naar een gespecialiseerde ondersteuning op het niveau van het schoolbestuur of de scholengemeenschap. Sommige directeurs signaleren dat zij veel steun krijgen van hun scholengemeenschap en/of van hun schoolbestuur. Bij andere directeurs is dit totaal niet het geval. Zeker op het niveau van de scholengemeenschap zou de overheid maatregelen kunnen nemen om de juridische, financiële en technologische ondersteuning van basisscholen te versterken. Dit betekent niet dat in de basisscholen geen administratief personeel meer kan werken. Wij maken een onderscheid tussen typisch dagelijks secretariaatswerk (best in de school zelf) en meer gespecialiseerde diensten waarvoor hoog gekwalificeerde functies vereist zijn.

Voldoende autonomie

Wie centraliseert, riskeert waterhoofden te creëren. Units die vooral werken voor zichzelf, die steeds nieuwe overhead creëren, de bureaucratie nog doen toenemen en die vooral ook de scholen belasten met nieuwe regels en administratie in plaats van hen te ondersteunen en te ontlasten. Daarom is het absoluut essentieel dat deze gespecialiseerde diensten op het niveau van de scholengemeenschap een ondersteunende functie hebben. Dit impliceert dat daar geen administratieve of financiële directeurs worden geplaatst. Voor basisscholen is dit niet opportuun. De directeurs in hun scholen moeten voldoende autonoom blijven en de nodige bevoegdheid behouden om niet in een ondergeschikte positie te komen tegenover deze diensten.

5.4 Evaluatieonderzoek scholengemeenschappen (nog niet gepubliceerd)

In de OBPWO-oproep van 2007 stelde de overheid de vraag naar evaluatieonderzoek over scholengemeenschappen. De tekst van de oproep luidde als volgt:

“De vorming van scholengemeenschappen is momenteel volop bezig. De overheid biedt de scholengemeenschappen een grote mate van autonomie in het bepalen van hun doelen. Dit impliceert dat er aanzienlijk wat variatie mogelijk wordt tussen scholengemeenschappen onderling. Het gevraagde onderzoek moet deze variatie in kaart brengen en er een verklaring voor aanreiken. We verwachten een antwoord op onder meer de volgende vragen/

- Welke strategieën wenden de betrokken actoren binnen de scholen en de scholengemeenschappen aan om gemeenschappelijke doelen vast te leggen?
- Welke rol spelen de schoolbesturen? Zijn er nog andere (externe) partners betrokken in dat proces?
- Op welke manier volgen scholengemeenschappen zelf op of ze hun doelen bereiken?

- Op welke domeinen realiseren de scholengemeenschappen een meerwaarde (bv. aanwending van de middelen en de infrastructuur, administratieve vereenvoudiging, leiderschap, professionalisering, leerlingenoriëntering,)?
- Hoe kan worden nagegaan of ook de leerlingen uiteindelijk beter worden van de structuur scholengemeenschap?
- Op welke wijze geven scholengemeenschappen impulsen aan de samenwerking tussen gewoon en buitengewoon onderwijs inzake het leerzorg?
- Wat is de optimale schaalgrootte? Hoe groot kan/moet een scholengemeenschap zijn om te kunnen functioneren volgens de gestelde doelen?"

Het onderzoeksproject ('De evaluatie van scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs') werd toegekend aan de Universiteit Gent (promotor Geert Devos) en Antwerpen (promotor Peter Van Petegem). Het loopt van 01/02/2008 tot 31/03/2010. (zie <http://www.ond.vlaanderen.be/obpwo/projecten/2007/0702/0702.htm>) Het onderzoek wil de werking en de variatie van de scholengemeenschappen (SG-en) in het basis- en secundair onderwijs analyseren en evalueren. Er wordt onderzocht wat de meerwaarde is van de SG-en, welke kenmerken van het beleidsvoerend vermogen van SG-en hierin bepalend zijn (doelgerichtheid, teamkenmerken en besluitvormingsproces) en wat de impact is van input- en contextkenmerken (o.m. schoolbesturen, onderwijsnet, grootte, aantal FTE's). Het onderzoek bevraagt coördinerend directeurs, directeurs, coördinatoren en schoolbesturen van 76 SG-en in het basisonderwijs en 53 SG-en in het secundair via een survey. Daarnaast worden directieleden, schoolbesturen, coördinatoren en leerkrachten via semi-gestructureerde interviews en focusgroepgesprekken van 8 SG-en bevraagd.

Op het moment dat de Raad basisonderwijs zijn advies over scholengemeenschappen uitbracht, was het rapport nog niet publiek beschikbaar.

PROTOCOL NR. 739
HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN
DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN
IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERINGEN VAN
SECTORCOMITE X EN VAN ONDERHANDELING “VLAAMSE GEMEENSCHAP”
VAN AFDELING 2 VAN HET COMITE
VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN
OP 11, 18 EN 25 JANUARI EN 1 FEBRUARI 2011

SECTORCOMITE X - ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
en
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE
OVERHEIDSDIENSTEN - Afdeling 2 - Onderafdeling
"Vlaamse Gemeenschap".

Brussel, 18 februari 2011

PROTOCOL nr. 739 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERINGEN VAN SECTORCOMITE X EN VAN
ONDERAFDELING "VLAAMSE GEMEENSCHAP" VAN AFDELING 2 VAN HET COMITE VOOR DE
PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN OP 11, 18 EN 25 JANUARI EN 1
FEBRUARI 2011

over

het ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en
secundair onderwijs

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. de hr. Kris PEETERS, minister-president van de Vlaamse Regering -
voorzitter;
2. de hr. Pascal SMET, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen
en Brussel - ondervoorzitter;
3. de hr. Philippe MUYTERS, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport - lid;
4. de hr. Geert BOURGEOIS, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands
Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand - lid,

**de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de
representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:**

1. het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

de hr. Marc SMETS, afdelingshoofd
de hr. Guido LIESSENS, adjunct van de directeur

2. het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

mevr. Lies PEETERS, directeur Koepelbeleid
mevr. Ellen VAN DEN BLOCK, juridisch stafmedewerker

3. het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

de hr. Dirk DEBROEY, stafmedewerker

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

de hr. Raf DE WEERDT, adjunct-algemeen secretaris
de hr. Georges ACHTEN, adjunct-algemeen secretaris

- het Christelijk Onderwijzersverbond, vertegenwoordigd door:

mevr. Hilde LAVRYSEN, directeur COV
mevr. Marianne COOPMAN, adjunct-algemeen secretaris COV

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

mevr. Marleen DEBOES, secretaris

de hr. Eric ROOS, juridisch adviseur, vaste gemachtigde
de hr. Peter GASTEMANS, secretaris
de hr. Marnix HEYNDRICKX, secretaris

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs

Engagementen van de overheid

De overheid engageert zich:

1. de TADD-problematiek bij wijziging van scholengemeenschap verder te onderzoeken in het kader van OD XXI;
2. na te gaan in hoeverre de regelgeving m.b.t. woon-werkverkeer en dienstverplaatsingen van toepassing is op personeelsleden die binnen de scholengemeenschap opdrachten uitvoeren in andere scholen dan de school van aanstelling of affectatie;
3. de omkadering van de CLB in zijn algemeenheid te herbekijken en meer specifiek de vraag van het GO! verwoord in de brief van 28 januari 2011 met betrekking tot de rationalisatienorm, in het kader van OD XXI te onderzoeken;
4. met het oog op eventuele afstemming een inventaris te maken van de diverse data voor aanvragen of meldingen aan de administratie van alle mogelijke initiatieven van schoolbesturen m.b.t. het aanbod van scholen en opleidingen en m.b.t. de samenwerkingsverbanden van scholen.

Het GO!, onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, gaat akkoord met het ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs

Het wil wel enkele kanttekeningen plaatsen. De overheid is er zich, luidens de memorie van toelichting bij het ontwerp, terdege van bewust dat de dossiers versterking scholengemeenschappen, leerzorg, hervorming van het secundair onderwijs en de nieuwe geïntegreerde omkadering secundair onderwijs in de loop van 2013 volledig moeten zijn gefinaliseerd om een en ander ordentelijk in voege te kunnen laten gaan op 1 september 2014. Het GO! wil opmerken dat dit een zeer strakke timing impliceert. Immers, als de samenstelling van de nieuwe scholengemeenschappen in 2014 al vóór eind maart aan Agodi moet worden meegedeeld, moet de regelgeving rond zijn vóór het begin van het schooljaar 2013-2014.

De overheid geeft aan dat zij resoluut wil inzetten op een versterking van de scholengemeenschappen. Het GO! kan zich daarbij aansluiten. Het is afwachten hoe de overheid dat uiteindelijk wil doen. Vooral omdat die versterking in het voorliggende decreet nog niet blijkt. De herformulering van de bepalingen over de inzetbaarheid heeft integendeel, althans wat het ondersteunend personeel in het secundair onderwijs betreft (ondanks goede bedoelingen bij de aanvang van de onderhandelingen), geleid tot een beperking van de inzetbaarheid – wat bezwaarlijk als een versterking van de scholengemeenschappen kan worden gekwalificeerd.

OVSG geeft een protocol van akkoord bij het ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs.

OVSG verklaart zich akkoord met voorliggend ontwerpdecreet dat een tussenstap vormt in de verdere ontwikkeling van de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs.

Zij zijn tevreden dat de overheid hierbij het principe van de vrijwillige toetreding behoudt en gekozen heeft voor een éénmalige verlenging van de scholengemeenschappen voor 3 jaar.

Niet alleen biedt dit de mogelijkheid om de recente rapporten en onderzoeken m.b.t. scholengemeenschappen ten gronde te bestuderen en af te toetsen. Er kan hierdoor ook rekening worden gehouden met een aantal andere beleidsdossiers en -maatregelen die tegen 1 september 2014 hun uitrol zullen krijgen.

Bovendien zal voor het stedelijk en gemeentelijk onderwijs in de toekomst de termijn van de scholengemeenschappen veel beter aansluiten op de looptijd van de gemeentelijke legislatuur. Bestuurskundig vormt dit voor ons een belangrijk gegeven dat nog versterkt wordt door het afstemmen van de ICT-samenwerking en de CLB-contracten op de termijn van de scholengemeenschap.

OVSG vindt het ook positief dat de overheid niet heeft ingebroken in de lopende CLB-contracten maar het samenvallen met de periode van de scholengemeenschap realiseert door de eerstvolgende CLB-contracten te laten lopen van 2012 tot 2014. Bovendien zullen vanaf 2014, en dit volledig gelijklopend met de termijn van scholengemeenschappen, zesjarige CLB-contracten worden afgesloten met een driejaarlijkse herberekening van de omkadering.

Voor OVSG blijft het wel cruciaal dat de overheid tijdig het debat opstart over de volgende fase en de aangekondigde versterking van de scholengemeenschappen na 2014.

Het decretaal kader hiervoor moet klaar zijn tegen de zomer van 2013 zodat hun inrichtende machten over de nodige tijd beschikken om hun lokaal beslissingsproces ernstig te kunnen voeren.

Provinciaal onderwijs Vlaanderen geeft voor het 'mini-decreet' een protocol van akkoord.

Zij onderschrijven de zienswijze om te komen tot sterkere scholengemeenschappen na 2014. Om dat te bewerkstelligen is het voorliggend 'mini-decreet' een bescheiden maar belangrijke en h.i. noodzakelijke tussenstap.

Provinciaal onderwijs Vlaanderen vestigde reeds vroeger de aandacht op het storende gebrek aan synchronisme met betrekking tot enerzijds de looptijd en de vervaldata van de scholengemeenschappen en anderzijds deze van de CLB-begeleidingsovereenkomsten/-plannen. Deze anomalie wordt nu via dit decreet definitief opgelost.

Het 'mini-decreet' is echter slechts een eerste stap. Provinciaal onderwijs Vlaanderen wil graag verder betrokken worden bij het uitstippelen van de volgende stappen, inzonderheid waar dit dossier ook raakvlakken zal hebben met de aangekondigde hervorming secundair onderwijs.

ACOD Onderwijs gaat akkoord met het ontwerp van decreet, maar wenst toch volgende opmerking te formuleren.

ACOD Onderwijs meent dat de verkorte termijn van drie jaar voor de vorming van de scholengemeenschappen geen ingrijpende wijzigingen van de inzetbaarheid van de personeelsleden kan rechtvaardigen. Zij kunnen instemmen met de coördinatie van de bestaande regelgeving in de decreten rechtspositie. Dat daarnaast de inzetbaarheid van de personeelsleden die werken voor de scholengemeenschap wordt geregeld, kunnen zij aanvaarden aangezien deze personeelsleden niet verplicht kunnen worden om deze functies op te nemen. Wanneer dit laatste zou wijzigen spreekt het voor zich dat zij ook hun uitgangspunten zullen aanpassen.

Verder wensen zij nog een opmerking van eerder technische aard te maken. In artikel 2 van het decreet wordt artikel 40novies vervangen, in de derde paragraaf wordt verwezen naar artikel 18 (van het DRP). In artikel 18 is voorzien dat indien er niet voldaan wordt aan de schriftelijke neerslag de concrete situatie moet worden beschouwd als zijnde de aanstelling. ACOD Onderwijs vindt het logisch dat dit principe wordt doorgetrokken naar de inzetbaarheid. Zij stellen voor om een zin toe te voegen aan de derde paragraaf, nl.: "Indien geen bepalingen inzake inzetbaarheid worden opgenomen, is de inzetbaarheid beperkt tot de school van affectatie of aanstelling." Analoge wijzigingen zijn vereist in de artikelen 3, 4 en 5.

Het Christelijk Onderwijzersverbond (COV) is akkoord met het ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs.

Het COV ziet het ontwerp van decreet noodzakelijk om op 1 september e.k. de start van de nieuwe periode van scholengemeenschappen ordentelijk te laten verlopen. Evenwel blijven belangrijke problemen niet opgelost. Het is derhalve noodzakelijk om onmiddellijk het debat met het oog op de versterking van de scholengemeenschappen aan te vangen zodat op 1 september 2014, de start van de 'nieuwe' scholengemeenschappen, tijdig en grondig kan worden voorbereid.

De voorziene maatregelen zijn voor het COV louter bewarend en technisch van aard. Zij zijn tevreden dat de overheid op uitdrukkelijke vraag van het COV zich engageert om de problematiek van de TADD bij de wijzigingen van scholengemeenschappen te bespreken in het kader van OD XXI.

De afvaardiging van de representatieve vakorganisatie, te weten:

- de Christelijke Onderwijscentrale, vertegenwoordigd door:

mevr. Katrien CERPENTIER, nationaal secretaris COC

de hr. Jos VAN DER HOEVEN, secretaris-generaal COC

gaat niet akkoord met het ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs.

De Christelijke Onderwijscentrale gaat niet akkoord met het ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs omwille van volgende fundamentele redenen:

1) dit ontwerp van decreet brengt de duur van de scholengemeenschappen eenmalig terug van zes jaar naar drie jaar. Volgens de Vlaamse Regering gebeurt dit omdat zij van plan is om op 1 september 2014 fundamentele hervormingen door te voeren die een effect hebben op de huidige structuur van het basis- en het secundair onderwijs en op de structuur van de werking van de scholengemeenschappen. Zo wordt verwezen naar de hervorming van het secundair onderwijs, beleidsmaatregelen in het kader van leerzorg en de nieuwe geïntegreerde omkadering in het secundair onderwijs.

Niettegenstaande de Vlaamse Regering in de memorie van toelichting schrijft dat ze er zich van bewust is dat deze dossiers in de loop van 2013 moeten gefinaliseerd zijn willen ze in werking treden op 1 september 2014, is COC van mening dat de Vlaamse Regering de mogelijkheden van scholen sterk overschat. Als er op 1 september 2014 fundamentele wijzigingen worden aangebracht aan de structuur van scholengemeenschappen, dan moeten die bekend zijn op 1 september 2013. Als dat niet zo is, dan hebben de scholen immers onvoldoende tijd om zich hierop voor te bereiden. Dat betekent dat het Vlaams Parlement het onderliggend decreet moet goedgekeurd hebben ten laatste in juli 2013. Als dat decreet moet samengaan met andere decreten, dan lijkt het voor COC onmogelijk om vóór deze datum te komen tot degelijk decreetgevend werk om nog maar te zwijgen van het vinden van een voldoende groot draagvlak bij het onderwijspersoneel.

Bovendien vindt COC dat het van weinig respect getuigt dat de Vlaamse Regering ingrijpt in de bestaande wetgeving omtrent de duur van de scholengemeenschappen enkel en alleen om zo haar eigen beleid te kunnen voeren. Het zou beter zijn dat de Vlaamse Regering respect heeft voor haar eigen regelgeving en nieuwe regelgeving afstemt op de huidige duur van de scholengemeenschappen. Het hoeft immers geen betoog dat wat de huidige Vlaamse Regering wenst te doen ook kan gedaan worden door volgende Vlaamse Regeringen. In dit verband kan ook opgemerkt worden dat de administratieve bevraging van een aantal scholengemeenschappen heel duidelijk geleerd heeft dat alle bevroegde scholengemeenschappen het erover eens waren dat een termijn van zes jaar de ideale termijn was voor de duur van scholengemeenschappen en dat deze duur ongewijzigd moest blijven. Dat de Vlaamse Regering deze wijziging dan toch doorvoert, is onbegrijpelijk.

2) dit ontwerp van decreet grijpt ook in op de inzetbaarheid van het personeel van het secundair onderwijs op niveau van de scholengemeenschap.

Om verschillende redenen is het voor COC onaanvaardbaar dat dit nu gebeurt. Vooreerst is dit een voorafname van de discussie over de inzetbaarheid van de personeelsleden die in het kader van het loopbaandebat nog moet gevoerd worden. Vervolgens had de Vlaamse Regering met deze bepaling ook kunnen wachten tot 1 september 2014. Er is nu immers geen enkele reden om terzake nu wijzigingen aan de regelgeving aan te brengen. Ten derde tart de reden die de Vlaamse Regering voor deze wijziging aanhaalt alle verbeelding. Zij stelt immers dat scholengemeenschappen een te kleine administratieve omkadering heeft en vergroot deze door ook het ondersteunend personeel van de scholen in te zetten in de andere scholen van de scholengemeenschappen. Ze verwijst hiervoor ook naar het verslag dat het Rekenhof op 15 juni 2010 aan het Vlaams Parlement heeft voorgelegd. In dat verslag staat echter dat de opvoeders meer administratief werk doen dan opvoedend werk wat een fundamentele opmerking is naar de taakinvulling van de opvoeders toe. In de plaats van dit fenomeen aan te pakken en er zorg voor te dragen dat alle personeelsleden in de eerste plaats de kerntaken uitoefenen die tot hun opdracht behoren, neemt de Vlaamse Regering initiatieven die er toe zullen leiden dat opvoeders niet alleen onttrokken worden aan de scholen, maar bovendien met nog meer met administratieve taken zullen belast worden dan nu het geval is. Dat zal weer leiden tot een taakafwenteling naar het onderwijzend personeel wat weer een taakverzwaring impliceert.

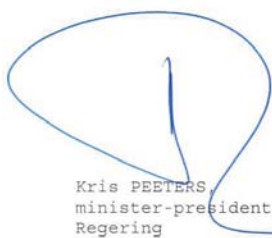
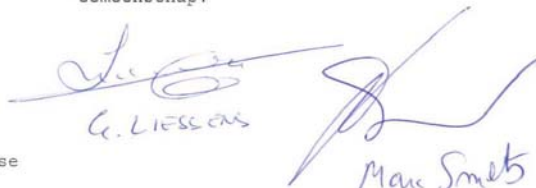
Vervolg protocol nr.739

Brussel, 18-02-2011

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS
VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE
MACHTEN:

VOORZITTER,

Kris PEETERS,
minister-president van de Vlaamse
RegeringVoor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:
G. LIESSENS
Marc Smets.Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:
L. Peeters.

ONDERVOORZITTER,

Pascal SMETS,
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd,
Gelijke Kansen en BrusselVoor het Provinciaal Onderwijs
Vlaanderen:
Dirk De Maesseneer.

Vervolg protocol nr.739

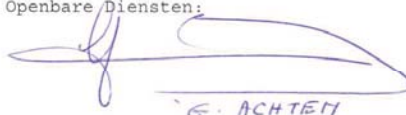
LEDEN,

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Philippe MUYTERS,
Vlaams minister van Financiën,
Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening
en Sport

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

G. ACHTEN

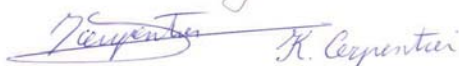

R. DE WEEST

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

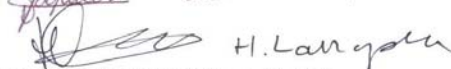
Jos v. d. Hoeven

K. Carpenter

Charlene Coopsman

H. Langen

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

M. Deboes

Geert BOURGEOIS,
Vlaams minister van Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

PROTOCOL NR. 506
HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN
DIE GEVOERD WERDEN IN DE VERGADERINGEN
VAN HET OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE
VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS
OP 11, 18 EN 25 JANUARI EN 1 FEBRUARI 2011

OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Brussel, 18 februari 2011

PROTOCOL nr.506 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE VERGADERINGEN VAN HET OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ
GESUBSIDIEERD ONDERWIJS OP 11, 18 EN 25 JANUARI EN 1 FEBRUARI 2011

over

het ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en
secundair onderwijs

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. de hr. Pascal SMET, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen
en Brussel - voorzitter;
2. de hr. Kris PEETERS, minister-president van de Vlaamse Regering -
ondervoorzitter;
3. de hr. Philippe MUYTERS, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport - lid;
4. de hr. Geert BOURGEOIS, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands
Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand - lid,

**de afvaardiging van de representatieve verenigingen van de inrichtende
machten, te weten:**

1. **het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs**, vertegenwoordigd
door:

mevr. Bernadette VAN DE STEENE, stafmedewerker VVKSO

de hr. Paul WILLE, secretaris-generaal VSKO

de hr. Hugo RUYMBEKE, stafmedewerker VVKBaO

de hr. Stefan GRIELEN, algemeen directeur Vrije-CLB-Koepel

2. het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers, (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOB) vertegenwoordigd door:

mevr. Lieve VANSINTJAN, onderhandelaar

de hr. Frans DE COCK, effectieve onderhandelaar

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- **de Algemene Centrale der Openbare Diensten**, vertegenwoordigd door:

de hr. Raf DE WEERDT, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs
de hr. Georges ACHTEN, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs

- **het Christelijk Onderwijzersverbond**, vertegenwoordigd door:

mevr. Hilde LAVRYSEN, directeur COV
mevr. Marianne COOPMAN, adjunct-algemeen secretaris COV

- **het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt**, vertegenwoordigd door:

mevr. Marleen DEBOES, secretaris

de hr. Eric ROOS, juridisch adviseur, vaste gemachtigde
de hr. Peter GASTEMANS, secretaris
de hr. Marnix HEYNDRICKX, secretaris

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs

Engagementen van de overheid

De overheid engageert zich:

1. de TADD-problematiek bij wijziging van scholengemeenschap verder te onderzoeken in het kader van OD XXI;
2. na te gaan in hoeverre de regelgeving m.b.t. woon-werkverkeer en dienstverplaatsingen van toepassing is op personeelsleden die binnen de scholengemeenschap opdrachten uitvoeren in andere scholen dan de school van aanstelling of affectatie;
3. de omkadering van de CLB in zijn algemeenheid te herbekijken en meer specifiek de vraag van het GO! verwoord in de brief van 28 januari 2011 met betrekking tot de rationalisatienorm, in het kader van OD XXI te onderzoeken;
4. met het oog op eventuele afstemming een inventaris te maken van de diverse data voor aanvragen of meldingen aan de administratie van alle mogelijke initiatieven van schoolbesturen m.b.t. het aanbod van scholen en opleidingen en m.b.t. de samenwerkingsverbanden van scholen.

Het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs geeft een protocol van akkoord over het hierbij gevoegde ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs, behalve wat betreft het principe van de éénmalige driejarige periode

Het VSKO blijft gelet op de koppeling met de dossiers leerzorg, hervorming secundair onderwijs en nieuwe geïntegreerde omkadering secundair onderwijs, gekant tegen de in het voorontwerp vervatte éénmalige driejarige periode voor de duur van de scholengemeenschappen. Het VSKO blijft immers de mening toegedaan dat het in voormelde dossiers uitgezette tijdspad niet haalbaar is. De verwijzing in de memorie naar de continue bewaking door de overheid van het tijdsaspect bij de behandeling van deze dossiers biedt voor het VSKO onvoldoende garanties.

Bovendien vreest het VSKO dat deze verkorting tot drie jaar de dynamiek van het vormen van scholengemeenschappen kan doen stilvallen.

Het VSKO apprecieert het in het voorontwerp ingeschreven principe omtrent de inzetbaarheid voor en in andere scholen van een scholengemeenschap en voor de totaliteit van de scholengemeenschap van personeelsleden aangesteld in scholengemeenschap ondersteunende functies. Hierdoor wordt het immers mogelijk om deze functies op een meer efficiënte en effectieve wijze in te vullen. Dit biedt ontegensprekelijk een meerwaarde in het kader van de versterking van de scholengemeenschappen.

ACOD Onderwijs gaat akkoord met het ontwerp van decreet, maar wenst toch volgende opmerking te formuleren.

ACOD Onderwijs meent dat de verkorte termijn van drie jaar voor de vorming van de scholengemeenschappen geen ingrijpende wijzigingen van de inzetbaarheid van de personeelsleden kan rechtvaardigen. Zij kunnen instemmen met de coördinatie van de bestaande regelgeving in de decreten rechtspositie. Dat daarnaast de inzetbaarheid van de personeelsleden die werken voor de scholengemeenschap wordt geregeld, kunnen zij aanvaarden aangezien deze personeelsleden niet verplicht kunnen worden om deze functies op te nemen. Wanneer dit laatste zou wijzigen spreekt het voor zich dat zij ook hun uitgangspunten zullen aanpassen.

Verder wensen zij nog een opmerking van eerder technische aard te maken. In artikel 2 van het decreet wordt artikel 40novies vervangen, in de derde paragraaf wordt verwezen naar artikel 18 (van het DRP). In artikel 18 is voorzien dat indien er niet voldaan wordt aan de schriftelijke neerslag de concrete situatie moet worden beschouwd als zijnde de aanstelling. ACOD Onderwijs vindt het logisch dat dit principe wordt doorgetrokken naar de inzetbaarheid. Zij stellen voor om een zin toe te voegen aan de derde paragraaf, nl.: "Indien geen bepalingen inzake inzetbaarheid worden opgenomen, is de inzetbaarheid beperkt tot de school van affectatie of aanstelling." Analoge wijzigingen zijn vereist in de artikelen 3, 4 en 5.

Het Christelijk Onderwijzersverbond (COV) is akkoord met het ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs.

Het COV ziet het ontwerp van decreet noodzakelijk om op 1 september e.k. de start van de nieuwe periode van scholengemeenschappen ordentelijk te laten verlopen. Evenwel blijven belangrijke problemen niet opgelost. Het is derhalve noodzakelijk om onmiddellijk het debat met het oog op de versterking van de scholengemeenschappen aan te vangen zodat op 1 september 2014, de start van de 'nieuwe' scholengemeenschappen, tijdig en grondig kan worden voorbereid.

De voorziene maatregelen zijn voor het COV louter bewarend en technisch van aard. Zij zijn tevreden dat de overheid op uitdrukkelijke vraag van het COV zich engageert om de problematiek van de TADD bij de wijzigingen van scholengemeenschappen te bespreken in het kader van OD XXI.

De afvaardiging van de representatieve vakorganisatie, te weten:

- de Christelijke Onderwijscentrale, vertegenwoordigd door:

mevr. Katrien CERPENTIER, nationaal secretaris COC

de hr. Jos VAN DER HOEVEN, secretaris-generaal COC

gaat niet akkoord met het ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs.

De Christelijke Onderwijscentrale gaat niet akkoord met het ontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs omwille van volgende fundamentele redenen:

1) dit ontwerp van decreet brengt de duur van de scholengemeenschappen eenmalig terug van zes jaar naar drie jaar. Volgens de Vlaamse Regering gebeurt dit omdat zij van plan is om op 1 september 2014 fundamentele hervormingen door te voeren die een effect hebben op de huidige structuur van het basis- en het secundair onderwijs en op de structuur van de werking van de scholengemeenschappen. Zo wordt verwezen naar de hervorming van het secundair onderwijs, beleidsmaatregelen in het kader van leerzorg en de nieuwe geïntegreerde omkadering in het secundair onderwijs.

Niettegenstaande de Vlaamse Regering in de memorie van toelichting schrijft dat ze er zich van bewust is dat deze dossiers in de loop van 2013 moeten gefinaliseerd zijn willen ze in werking treden op 1 september 2014, is COC van mening dat de Vlaamse Regering de mogelijkheden van scholen sterk overschat. Als er op 1 september 2014 fundamentele wijzigingen worden aangebracht aan de structuur van scholengemeenschappen, dan moeten die bekend zijn op 1 september 2013. Als dat niet zo is, dan hebben de scholen immers onvoldoende tijd om zich hierop voor te bereiden. Dat betekent dat het Vlaams Parlement het onderliggend decreet moet goedgekeurd hebben ten laatste in juli 2013. Als dat decreet moet samengaan met andere decreten, dan lijkt het voor COC onmogelijk om vóór deze datum te komen tot degelijk decreetgevend werk om nog maar te zwijgen van het vinden van een voldoende groot draagvlak bij het onderwijspersoneel.

Bovendien vindt COC dat het van weinig respect getuigt dat de Vlaamse Regering ingrijpt in de bestaande wetgeving omtrent de duur van de scholengemeenschappen enkel en alleen om zo haar eigen beleid te kunnen voeren. Het zou beter zijn dat de Vlaamse Regering respect heeft voor haar eigen regelgeving en nieuwe regelgeving afstemt op de huidige duur van de scholengemeenschappen. Het hoeft immers geen betoog dat wat de huidige Vlaamse Regering wenst te doen ook kan gedaan worden door volgende Vlaamse Regeringen. In dit verband kan ook opgemerkt worden dat de administratieve bevraging van een aantal scholengemeenschappen heel duidelijk geleerd heeft dat alle bevraagde scholengemeenschappen het erover eens waren dat een termijn van zes jaar de ideale termijn was voor de duur van scholengemeenschappen en dat deze duur ongewijzigd moest blijven. Dat de Vlaamse Regering deze wijziging dan toch doorvoert, is onbegrijpelijk.

2) dit ontwerp van decreet grijpt ook in op de inzetbaarheid van het personeel van het secundair onderwijs op niveau van de scholengemeenschap.

Om verschillende redenen is het voor COC onaanvaardbaar dat dit nu gebeurt. Vooreerst is dit een voorafname van de discussie over de inzetbaarheid van de personeelsleden die in het kader van het loopbaandebat nog moet gevoerd worden. Vervolgens had de Vlaamse Regering met deze bepaling ook kunnen wachten tot 1 september 2014. Er is nu immers geen enkele reden om terzake nu wijzigingen aan de regelgeving aan te brengen. Ten derde tart de reden die de Vlaamse Regering voor deze wijziging aanhaalt alle verbeelding. Zij stelt immers dat scholengemeenschappen een te kleine administratieve omkadering heeft en vergroot deze door ook het ondersteunend personeel van de scholen in te zetten in de andere scholen van de scholengemeenschappen. Ze verwijst hiervoor ook naar het verslag dat het Rekenhof op 15 juni 2010 aan het Vlaams Parlement heeft voorgelegd. In dat verslag staat echter dat de opvoeders meer administratief werk doen dan opvoedend werk wat een fundamentele opmerking is naar de taakinvulling van de opvoeders toe. In de plaats van dit fenomeen aan te pakken en er zorg voor te dragen dat alle personeelsleden in de eerste plaats de kerntaken uitoefenen die tot hun opdracht behoren, neemt de Vlaamse Regering initiatieven die er toe zullen leiden dat opvoeders niet alleen onttrokken worden aan de scholen, maar bovendien met nog meer met administratieve taken zullen belast worden dan nu het geval is. Dat zal weer leiden tot een taakafwenteling naar het onderwijzend personeel wat weer een taakverzwaring impliceert.

Vervolg protocol nr. 506

Brussel,

18-02-2011

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE
MACHTEN:

VOORZITTER,

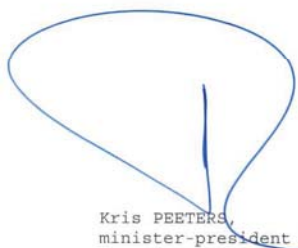
Pascal SMIT
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd,
Gelijke Kansen en Brussel

Voor het Vlaams Secretariaat
van het Katholiek Onderwijs

ONDERVOORZITTER,

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-
federatie, VOOP)

Kris PEETERS,
minister-president van de Vlaamse
Regering

Vervolg protocol nr. 506

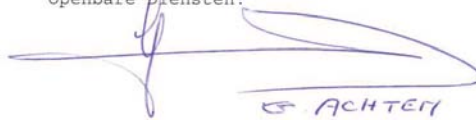
AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

LID,

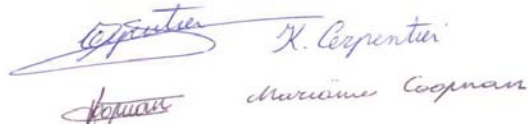
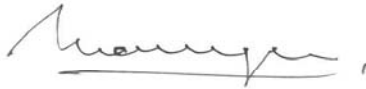

Philippe MUYTERS,
Vlaams minister van Financiën,
Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening
en Sport

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

Geert BOURGEOIS,
Vlaams minister van Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

H. DEBES

VOORONTWERP VAN DECREET
van 25 februari 2011

Voorontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs

Art. 2. In hoofdstuk III van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs wordt artikel 40novies, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, vervangen door wat volgt:

“Art. 40novies. §1. Zonder afbreuk te doen aan de principes dat een personeelslid wordt aangesteld of geaffecteerd aan een instelling, kunnen:

1° de leden van het bestuurspersoneel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;

2° de leden van het onderwijzend personeel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor andere scholen van de scholengemeenschap worden ingezet;

3° de leden van het beleids- en ondersteunend personeel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;

4° in afwijking van 1° en 2° de personeelsleden, die worden aangesteld in een functie of een betrekking die wordt ingericht ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap volgens artikel 125duodecies, §1 en artikel 153sexies, §4 van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, worden ingezet voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap.

§2. Bij de toepassing van §1, 3° en 4° moeten minstens volgende principes worden gehanteerd:

1° het personeelslid wordt steeds aangesteld of geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair wordt ingericht;

2° de afstand over de openbare weg tussen de school van aanstelling of affectatie en de school waar het personeelslid wordt ingezet mag nooit meer dan 25 km bedragen. Dit geldt niet als het personeelslid instemt om over een grotere afstand ingezet te worden;

3° er moet steeds rekening worden gehouden met de volgens dit decreet bepaalde statutaire toestand van het personeelslid.

§3. De bepalingen inzake inzetbaarheid zoals bedoeld in paragraaf 1 en 2, worden, onverminderd de artikelen 18 en 31, opgenomen in het geschrift waarin de aanstelling wordt vastgesteld, evenals in de functiebeschrijving als vermeld in hoofdstuk VIIIbis. ”.

Art. 3. In hoofdstuk III van hetzelfde decreet wordt een afdeling VIIbis, die bestaat uit het artikel 40decies, toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling VIIbis. Scholengemeenschappen in het secundair onderwijs

Art. 40decies. §1. Zonder afbreuk te doen aan de principes dat een personeelslid wordt aangesteld of geaffecteerd aan een instelling, kunnen:

1° onverminderd punt 3°, de leden van het bestuurspersoneel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;

2° onverminderd punt 3°, de leden van het ondersteunend personeel van de scholen die de scholengemeenschap vormen mits hun instemming, voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;

3° de personeelsleden, die worden aangesteld in een functie of een betrekking die wordt ingericht ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap volgens artikel 99bis, §2, van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, worden ingezet voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap.

§2. Bij de toepassing van §1, 2° en 3° moeten minstens volgende principes worden gehanteerd:

- 1° het personeelslid wordt steeds aangesteld of geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair wordt ingericht;
- 2° de afstand over de openbare weg tussen de school van aanstelling of affectatie en de school waar het personeelslid wordt ingezet mag nooit meer dan 25 km bedragen. Dit geldt niet als het personeelslid instemt om over een grotere afstand ingezet te worden;
- 3° er moet steeds rekening worden gehouden met de volgens dit decreet bepaalde statutaire toestand van het personeelslid.

§3. De bepalingen inzake inzetbaarheid zoals bedoeld in paragraaf 1 en 2, worden, onverminderd de artikelen 18 en 31, opgenomen in het geschrift waarin de aanstelling wordt vastgesteld, evenals in de functiebeschrijving als vermeld in hoofdstuk VIIIbis.”.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding

Art. 4. In Titel II, hoofdstuk III van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding wordt artikel 36octies, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, vervangen door wat volgt:

“Art. 36octies. §1. Zonder afbreuk te doen aan de principes dat een personeelslid wordt geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair wordt ingericht, kan:

- 1° de leden van het bestuurspersoneel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;
- 2° de leden van het onderwijzend personeel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor andere scholen van de scholengemeenschap worden ingezet;
- 3° de leden van het beleids- en ondersteunend personeel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;
- 4° in afwijking van 1° en 2° de personeelsleden, die worden aangesteld in een functie of een betrekking die wordt ingericht ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap volgens artikel 125duodecies, §1 en artikel 153sexies, §4 van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, worden ingezet voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap.

§2. Bij de toepassing van §1, 3° en 4° moeten minstens volgende principes worden gehanteerd:

- 1° het personeelslid wordt steeds aangesteld of geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair wordt ingericht;

2° de afstand over de openbare weg tussen de school van aanstelling of affectatie en de school waar het personeelslid wordt ingezet mag nooit meer dan 25 km bedragen. Dit geldt niet als het personeelslid instemt om over een grotere afstand ingezet te worden;
3° er moet steeds rekening worden gehouden met de volgens dit decreet bepaalde statutaire toestand van het personeelslid.

§3. De bepalingen inzake inzetbaarheid zoals bedoeld in paragraaf 1 en 2, worden, onverminderd de artikelen 20 en 45, opgenomen in de overeenkomst of het besluit waarin de aanstelling wordt vastgesteld, evenals in de functiebeschrijving als vermeld in hoofdstuk Vbis.”.

Art. 5. In Titel II, hoofdstuk III van hetzelfde decreet wordt een afdeling 6, die bestaat uit artikel 36novies, toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 6. Scholengemeenschappen in het secundair onderwijs

Art. 36novies. §1. Zonder afbreuk te doen aan de principes dat een personeelslid wordt aangesteld of geaffecteerd aan een instelling, kunnen:

1° onverminderd punt 3°, de leden van het bestuurspersoneel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;

2° onverminderd punt 3°, de leden van het ondersteunend personeel van de scholen die de scholengemeenschap vormen mits hun instemming, voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;

3° de personeelsleden, die worden aangesteld in een functie of een betrekking die wordt ingericht ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap volgens artikel 99bis, §2, van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, worden ingezet voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap.

§2. Bij de toepassing van §1, 2° en 3° moeten minstens volgende principes worden gehanteerd:

1° het personeelslid wordt steeds aangesteld of geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair wordt ingericht;

2° de afstand over de openbare weg tussen de school van aanstelling of affectatie en de school waar het personeelslid wordt ingezet mag nooit meer dan 25 km bedragen. Dit geldt niet als het personeelslid instemt om over een grotere afstand ingezet te worden;

3° er moet steeds rekening worden gehouden met de volgens dit decreet bepaalde statutaire toestand van het personeelslid.

§3. De bepalingen inzake inzetbaarheid zoals bedoeld in paragraaf 1 en 2, worden, onverminderd de artikelen 20 en 45, opgenomen in de overeenkomst of het besluit waarin de aanstelling wordt vastgesteld, evenals in de functiebeschrijving als vermeld in hoofdstuk Vbis.”.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 6. In artikel 3 van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997 worden in punt 8°, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord „§2,” wordt vervangen door de woorden „§4, of respectievelijk op 1 februari van het schooljaar voorafgaand aan de start van de driejaarlijkse periode voor scholengemeenschappen, vermeld in artikel 125quinquies, §2,”;

2° het woord “periodes” wordt vervangen door het woord “periode”.

Art. 7. Artikel 125quinquies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 125quinquies. §1. Een scholengemeenschap wordt opgericht:

1° bij beslissing als de scholengemeenschap wordt gevormd door scholen van hetzelfde schoolbestuur;

2° bij overeenkomst als de scholengemeenschap wordt gevormd door scholen van verschillende schoolbesturen.

De beslissing of de overeenkomst regelt de organisatie en de werking van de scholengemeenschap.

§2. De beslissing of overeenkomst die in werking treedt op 1 september 2011, geldt voor een periode van drie schooljaren. De beslissing of overeenkomst die in werking treedt op 1 september 2012, geldt voor een periode van twee schooljaren. De beslissing of overeenkomst die in werking treedt op 1 september 2013, geldt voor één schooljaar.

§3. Tijdens de periode, vermeld in paragraaf 2, kan de beslissing of overeenkomst inzake de vorming van een scholengemeenschap evenwel worden gewijzigd, zodat een school alsnog tot de scholengemeenschap kan toetreden of uit de scholengemeenschap kan stappen.

Een school kan uit de scholengemeenschap stappen in een van de volgende gevallen:

1° de scholengemeenschap telt minder dan negenhonderd gewogen regelmatige leerlingen op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;

2° een school wordt overgenomen door een schoolbestuur van een andere groep als vermeld in artikel 3, 21°, op voorwaarde dat alle schoolbesturen die behoren tot de scholengemeenschap, ermee instemmen dat de school uit de scholengemeenschap stapt.

Wijzigingen van een beslissing of overeenkomst treden in werking op 1 september na de datum waarop de wijziging tot stand is gekomen.

§4. Vanaf 1 september 2014 treedt de beslissing of overeenkomst in werking op 1 september en geldt ze telkens voor een periode van zes schooljaren.

Elke volgende periode van zes schooljaren start zes jaar of een veelvoud van zes jaar na 1 september 2014.

De beslissing of overeenkomst wordt telkens van rechtswege voor dezelfde periode verlengd als voldaan is aan al de volgende voorwaarden:

1° de scholengemeenschap beantwoordt nog aan de criteria voor het vormen van scholengemeenschappen;

2° er is geen beslissing of overeenkomst om de scholengemeenschap niet te verlengen of te wijzigen;

3° de samenstelling van de scholengemeenschap blijft ongewijzigd;

4° geen enkel schoolbestuur meldt voor 1 mei voorafgaand aan de start van een periode van zes schooljaren aan de andere schoolbesturen dat ze de beslissing of overeenkomst niet wil verlengen.

§5. In afwijking van paragraaf 4 eindigen de overeenkomsten of beslissingen die in werking treden in de loop van de zesjaarlijkse periode, vermeld in paragraaf 4, op het einde van de zes schooljaren in kwestie.

De beslissing of overeenkomst wordt telkens van rechtswege voor een zesjaarlijkse periode verlengd als voldaan is aan al de volgende voorwaarden:

1° de scholengemeenschap beantwoordt nog aan de criteria voor het vormen van scholengemeenschappen;

2° er is geen beslissing of overeenkomst om de scholengemeenschap niet te verlengen of te wijzigen;

3° de samenstelling van de scholengemeenschap blijft ongewijzigd;

4° geen enkel schoolbestuur meldt voor 1 mei voorafgaand aan de start van een periode van zes schooljaren aan de andere schoolbesturen dat ze de beslissing of overeenkomst niet wil verlengen.

§6. Tijdens de voormelde periode van zes schooljaren kan de beslissing of overeenkomst inzake de vorming van een scholengemeenschap evenwel worden gewijzigd, zodat een school alsnog tot de scholengemeenschap kan toetreden of uit de scholengemeenschap kan stappen.

Een school kan uit de scholengemeenschap stappen in een van de volgende gevallen:

1° de scholengemeenschap telt minder dan negenhonderd gewogen regelmatige leerlingen op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;

2° een school wordt overgenomen door een schoolbestuur van een andere groep als vermeld in artikel 3, 21°, op voorwaarde dat alle schoolbesturen die behoren tot de scholengemeenschap, ermee instemmen dat de school uit de scholengemeenschap stapt.

Wijzigingen van een beslissing of overeenkomst treden in werking op 1 september na de datum waarop de wijziging tot stand is gekomen.

§7. De beslissing of overeenkomst wordt voor 15 juni voorafgaand aan de datum van inwerkingtreding bezorgd aan Agodi.”.

Art 8. In artikel 125septies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 3bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§3bis. In afwijking van paragraaf 3 geldt de telling om te voldoen aan de norm van de scholengemeenschap voor overeenkomsten of beslissingen die in werking treden op 1 september 2011, voor een periode van drie schooljaren.”;

2° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

“§4. In afwijking van paragraaf 3 geldt de telling om te voldoen aan de norm van de scholengemeenschap voor overeenkomsten of beslissingen die in werking treden op 1 september 2012 of 1 september 2013, als vermeld in artikel 125quinquies, §2, tot en met 31 augustus 2014.”;

3° in paragraaf 5 worden de woorden “§2, tweede lid,” vervangen door de woorden “§4”.

Art. 9. In artikel 125novies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 15 december 2006, 22 juni 2007, 13 juli 2007 en 4 juli 2008, wordt punt 8° vervangen door wat volgt:

“8° maakt algemene afspraken over de interne afstemming van het personeelsbeleid binnen de scholengemeenschap;”.

Art. 10. In artikel 125decies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008, 20 maart 2009, 8 mei 2009 en 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 4° wordt opgeheven;

2° in punt 6° worden de woorden “§4ter, 1° en 2°,” vervangen door de woorden “,§3, 1° en 2°, of §6, 1° en 2°,”.

Art. 11. In artikel 125duodecies¹ van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007 en gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008 en 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, punt 1°, eerste zin, worden de woorden “§4ter” vervangen door de woorden “§3”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, punt 1°, eerste zin, worden de woorden “2009-2010 of 2010-2011” vervangen door de woorden “2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 of 2013-2014”;

3° in paragraaf 1, tweede lid, punt 1°, tweede zin, worden de woorden “§4ter” vervangen door de woorden “§3 of §6”;

4° in paragraaf 4 worden de woorden “en 2010-2011” vervangen door de woorden “, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014”.

Art. 12. In artikel 194quater, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 juli 2008, worden de woorden “en 2010-2011” vervangen door de woorden “, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014”.

Hoofdstuk 5. Wijziging van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs

Art. 13. In artikel 64 van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005 en 22 juni 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden “zo spoedig mogelijk” vervangen door de woorden “uiterlijk 31 maart van het schooljaar”;

2° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het tweede lid wordt de vorming van de scholengemeenschappen per 1 september 2011 uitzonderlijk beperkt tot een periode van drie schooljaren.”;

3° in het bestaande derde lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden “van zes schooljaren” opgeheven.

Art. 14. In artikel 71 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 februari 2003, 15 juli 2005, 15 december 2006, 22 juni 2007, 10 juli 2008, 20 maart 2009 en 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 2° worden de woorden “tot 31 augustus 2012” telkens vervangen door de woorden “tot en met 31 augustus 2014”;

2° de punten 10° en 12° worden opgeheven.

Art. 15. Artikel 77 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 14 februari 2003 en 15 juli 2005, wordt opgeheven.

Art. 16. In artikel 93 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009, wordt paragraaf 3 vervangen door wat volgt:

“§3. De bepalingen van deze titel gelden voor de schooljaren 2009-2010 tot en met 2013-2014.”.

Art. 17. In artikel 95, §9, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009, wordt in punt 3° de laatste zin opgeheven.

Art. 18. In artikel 99 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

“ §2. In afwijking van §1, eerste lid, kent de scholengemeenschap tot en met het schooljaar 2013-2014 aan elke instelling voor buitengewoon secundair onderwijs die op of na 1 september 2011 voor het eerst toetreedt tot een scholengemeenschap, ten minste het aantal punten toe dat zij voor deze instelling ontvangt volgens de parameters vastgelegd in artikel 95, §9, 3°.”

Art. 19. In artikel 99bis van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste zin, worden de woorden “artikel 99, §1” vervangen door de woorden “artikel 99”;

2° in paragraaf 3 worden de woorden “artikel 99, §1,” vervangen door de woorden “artikel 99”.

Hoofdstuk 6. Wijziging van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding

Art. 20. In artikel 38, van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° §1 wordt vervangen als volgt:

“§1. De school en het centrum stellen op 1 september 2012 een gezamenlijk beleidsplan op als ze tot hetzelfde bestuur behoren of een gezamenlijk beleidscontract in het andere geval, dat de samenwerking regelt voor een duur van twee jaar.

In afwijking van het eerste lid stellen de school en het centrum met ingang van 1 september 2014 om de zes jaar een gezamenlijk beleidsplan op als ze tot hetzelfde bestuur behoren of een gezamenlijk beleidscontract in het andere geval, dat de samenwerking regelt voor een duur van zes jaar.

Uiterlijk op 31 maart voorafgaand aan het schooljaar waarop het beleidsplan of beleidscontract ingaat, deelt elk centrum aan de bevoegde diensten van de Vlaamse regering mee met welke scholen het een beleidsplan of beleidscontract zal afsluiten of heeft afgesloten.”;

2° er wordt een §1/1 ingevoegd die luidt als volgt:

“§1/1. De looptijd van het beleidsplan of beleidscontract dat gesloten wordt tussen enerzijds een school die na de start van de periodes van beleidsplannen en beleidscontracten, vermeld in §1, opgenomen wil worden in de erkenning en anderzijds een CLB, is beperkt tot het einde van de duur van het beleidsplan of beleidscontract, vermeld in §1.”;

3° in §3 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“Het beleidscontract of beleidsplan met het nieuwe centrum is beperkt tot het einde van de duur van het beleidsplan of beleidscontract, vermeld in §1.”;

b) er wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Indien de duur van de beleidsplannen en beleidscontracten, vermeld in het tweede lid of in §1/1, minstens drie jaar bedraagt, worden de beleidsplannen en beleidscontracten uiterlijk op 31 maart voorafgaand aan de eerstvolgende periode waarvoor de omkadering, vermeld in artikel 67, zal worden vastgesteld, aan de bevoegde diensten van de Vlaamse Regering meegedeeld.”;

4° in §4 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Indien een scholengemeenschap gevormd wordt wanneer de duur van het beleidsplan of het beleidscontract nog niet verstreken is, kunnen de centra die de scholen van de scholengemeenschap begeleiden een tijdelijk samenwerkingsverband aangaan tot het einde van de lopende periode waarvoor de omkadering werd vastgesteld, vermeld in artikel 67.”.

Art. 21. In artikel 58, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, worden in de tweede zin de woorden “drie jaar” vervangen door de woorden “de duur van de periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67,”.

Art. 22. In artikel 60, eerste lid, van hetzelfde decreet, wordt de zinsnede “Om de drie jaar” vervangen door de zinsnede “Bij de start van elke nieuwe periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67,”.

Art. 23. In artikel 61, eerste lid, van hetzelfde decreet, wordt de zinsnede “Om de drie jaar” vervangen door de zinsnede “Bij de start van elke nieuwe periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67,”.

Art. 24. Artikel 65 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 65. Om gefinancierd of gesubsidieerd te blijven tijdens de eerstvolgende periode waarvoor overeenkomstig artikel 67 de omkadering opnieuw wordt vastgesteld, moet het gewogen leerlingenaantal van een centrum, geteld op de eerste schooldag van februari van het kalenderjaar dat voorafgaat aan deze nieuwe periode, de rationalisatienorm bereiken. Als dit niet het geval is, wordt het centrum vanaf 1 september van het daarop volgende kalenderjaar niet langer gefinancierd of gesubsidieerd.”.

Art. 25. In artikel 67 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:
1° tussen het tweede en het derde lid wordt een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:
“In afwijking van het eerste en het tweede lid, wordt het omkaderingsgewicht voor het schooljaar 2012-2013 vastgesteld voor een periode van twee jaar. Met ingang van schooljaar 2014-2015 wordt het omkaderingsgewicht opnieuw vastgesteld, telkens voor een periode van drie jaar.”;
2° in het derde lid wordt de zinsnede “gedurende de drie schooljaren waarvoor het omkaderingsgewicht wordt vastgesteld” vervangen door de zinsnede “gedurende de periode waarvoor het omkaderingsgewicht reeds werd vastgesteld”.

Art. 26. Artikel 68 wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 68. Onverminderd de toepassing van artikel 59, §3, is het gewogen leerlingenaantal van een centrum voor de periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67, gelijk aan het aantal regelmatige leerlingen in de scholen begeleid door het centrum, geteld op de eerste schooldag van februari van het kalenderjaar dat voorafgaat aan de start van het eerste jaar van de periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67, vermenigvuldigd met de overeenkomstige coëfficiënt, bedoeld in artikel 69.”.

Art. 27. In artikel 72, eerste lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden “voor de volgende drie schooljaren” vervangen door de woorden “voor de periode, vermeld in artikel 67”.

Art. 28. In artikel 88, §2, van hetzelfde decreet, wordt het woord “driejaarlijks” vervangen door de woorden “in het eerste jaar en voor de duur van de periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67,”.

Art. 29. In artikel 89, derde lid, van hetzelfde decreet, wordt het woord “driejaarlijks” vervangen door de woorden “in het eerste jaar en voor de duur van de periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67,”.

Art. 30. In artikel 90, §1, van hetzelfde decreet, wordt het woord “driejaarlijks” vervangen door de woorden “in het eerste jaar en voor de duur van de periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67,”.

Hoofdstuk 7. Wijziging van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV

Art. 31. In artikel X.53, §2, eerste lid, van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV, gewijzigd bij de decreten van 7 mei 2004 en 15 juli 2005, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° vanaf 1 september 2005 steeds voor de duur van zes schooljaren, met uitzondering van de overeenkomst die in werking treedt op 1 september 2011 en slechts geldt voor de duur van drie schooljaren. Tijdens de betrokken periode kan deze overeenkomst worden gewijzigd ten gevolge van toepassing van artikel 125quinquies, § 3 of § 6 van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, van artikel 64, derde lid, van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, of van artikel 73 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. Een wijziging van een overeenkomst treedt in werking op dezelfde datum waarop de wijziging in de scholengemeenschap in werking treedt.”.

Art. 32. In artikel X.55, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 juli 2003, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° als in een instelling voor gewoon of buitengewoon secundair onderwijs een betrekking in een ambt van het ondersteunend personeel wordt opgericht, gebeurt dat volgens artikel 99bis of artikel 99ter van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs;”.

Hoofdstuk 8. Slotbepaling

Art. 33. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2011, met uitzondering van:
1° artikel 6 dat uitwerking heeft vanaf 1 februari 2011;
2° de artikelen 13,1°, en 20 tot 30, die in werking treden op 1 september 2012.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 49.333/1
VAN 24 MAART 2011

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 1 maart 2011 door de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet “betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs”, heeft het volgende advies gegeven:

49.333/1

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe om een aantal wijzigingen aan te brengen in de huidige regeling inzake de scholengemeenschappen van het basis- en secundair onderwijs (zie de artikelen 2 tot 19 van het ontwerp). Deze aanpassingen worden doorgevoerd in afwachting van een meer diepgaande hervorming, die zou worden gerealiseerd tegen 1 september 2014. Daarom zullen de scholengemeenschappen die op 1 september 2011 worden gevormd slechts functioneren voor een periode van drie schooljaren.

Daarnaast worden wijzigingen aangebracht in het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding (hierna: CLB-decreet) (artikelen 20 tot 30). Zo wordt onder meer de duur van de beleidsplannen of beleidscontracten afgestemd op de functioneringsperiode van de scholengemeenschappen.

Ook de duur van de oprichtingsovereenkomsten van de samenwerkingsplatformen in het secundair onderwijs in het kader van de ICT-coördinatie wordt afgestemd op de functioneringsperiode van de scholengemeenschappen (artikel 31), en er wordt geregeld hoe bijkomende betrekkingen in dat kader kunnen worden ingericht (artikel 32).

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. De taken van de scholengemeenschappen in het basisonderwijs (artikelen 9 en 10 van het ontwerp) en in het secundair onderwijs (artikel 14, 2°, van het ontwerp) worden gewijzigd. In het bijzonder wordt een nieuwe opdracht aan de scholengemeenschappen van het basisonderwijs opgedragen, wat meteen inhoudt dat de scholen aan de scholengemeenschappen op dat punt beslissingsbevoegdheid kunnen toekennen. Derhalve wordt de bevoegdheidsopdracht aan de scholengemeenschappen in artikel 125*novies*, § 2, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 impliciet gewijzigd. Wat het secundair onderwijs betreft worden taken, waarvoor krachtens artikel 65, § 2, van het decreet van 14 juli 1998 ‘houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs’ beheersoverdracht kan gebeuren, van de scholengemeenschappen geschrapt (artikel 14, 2°, van het ontwerp), wat neerkomt op het ontnemen van beslissingsbevoegdheid aan scholengemeenschappen, in het geval dat deze bevoegdheid aan de scholengemeenschap was opgedragen.

49.333/1

Wat de scholengemeenschappen betreft waarbij scholen van het gemeenschapsonderwijs betrokken zijn, vereist artikel 24, § 2, van de Grondwet dat wanneer autonome organen gemachtigd worden om bevoegdheden als inrichtende macht aan nog andere organen over te dragen, daarvoor een bijzondere meerderheid nodig is¹. Aangezien artikel 125*novies*, § 2, van het decreet basisonderwijs het mogelijk maakt dat de schoolbesturen beslissingsbevoegdheid toekennen aan de scholengemeenschappen, en het ontwerp de lijst van mogelijk over te dragen bevoegdheden aan de scholengemeenschappen in het basisonderwijs wijzigt, dient zulks dus bij bijzonder decreet te gebeuren. Hetzelfde geldt voor het terugnemen van bevoegdheden voor de scholengemeenschappen van het secundair onderwijs.

De bepalingen van het ontwerp die met bijzondere meerderheid dienen aangenomen te worden, zouden formeel in een bijzonder decreet ondergebracht moeten worden. Niet artikel 24, § 2, van de Grondwet vereist dit², doch wel het rechtszekerheidsbeginsel³. Het is in het algemeen af te raden rechtsregels met een verschillende waarde in één normatieve tekst onder te brengen. Dat geldt evengoed voor decretale rechtsregels die bij gewone of bij bijzondere meerderheid moeten worden aangenomen⁴, voor rechtsregels van wettelijk en reglementair niveau en zelfs voor normatieve en individuele bepalingen⁵.

De vermenging van normen van verschillende waarde in één wettekst leidt tot verwarring. Een dergelijke wettekst doet immers niet blijken welke bepalingen ervan bij bijzondere meerderheid dienden te worden aangenomen, zodat de decreetgever bij latere wijzigingen dit aspect uit het oog kan verliezen. Ook voor de burger die de wettigheid van een

¹ Grondwettelijk Hof nr. 52/2010, 6 mei 2010, B.11.1. Zie m.b.t. de scholengemeenschappen: advies RvS 33.553/1 van 4 juni 2002 over een voorontwerp van decreet 'betreffende het onderwijs XIV', *Parl.St.* VI.Parl. 2002-2003, nr. 1355/1, 393-394; advies RvS 35.332/1 van 11 april 2003 over een voorontwerp van decreet 'betreffende het landschap basisonderwijs', *Parl.St.* VI.Parl. 2002-2003, nr. 1720/1, 129-132. Voor een bespreking van deze adviezen: zie E. CLYBOUW, "Een evaluatie van artikel 24, § 2 G.W. en de bijzondere onderwijsdecreten ter uitvoering daarvan", *TBP* 2005, (639) 649-650 en 653.

² Grondwettelijk Hof nr. 52/2010, 6 mei 2010, B.11.2.

³ Zie ook: P. POPELIER, *Rechtszekerheid als beginsel van behoorlijke regelgeving*, Antwerpen-Groningen, Intersentia Rechtswetenschappen, 1997.

⁴ Vergelijk met staatsvormingswetten zoals de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen en de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten. De wet van 21 juli 1971 betreffende de bevoegdheid en de werking van de Cultuurraden voor de Nederlandse cultuurgemeenschap en voor de Franse cultuurgemeenschap daarentegen is eveneens een bijzondere wet, al is hij niet als zodanig betiteld.

⁵ *Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, nr. 7.1, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

49.333/1

norm wil nagaan, schept dit rechtsonzekerheid. Indien de bepalingen die met een bijzondere meerderheid worden aangenomen in een apart corpus zijn ondergebracht, is het voor iedereen duidelijk welke de waarde van die normen is.

2. Op 17 december 2010 heeft de Vlaamse Regering het besluit ‘houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs’ goedgekeurd en afgekondigd en op 4 maart 2011 heeft de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet aangaande de bekrachtiging van dat besluit goedgekeurd. Vooralsnog zijn het codificatiebesluit en de gecodificeerde tekst niet in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt, terwijl het ontwerp van bekrachtigingsdecreet nog niet bij het Vlaams Parlement is ingediend.

Ter wille van de rechtszekerheid verdient het aanbeveling om de wijzigingen die betrekking hebben op het secundair onderwijs direct in de gecodificeerde tekst aan te brengen, aangezien deze tekst reeds door de Vlaamse Regering is aangenomen en dus bestaat. Anders zullen de ontworpen wijzigingen, naargelang de codificatie bij decreet wordt bekrachtigd voor of na de inwerkingtreding van voorliggend ontwerp, ofwel zonder voorwerp zijn omdat zij worden aangebracht in een tekst die ondertussen zal zijn opgeheven ofwel uit het rechtsverkeer verdwijnen omdat zij zullen worden opgeheven ⁶.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

In de inleidende zin van het ontworpen artikel 36*octies*, § 1, schrijve men “... wordt ingericht, kunnen: ...”.

⁶ Luidens artikel 3, 19°, van het voorontwerp van bekrachtigingsdecreet - althans de tekst die om advies aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, is voorgelegd - worden de bepalingen van het decreet van 14 juli 1998 die betrekking hebben op de scholengemeenschappen grotendeels opgeheven.

49.333/1

Artikel 10

1. De gelegenheid kan te baat worden genomen om de aanduiding “§ 1” in artikel 125*decies* op te heffen. Dat artikel is immers niet in paragrafen onderverdeeld.
2. In punt 2° schrijve men “, § 3, tweede lid, 1° en 2°, of § 6, tweede lid, 1° en 2°,” in plaats van “, § 3, 1° en 2°, of § 6, 1° en 2°,”.

Artikel 11

De inleidende zin van artikel 11 stelle men als volgt:

“In artikel 125*duodecies*1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:”.

Artikel 20

Artikel 38 van het CLB-decreet werd ook nog gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999 betreffende het onderwijs XI en 8 mei 2009 betreffende het onderwijs XIX. Daarvan zal melding moeten worden gemaakt in de inleidende zin van artikel 20.

Artikelen 22 en 24 tot 29

De bepalingen die worden gewijzigd bij de artikelen 22 en 24 tot 29 van het ontwerp zijn gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003. Van die wijziging zal telkens melding dienen te worden gemaakt in de betrokken artikelen.

49.333/1

Artikel 30

Artikel 90, § 1, van het CLB-decreet werd vervangen bij het decreet van 7 juli 2006 betreffende het onderwijs XVI. Dit dient te worden vermeld in de inleidende zin van artikel 30 van het ontwerp.

Artikel 33

Artikel 33, 1°, van het ontwerp bepaalt dat artikel 6 met terugwerkende kracht in werking zal treden met ingang van 1 februari 2011. Gelet op het bepaalde in artikel 6 is die retroactiviteit echter zinledig. De gemachtigde heeft bevestigd dat artikel 6 inderdaad beter ook in werking treedt op 1 september 2011.

49.333/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX,	assessoren van de
	M. TISON,	afdeling Wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heren R. AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd, en B. STEEN, auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs

Art. 2. In hoofdstuk III van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs wordt artikel 40novies, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, vervangen door wat volgt:

“Art. 40novies. §1. Zonder afbreuk te doen aan de principes dat een personeelslid wordt aangesteld of geaffecteerd aan een instelling, kunnen:

- 1° de leden van het bestuurspersoneel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;
- 2° de leden van het onderwijzend personeel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor andere scholen van de scholengemeenschap worden ingezet;
- 3° de leden van het beleids- en ondersteunend personeel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;
- 4° in afwijking van 1° en 2° de personeelsleden, die worden aangesteld in een functie of een betrekking die wordt ingericht ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap volgens artikel 125duodecies, §1, en artikel 153sexies, §4, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, worden ingezet voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap.

§2. Bij de toepassing van §1, 3° en 4°, moeten minstens volgende principes worden gehanteerd:

- 1° het personeelslid wordt steeds aangesteld of geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair wordt ingericht;
- 2° de afstand over de openbare weg tussen de school van aanstelling of affectatie en de school waar het personeelslid wordt ingezet mag nooit meer dan 25 km bedragen. Dit geldt niet als het personeelslid instemt om over een grotere afstand ingezet te worden;
- 3° er moet steeds rekening worden gehouden met de volgens dit decreet bepaalde statutaire toestand van het personeelslid.

§3. De bepalingen inzake inzetbaarheid zoals bedoeld in paragraaf 1 en 2, worden, onverminderd artikel 18 en 31, opgenomen in het geschrift waarin de aanstelling wordt vastgesteld, evenals in de functiebeschrijving als vermeld in hoofdstuk VIIIbis.”.

Art. 3. In hoofdstuk III van hetzelfde decreet wordt een afdeling VIIbis, die bestaat uit het artikel 40decies, toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling VIIbis. Scholengemeenschappen in het secundair onderwijs

Art. 40decies. §1. Zonder afbreuk te doen aan de principes dat een personeelslid wordt aangesteld of geaffecteerd aan een instelling, kunnen:

- 1° onverminderd punt 3°, de leden van het bestuurspersoneel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;
- 2° onverminderd punt 3°, de leden van het ondersteunend personeel van de scholen die de scholengemeenschap vormen mits hun instemming, voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;
- 3° de personeelsleden, die worden aangesteld in een functie of een betrekking die wordt ingericht ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap volgens artikel 30, §2, van de Codex Secundair Onderwijs, worden ingezet voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap.

§2. Bij de toepassing van §1, 2° en 3°, moeten minstens volgende principes worden gehanteerd:

- 1° het personeelslid wordt steeds aangesteld of geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair wordt ingericht;
- 2° de afstand over de openbare weg tussen de school van aanstelling of affectatie en de school waar het personeelslid wordt ingezet mag nooit meer dan 25 km bedragen. Dit geldt niet als het personeelslid instemt om over een grotere afstand ingezet te worden;
- 3° er moet steeds rekening worden gehouden met de volgens dit decreet bepaalde statutaire toestand van het personeelslid.

§3. De bepalingen inzake inzetbaarheid zoals bedoeld in paragraaf 1 en 2, worden, onverminderd artikel 18 en 31, opgenomen in het geschrift waarin de aanstelling wordt vastgesteld, evenals in de functiebeschrijving als vermeld in hoofdstuk VIIIbis.”.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding

Art. 4. In titel II, hoofdstuk III, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding wordt artikel 36octies, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, vervangen door wat volgt:

“Art. 36octies. §1. Zonder afbreuk te doen aan de principes dat een personeelslid wordt geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair wordt ingericht, kunnen:

- 1° de leden van het bestuurspersoneel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;
- 2° de leden van het onderwijzend personeel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor andere scholen van de scholengemeenschap worden ingezet;

- 3° de leden van het beleids- en ondersteunend personeel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;
- 4° in afwijking van 1° en 2° de personeelsleden, die worden aangesteld in een functie of een betrekking die wordt ingericht ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap volgens artikel 125duodecies, §1, en artikel 153sexies, §4, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, worden ingezet voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap.

§2. Bij de toepassing van §1, 3° en 4°, moeten minstens volgende principes worden gehanteerd:

- 1° het personeelslid wordt steeds aangesteld of geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair wordt ingericht;
- 2° de afstand over de openbare weg tussen de school van aanstelling of affectatie en de school waar het personeelslid wordt ingezet mag nooit meer dan 25 km bedragen. Dit geldt niet als het personeelslid instemt om over een grotere afstand ingezet te worden;
- 3° er moet steeds rekening worden gehouden met de volgens dit decreet bepaalde statutaire toestand van het personeelslid.

§3. De bepalingen inzake inzetbaarheid zoals bedoeld in paragraaf 1 en 2, worden, onverminderd artikel 20 en 45, opgenomen in de overeenkomst of het besluit waarin de aanstelling wordt vastgesteld, evenals in de functiebeschrijving als vermeld in hoofdstuk Vbis.”.

Art. 5. In titel II, hoofdstuk III van hetzelfde decreet wordt een afdeling 6, die bestaat uit artikel 36novies, toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 6. Scholengemeenschappen in het secundair onderwijs

Art. 36novies. §1. Zonder afbreuk te doen aan de principes dat een personeelslid wordt aangesteld of geaffecteerd aan een instelling, kunnen:

- 1° onverminderd punt 3°, de leden van het bestuurspersoneel van de scholen die de scholengemeenschap vormen, voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;
- 2° onverminderd punt 3°, de leden van het ondersteunend personeel van de scholen die de scholengemeenschap vormen mits hun instemming, voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de totaliteit van de scholengemeenschap worden ingezet;
- 3° de personeelsleden, die worden aangesteld in een functie of een betrekking die wordt ingericht ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap volgens artikel 30, §2, van de Codex Secundair Onderwijs, worden ingezet voor de vervulling van opdrachten voor en in andere scholen van de scholengemeenschap of voor de vervulling van opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap.

§2. Bij de toepassing van §1, 2° en 3°, moeten minstens volgende principes worden gehanteerd:

- 1° het personeelslid wordt steeds aangesteld of geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair wordt ingericht;
- 2° de afstand over de openbare weg tussen de school van aanstelling of affectatie en de school waar het personeelslid wordt ingezet mag nooit meer dan 25 km bedragen. Dit geldt niet als het personeelslid instemt om over een grotere afstand ingezet te worden;
- 3° er moet steeds rekening worden gehouden met de volgens dit decreet bepaalde statutaire toestand van het personeelslid.

§3. De bepalingen inzake inzetbaarheid zoals bedoeld in paragraaf 1 en 2, worden, onverminderd artikel 20 en 45, opgenomen in de overeenkomst of het besluit waarin de aanstelling wordt vastgesteld, evenals in de functiebeschrijving als vermeld in hoofdstuk Vbis.”.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 6. In artikel 3 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 worden in punt 8°, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het woord “, §2,” wordt vervangen door de woorden “, §4, of respectievelijk op 1 februari van het schooljaar voorafgaand aan de start van de driejaarlijkse periode voor scholengemeenschappen, vermeld in artikel 125quinquies, §2,”;
- 2° het woord “periodes” wordt vervangen door het woord “periode”.

Art. 7. Artikel 125quinquies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 125quinquies. §1. Een scholengemeenschap wordt opgericht:

- 1° bij beslissing als de scholengemeenschap wordt gevormd door scholen van hetzelfde schoolbestuur;
- 2° bij overeenkomst als de scholengemeenschap wordt gevormd door scholen van verschillende schoolbesturen.

De beslissing of de overeenkomst regelt de organisatie en de werking van de scholengemeenschap.

§2. De beslissing of overeenkomst die in werking treedt op 1 september 2011, geldt voor een periode van drie schooljaren. De beslissing of overeenkomst die in werking treedt op 1 september 2012, geldt voor een periode van twee schooljaren. De beslissing of overeenkomst die in werking treedt op 1 september 2013, geldt voor één schooljaar.

§3. Tijdens de periode, vermeld in paragraaf 2, kan de beslissing of overeenkomst inzake de vorming van een scholengemeenschap evenwel worden gewijzigd, zodat een school alsnog tot de scholengemeenschap kan toetreden of uit de scholengemeenschap kan stappen.

Een school kan uit de scholengemeenschap stappen in een van de volgende gevallen:

- 1° de scholengemeenschap telt minder dan negenhonderd gewogen regelmatige leerlingen op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
- 2° een school wordt overgenomen door een schoolbestuur van een andere groep als vermeld in artikel 3, 21°, op voorwaarde dat alle schoolbesturen die behoren tot de scholengemeenschap, ermee instemmen dat de school uit de scholengemeenschap stapt.

Wijzigingen van een beslissing of overeenkomst treden in werking op 1 september na de datum waarop de wijziging tot stand is gekomen.

§4. Vanaf 1 september 2014 treedt de beslissing of overeenkomst in werking op 1 september en geldt ze telkens voor een periode van zes schooljaren.

Elke volgende periode van zes schooljaren start zes jaar of een veelvoud van zes jaar na 1 september 2014.

De beslissing of overeenkomst wordt telkens van rechtswege voor dezelfde periode verlengd als voldaan is aan al de volgende voorwaarden:

- 1° de scholengemeenschap beantwoordt nog aan de criteria voor het vormen van scholengemeenschappen;
- 2° er is geen beslissing of overeenkomst om de scholengemeenschap niet te verlengen of te wijzigen;
- 3° de samenstelling van de scholengemeenschap blijft ongewijzigd;
- 4° geen enkel schoolbestuur meldt voor 1 mei voorafgaand aan de start van een periode van zes schooljaren aan de andere schoolbesturen dat ze de beslissing of overeenkomst niet wil verlengen.

§5. In afwijking van paragraaf 4 eindigen de overeenkomsten of beslissingen die in werking treden in de loop van de zesjaarlijkse periode, vermeld in paragraaf 4, op het einde van de zes schooljaren in kwestie.

De beslissing of overeenkomst wordt telkens van rechtswege voor een zesjaarlijkse periode verlengd als voldaan is aan al de volgende voorwaarden:

- 1° de scholengemeenschap beantwoordt nog aan de criteria voor het vormen van scholengemeenschappen;
- 2° er is geen beslissing of overeenkomst om de scholengemeenschap niet te verlengen of te wijzigen;
- 3° de samenstelling van de scholengemeenschap blijft ongewijzigd;
- 4° geen enkel schoolbestuur meldt voor 1 mei voorafgaand aan de start van een periode van zes schooljaren aan de andere schoolbesturen dat ze de beslissing of overeenkomst niet wil verlengen.

§6. Tijdens de voormelde periode van zes schooljaren kan de beslissing of overeenkomst inzake de vorming van een scholengemeenschap evenwel worden gewijzigd, zodat een school alsnog tot de scholengemeenschap kan toetreden of uit de scholengemeenschap kan stappen.

Een school kan uit de scholengemeenschap stappen in een van de volgende gevallen:

- 1° de scholengemeenschap telt minder dan negenhonderd gewogen regelmatige leerlingen op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
- 2° een school wordt overgenomen door een schoolbestuur van een andere groep als vermeld in artikel 3, 21°, op voorwaarde dat alle schoolbesturen die behoren tot de scholengemeenschap, ermee instemmen dat de school uit de scholengemeenschap stapt.

Wijzigingen van een beslissing of overeenkomst treden in werking op 1 september na de datum waarop de wijziging tot stand is gekomen.

§7. De beslissing of overeenkomst wordt voor 15 juni voorafgaand aan de datum van inwerkingtreding bezorgd aan Agodi.”.

Art 8. In artikel 125septies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° er wordt een paragraaf 3bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§3bis. In afwijking van paragraaf 3 geldt de telling om te voldoen aan de norm van de scholengemeenschap voor overeenkomsten of beslissingen die in werking treden op 1 september 2011, voor een periode van drie schooljaren.”;

- 2° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

“§4. In afwijking van paragraaf 3 geldt de telling om te voldoen aan de norm van de scholengemeenschap voor overeenkomsten of beslissingen die in werking treden op 1 september 2012 of 1 september 2013, als vermeld in artikel 125quinquies, §2, tot en met 31 augustus 2014.”;

3° in paragraaf 5 worden de woorden “§2, tweede lid,” vervangen door de woorden “§4”.

Art. 9. In artikel 125novies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 15 december 2006, 22 juni 2007, 13 juli 2007 en 4 juli 2008, wordt punt 8° vervangen door wat volgt:

“8° maakt algemene afspraken over de interne afstemming van het personeelsbeleid binnen de scholengemeenschap;”.

Art. 10. In artikel 125decies1, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008, 20 maart 2009, 8 mei 2009 en 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de aanduiding “§1” wordt opgeheven;

2° punt 4° wordt opgeheven;

3° in punt 6° worden de woorden “§4ter, 1° en 2°,” vervangen door de woorden “, §3, tweede lid, 1° en 2°, of §6, tweede lid, 1° en 2°,”.

Art. 11. In artikel 125duodecies1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, punt 1°, eerste zin, worden de woorden “§4ter” vervangen door de woorden “§3”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, punt 1°, eerste zin, worden de woorden “2009-2010 of 2010-2011” vervangen door de woorden “2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 of 2013-2014”;

3° in paragraaf 1, tweede lid, punt 1°, tweede zin, worden de woorden “§4ter” vervangen door de woorden “§3 of §6”;

4° in paragraaf 4 worden de woorden “en 2010-2011” vervangen door de woorden “, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014”.

Art. 12. In artikel 194quater, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 juli 2008, worden de woorden “en 2010-2011” vervangen door de woorden “, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014”.

Hoofdstuk 5. Wijziging van de Codex Secundair Onderwijs

Art. 13. In artikel 23 van de Codex Secundair Onderwijs wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

“§3. De bepalingen van deze titel gelden voor de schooljaren 2009-2010 tot en met 2013-2014.”.

Art. 14. In artikel 25, §9, van dezelfde codex wordt in punt 3° de laatste zin opgeheven.

Art. 15. In artikel 29 van dezelfde codex wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

“ §2. In afwijking van §1, eerste lid, kent de scholengemeenschap tot en met het schooljaar 2013-2014 aan elke instelling voor buitengewoon secundair onderwijs die op of na 1 september 2011 voor het eerst toetreedt tot een scholengemeenschap, ten minste het aantal punten toe dat zij voor deze instelling ontvangt volgens de parameters vastgelegd in artikel 25, §9, 3°.”.

Art. 16. In artikel 30 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, eerste zin, worden de woorden “artikel 29, §1” vervangen door de woorden “artikel 29”;
- 2° in paragraaf 3 worden de woorden “artikel 29, §1,” vervangen door de woorden “artikel 29”.

Art. 17. In artikel 51 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid worden de woorden “zo spoedig mogelijk” vervangen door de woorden “uiterlijk 31 maart van het schooljaar”;
- 2° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het tweede lid wordt de vorming van de scholengemeenschappen per 1 september 2011 uitzonderlijk beperkt tot een periode van drie schooljaren.”;
- 3° in het bestaande derde lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden “van zes schooljaren” opgeheven.

Art. 18. In artikel 57 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 2° worden de woorden “tot 31 augustus 2012” telkens vervangen door de woorden “tot en met 31 augustus 2014”;
- 2° punt 10° wordt opgeheven.

Art. 19. Artikel 63 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Hoofdstuk 6. Wijziging van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding

Art. 20. In artikel 38 van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 14 februari 2003 en 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° §1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. De school en het centrum stellen op 1 september 2012 een gezamenlijk beleidsplan op als ze tot hetzelfde bestuur behoren of een gezamenlijk beleidscontract in het andere geval, dat de samenwerking regelt voor een duur van twee jaar.

In afwijking van het eerste lid stellen de school en het centrum met ingang van 1 september 2014 om de zes jaar een gezamenlijk beleidsplan op als ze tot hetzelfde bestuur behoren of een gezamenlijk beleidscontract in het andere geval, dat de samenwerking regelt voor een duur van zes jaar.

Uiterlijk op 31 maart voorafgaand aan het schooljaar waarop het beleidsplan of beleidscontract ingaat, deelt elk centrum aan de bevoegde diensten van de Vlaamse Regering mee met welke scholen het een beleidsplan of beleidscontract zal afsluiten of heeft afgesloten.”;

2° er wordt een §1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. De looptijd van het beleidsplan of beleidscontract dat gesloten wordt tussen enerzijds een school die na de start van de periodes van beleidsplannen en beleidscontracten, vermeld in §1, opgenomen wil worden in de erkenning en anderzijds een CLB, is beperkt tot het einde van de duur van het beleidsplan of beleidscontract, vermeld in §1.”;

3° in §3 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“Het beleidscontract of beleidsplan met het nieuwe centrum is beperkt tot het einde van de duur van het beleidsplan of beleidscontract, vermeld in §1.”;

b) er wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Indien de duur van de beleidsplannen en beleidscontracten, vermeld in het tweede lid of in §1/1, minstens drie jaar bedraagt, worden de beleidsplannen en beleidscontracten uiterlijk op 31 maart voorafgaand aan de eerstvolgende periode waarvoor de omkadering, vermeld in artikel 67, zal worden vastgesteld, aan de bevoegde diensten van de Vlaamse Regering meegedeeld.”;

4° in §4 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Indien een scholengemeenschap gevormd wordt wanneer de duur van het beleidsplan of het beleidscontract nog niet verstreken is, kunnen de centra die de scholen van de scholengemeenschap begeleiden een tijdelijk samenwerkingsverband aangaan tot het einde van de lopende periode waarvoor de omkadering werd vastgesteld, vermeld in artikel 67.”.

Art. 21. In artikel 58, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, worden in de tweede zin de woorden “drie jaar” vervangen door de woorden “de duur van de periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67,”.

Art. 22. In artikel 60, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt de zinsnede “Om de drie jaar” vervangen door de zinsnede “Bij de start van elke nieuwe periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67,”.

Art. 23. In artikel 61, eerste lid, van hetzelfde decreet, wordt de zinsnede “Om de drie jaar” vervangen door de zinsnede “Bij de start van elke nieuwe periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67,”.

Art. 24. Artikel 65 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 65. Om gefinancierd of gesubsidieerd te blijven tijdens de eerstvolgende periode waarvoor overeenkomstig artikel 67 de omkadering opnieuw wordt vastgesteld, moet het gewogen leerlingenaantal van een centrum, geteld op de eerste schooldag van februari van het kalenderjaar dat voorafgaat aan deze nieuwe periode, de rationalisatienorm bereiken. Als dit niet het geval is, wordt het centrum vanaf 1 september van het daarop volgende kalenderjaar niet langer gefinancierd of gesubsidieerd.”.

Art. 25. In artikel 67 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het tweede en het derde lid wordt een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste en het tweede lid, wordt het omkaderingsgewicht voor het schooljaar 2012-2013 vastgesteld voor een periode van twee jaar. Met ingang van schooljaar 2014-2015 wordt het omkaderingsgewicht opnieuw vastgesteld, telkens voor een periode van drie jaar.”;

2° in het derde lid wordt de zinsnede “gedurende de drie schooljaren waarvoor het omkaderingsgewicht wordt vastgesteld” vervangen door de zinsnede “gedurende de periode waarvoor het omkaderingsgewicht reeds werd vastgesteld”.

Art. 26. Artikel 68 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 68. Onverminderd de toepassing van artikel 59, §3, is het gewogen leerlingenaantal van een centrum voor de periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67, gelijk aan het aantal regelmatige leerlingen in de scholen begeleid door het centrum, geteld op de eerste schooldag van februari van het kalenderjaar dat voorafgaat aan de start van het eerste jaar van de periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67, vermenigvuldigd met de overeenkomstige coëfficiënt, bedoeld in artikel 69.”.

Art. 27. In artikel 72, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, worden de woorden “voor de volgende drie schooljaren” vervangen door de woorden “voor de periode, vermeld in artikel 67”.

Art. 28. In artikel 88, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt het woord “driejaarlijks” vervangen door de woorden “in het eerste jaar en voor de duur van de periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67,”.

Art. 29. In artikel 89, derde lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt het woord “driejaarlijks” vervangen door de woorden “in het eerste jaar en voor de duur van de periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67,”.

Art. 30. In artikel 90, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 juli 2006, wordt het woord “driejaarlijks” vervangen door de woorden “in het eerste jaar en voor de duur van de periode waarvoor de omkadering wordt vastgesteld, vermeld in artikel 67,”.

Hoofdstuk 7. Wijziging van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV

Art. 31. In artikel X.53, §2, eerste lid, van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV, gewijzigd bij de decreten van 7 mei 2004 en 15 juli 2005, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° vanaf 1 september 2005 steeds voor de duur van zes schooljaren, met uitzondering van de overeenkomst die in werking treedt op 1 september 2011 en slechts geldt voor de duur van drie schooljaren. Tijdens de betrokken periode kan deze overeenkomst worden gewijzigd ten gevolge van toepassing van artikel 125quinquies, §3 of §6, van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, van artikel 51, derde lid, van de Codex Secundair Onderwijs, of van artikel 73 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. Een wijziging van een overeenkomst treedt in werking op dezelfde datum waarop de wijziging in de scholengemeenschap in werking treedt.”.

Art. 32. In artikel X.55, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 juli 2003, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° als in een instelling voor gewoon of buitengewoon secundair onderwijs een betrekking in een ambt van het ondersteunend personeel wordt opgericht, gebeurt dat volgens artikel 30 of artikel 31 van de Codex Secundair Onderwijs;”.

Hoofdstuk 8. Slotbepaling

Art. 33. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2011, met uitzondering van de artikelen 17, 1°, en 20 tot 30, die in werking treden op 1 september 2012.

Brussel, 8 april 2011.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

BIJLAGE
bij de memorie van toelichting:
REGULERINGSIMPACTANALYSE

RIA: scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs

Departement Onderwijs en Vorming
Afdeling instellingen en leerlingen secundair en volwassenenonderwijs
Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel
Tel. 02 553 89 62 – Fax 02 553 89 85
E-mail: chris.dockx@ond.vlaanderen.be

0

1 Thema

- 1 Vermeld de officiële titulatuur van de regelgeving. Als daaruit onvoldoende blijkt waarop de RIA precies betrekking heeft, verduidelijk dit dan kort.

Voorontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs

2 Probleemstelling en doelstelling

2.1 Probleemstelling

- 2 Geef aan wat het probleem voor de doelgroep(en), m.a.w. de onderwijsklant(en), precies is.

- 1) Uit contacten met de onderwijsverstrekkers, waaronder een rechtstreekse bevraging door de onderwijsadministratie van de verantwoordelijken van de scholengemeenschappen, is gebleken dat er in de sector onderwijs onzekerheid en zelfs ongerustheid heerst over de niet bekende plannen van de overheid met betrekking tot de figuur "scholengemeenschappen", meer bepaald, omdat per 31 augustus 2011 de huidige vormingsperiode van de scholengemeenschappen afloopt.
- 2) Individuele scholen kampen met steeds meer verplichtingen die hun van allerlei overheden worden opgelegd. Ze zijn niet langer in staat om alleen aan al die verplichtingen te voldoen bij gebrek aan middelen en expertise.
- 3) Sommige verstrekkers van basisonderwijs en de verstrekkers van secundair onderwijs blijven ook in het ongewisse over de toekenning van zorgmiddelen respectievelijk de toekenning van de globale puntenenveloppe vanaf 2011, meer bepaald, omdat de huidige regeling per 31 augustus 2011 afloopt.
- 4) Binnen het leerplichtonderwijs kampt vooral het niveau secundair onderwijs met een aantal structurele problemen: er zijn te veel verkeerde studiekeuzes, overzitters en jongeren die het onderwijs ongekwalificeerd verlaten; schoolmoeheid, spijbelen en demotivatatie komen te frequent bij leerlingen voor.

- 3 Beschrijf, voor zover dit nog niet gebeurde in uw antwoord op vraag 2, welke vrije juridische beleidsruimte er nog is.

De juridische beleidsruimte is niet beperkt.

2.2 Doelstelling(en)

- 4 Geef aan welke doelstelling(en) u voor de doelgroep(en) gerealiseerd wilt zien. Maak duidelijk wat de gewenste gevolgen of beoogde effecten zijn, zonder voorafname op het gebruik van middelen.

1) Onderwijsverstrekkers moeten hun kerntaak, nl. kwaliteitsvol onderwijs en opvoeding aanbieden, kunnen realiseren onder optimale randvoorwaarden (weten welke samenwerkingsverbanden ze kunnen/moeten aangaan, welke overheidsmiddelen ze krijgen ...).

2) Scholen moeten in staat zijn aan al hun materiële, financiële, logistieke e.a. verplichtingen te voldoen en hun behoeften te vervullen, opdat ze onder de best mogelijke omstandigheden hun opdracht, nl. kwaliteitsvol onderwijs verstrekken, kunnen realiseren.

3) Het huidige opvang-, begeleidings- en zorgcomfort voor leerlingen behouden.

4) De structurele problemen binnen het secundair onderwijs moeten worden weggewerkt, opdat jongeren na het leerplichtonderwijs soepel en met kans op succes vervolgstudies kunnen aanvatten of doorstromen naar de arbeidsmarkt. Het wegwerken van die structurele problemen mag niet ten koste gaan van talentvolle jongeren, die meer nog dan nu moeten uitgedaagd worden hun talenten verder te ontplooien. Startjaar voor oplossing van het geheel van die problemen is 2014.

- 5 Beschrijf, voor zover dit nog niet gebeurde in uw antwoord op vraag 4, welke politieke vrije beleidsruimte er nog is.

In de beleidsnota onderwijs 2009-2014 is een versterking van scholengemeenschappen aangekondigd. De overheid ziet scholengemeenschappen als dé oplossing om via bundeling van krachten en middelen de toenemende uitdagingen waarmee onderwijsinstellingen geconfronteerd worden, aan te gaan. De overheid moet aan die visie uitvoering verlenen en kan het zich niet veroorloven niets te ondernemen, wel kan ze de mate van versterking van scholengemeenschappen bepalen.

3 Opties om de doelstelling(en) te realiseren

3.1 Optie 1: nuloptie

- 6.1 Geef de inhoudelijke krachtlijnen van de optie aan, zonder deze te vervuilen met effecten.

Geen overheidsingrijpen, betekent dat:

- 1) de scholengemeenschappen per 1 september 2011 terug voor een periode van 6 jaar worden gevormd;
- 2) in het basisonderwijs sommige scholen vanaf 1 september 2011 geen zorgmiddelen meer ontvangen;
- 3) in het secundair onderwijs vanaf 1 september 2011 de toekenning van de globale puntenenveloppe wordt stopgezet.

Geen overheidsingrijpen betekent ook dat totaal niet wordt ingegaan op de beleidsaanbevelingen van het wetenschappelijk onderzoek dat rond scholengemeenschappen is gevoerd (zie verder).

3.2 Optie 2: ingrijpende hervorming scholengemeenschappen op korte termijn

- 6.2 Geef hieronder de inhoudelijke krachtlijnen van de optie aan, zonder deze te vervuilen met mogelijke effecten.

Er worden vanaf 1 september 2011 zeer ingrijpende hervormingen doorgevoerd op het vlak van vorming, bevoegdheden en voordelen van scholengemeenschappen. Zonder limitatief te zijn, kunnen concrete maatregelen eventueel zijn:

- 1) een FT coördinerend directeur in elke scholengemeenschap;
- 2) afschaffen van overlappende inspraakorganen school/scholengemeenschap;
- 3) ontkleuring van middelen op niveau scholengemeenschap;
- 4) herbekijken van minimumnormen voor scholengemeenschappen;
- 5) creëren van rechtspersoonlijkheid voor scholengemeenschappen;
- 6) affectatie van personeelsleden aan scholengemeenschappen (die dan als werkgever fungeren);
- 7) herschikking van de geografische zones voor inplanting van scholengemeenschappen;
- 8) uitbreiding van de verplichte bevoegdheden voor scholengemeenschappen.

3.3 Optie 3: beperkte hervorming scholengemeenschappen / handhaving middenstroom + benoeming in middelen scholengemeenschap

6.3 Geef hieronder de inhoudelijke krachtlijnen van de optie aan, zonder deze te vervuilen met mogelijke effecten.

Er worden vanaf 1 september 2011, als overgangsfase naar 2014, beperkte hervormingen doorgevoerd op het vlak van vorming, bevoegdheden en voordelen van scholengemeenschappen, die hoofdzakelijk in het teken staan van continuïteit van het beleid. De ingrijpende hervormingen, die (hoewel nader te onderzoeken op realiseerbaarheid) onder optie 2 staan, zouden dan op langere termijn (2014) worden ingevoerd. Concrete maatregelen zijn:

- 1) op elkaar afstemmen van de duur van de vorming van scholengemeenschappen, het sluiten van ICT-samenwerkingsverbanden en het sluiten van CLB-contracten;
- 2) voor samenwerkingsverbanden die starten per 1 september 2011, de vormingsperiode beperken tot 3 jaar ipv. 6 jaar, opdat het einde van die samenwerkingsverbanden zou samenvallen met de start van de grote onderwijshervormingen per 1 september 2014;
- 3) vaste benoeming voor personeelsleden die werken voor de scholengemeenschappen;
- 4) handhaving van de zorgmiddelen in het basisonderwijs en van de globale puntenenveloppe voor administratieve en pedagogische ondersteuning in het secundair onderwijs.

3.4 Optie 4: beperkte hervorming scholengemeenschappen / handhaving middenstroom

6.4 Geef hieronder de inhoudelijke krachtlijnen van de optie aan, zonder deze te vervuilen met mogelijke effecten.

Er worden vanaf 1 september 2011, als overgangsfase naar 2014, beperkte hervormingen doorgevoerd op het vlak van vorming, bevoegdheden en voordelen van scholengemeenschappen, die hoofdzakelijk in het teken staan van continuïteit van het beleid. De ingrijpende hervormingen, die (hoewel nader te onderzoeken op realiseerbaarheid) onder optie 2 staan, zouden dan op langere termijn (2014) worden ingevoerd. Concrete maatregelen zijn:

- 1) op elkaar afstemmen van de duur van de vorming van scholengemeenschappen, het sluiten van ICT-samenwerkingsverbanden en het sluiten van CLB-contracten;
- 2) voor samenwerkingsverbanden die starten per 1 september 2011, de vormingsperiode beperken tot 3 jaar ipv. 6 jaar, opdat het einde van die samenwerkingsverbanden zou samenvallen met de start van de grote onderwijshervormingen per 1 september 2014;
- 3) handhaving van de zorgmiddelen in het basisonderwijs en van de globale puntenenveloppe voor administratieve en pedagogische ondersteuning in het secundair onderwijs.

3.5 Optie 5: (korte inhoud optie)

6.5 Geef hieronder de inhoudelijke krachtlijnen van de optie aan, zonder deze te vervuilen met mogelijke effecten.

-

3.6 Optie 6: (korte inhoud optie)

6.6 Geef hieronder de inhoudelijke krachtlijnen van de optie aan, zonder deze te vervuilen met mogelijke effecten.

-

4 Effecten

4.1 Doelgroep(en) en belanghebbende(n)

7 Geef aan voor welke doelgroep(en) de doelstelling gerealiseerd moet worden. Vermeld ook de eventuele andere belanghebbende(n).

Doelgroep zijn de schoolbesturen van het basisonderwijs en de inrichtende machten van het secundair onderwijs. Belanghebbenden zijn de personeelsleden die werken voor scholen of scholengemeenschappen respectievelijk de leerlingen. Cijfermatig gaat het om ongeveer 1000 schoolbesturen basisonderwijs, 350 inrichtende machten secundair onderwijs, 70.000 personeelsleden basisonderwijs, 80.000 personeelsleden secundair onderwijs, 655.000 leerlingen basisonderwijs en 460.000 leerlingen secundair onderwijs.

4.2.1 Effecten van optie 1: nuloptie

- 8.1 Geef voor alle in antwoord 7 opgenomen doelgroepen en belanghebbenden aan welke de voor- en nadelige effecten van de te overwegen optie zijn.

Doelgroep/ belanghebbende	Voordelen	Nadelen
Schoolbesturen en inrichtende machten	De meeste scholengemeenschappen blijven allicht hun samenstelling behouden, zodat niet naar nieuwe partners dient gezocht	Tal van middelen personeelsomkadering vallen weg, waardoor minder pedagogische en administratieve ondersteuning
Personeel	Geen	Inkrimping van tewerkstelling; behoud van precaire statuut voor niet vastbenoemden die werken voor de scholengemeenschap
Leerlingen	Geen	Vermindering van opvang, begeleiding en zorg, wat vooral de meest kwetsbare jongeren treft

4.2.2 Effecten van optie 2: ingrijpende hervorming scholengemeenschappen op korte termijn

- 8.2 Geef voor alle in antwoord 7 opgenomen doelgroepen en belanghebbenden aan welke de voor- en nadelige effecten van de te overwegen optie zijn.

Doelgroep/ belanghebbende	Voordelen	Nadelen
Schoolbesturen en inrichtende machten	Opvoeren van schaalvoordelen (efficiënter en effectiever beheer, meer beleidsvoerend vermogen) Rechtspersoonlijkheid voor scholengemeenschappen Handhaving personeelskader (onderwijskundig comfort) Scholengemeenschappen kunnen zelf personeel aanstellen Ontkleuring middelen Rationeler studieaanbod Mogelijkheid van niveauoverschrijdende scholengemeenschappen Geen overlapping inspraakorganen Scholen worden ontlast van al het niet-pedagogische, zodat ze zich op hun kerntaak kunnen terugplooiën	Moeilijk haalbare aanpassingen op relatief korte termijn, waarop hypotheek rust gezien andere onderwijsdossiers die in voorbereiding zijn, bv. rationalisatie lokaal studieaanbod doorvoeren staat haaks op toekomstige hertekening van onderwijslandschap Verwarring op het onderwijsveld gezien de impact van de vernieuwingen, bv. alle scholengemeenschappen dwingen rechtspersoonlijkheid aan te nemen op korte termijn, leidt tot chaos bij talrijke schoolbesturen en inrichtende machten
Personeel	Handhaving tewerkstelling Affectatie aan scholengemeenschap Meer contacten met personeel partnerscholen	-
Leerlingen	Betere leerlingenoriëntering door hertekening zonelandchap Handhaving opvang-, begeleidings- en zorgkader	-

4.2.3 Effecten van optie 3: beperkte hervorming scholengemeenschappen / handhaving middenstroom + benoeming in midden scholengemeenschap

8.3 Geef voor alle in antwoord 7 opgenomen doelgroepen en belanghebbenden aan welke de voor- en nadelige effecten van de te overwegen optie zijn.

Doelgroep/ belanghebbende	Voordelen	Nadelen
Schoolbesturen en inrichtende machten	Opvoeren van schaalvoordelen (efficiënter en effectiever beheer, meer beleidsvoerend vermogen) Handhaving personeelskader (onderwijskundig comfort) Beleid gericht op continuïteit, verder werken volgens bestaande gewoonten en gebruiken Onrust en onzekerheid over de toestand vanaf 1 september 2011 opheffen Optimale anticipatie op 1 september 2014 (grondige hervormingen)	Er worden geen maatregelen genomen voor scholen die er niet in slagen tot een scholengemeenschap te behoren Het vrijstellen van een coördinerend directeur blijft facultatief Tussen basis- en secundair onderwijs blijft er een gedeeltelijke kloof
Personeel	Opheffing preciaire statuut van personeelsleden die werken voor de scholengemeenschap; handhaving tewerkstelling Onrust en onzekerheid over de toestand vanaf 1 september 2011 opheffen	-
Leerlingen	Handhaving van opvang-, begeleiding- en zorgkader	De doorstroming tussen basis- en secundair onderwijs wordt niet vergemakkelijkt

4.2.4 Effecten van optie 4: beperkte hervorming scholengemeenschappen / handhaving middenstroom

8.4 Geef voor alle in antwoord 7 opgenomen doelgroepen en belanghebbenden aan welke de voor- en nadelige effecten van de te overwegen optie zijn.

Doelgroep/ belanghebbende	Voordelen	Nadelen
Schoolbesturen en inrichtende machten	Opvoeren van schaalvoordelen (efficiënter en effectiever beheer, meer beleidsvoerend vermogen) Handhaving personeelskader (onderwijskundig comfort) Beleid gericht op continuïteit, verder werken volgens bestaande gewoonten en gebruiken Onrust en onzekerheid over de toestand vanaf 1 september 2011 opheffen Optimale anticipatie op 1 september 2014 (grondige hervormingen)	Er worden geen maatregelen genomen voor scholen die er niet in slagen tot een scholengemeenschap te behoren Het vrijstellen van een coördinerend directeur blijft facultatief Tussen basis- en secundair onderwijs blijft er een gedeeltelijke kloof
Personeel	Handhaving tewerkstelling Onrust en onzekerheid over de toestand vanaf 1 september 2011 opheffen	Preciaire statuut van personeelsleden die werken voor de scholengemeenschap wordt niet opgeheven
Leerlingen	Handhaving van opvang-, begeleiding- en zorgkader	De doorstroming tussen basis- en secundair onderwijs wordt niet vergemakkelijkt

4.2.5 Effecten van optie 5: (korte inhoud optie)

- 8.5 Geef voor alle in antwoord 7 opgenomen doelgroepen en belanghebbenden aan welke de voor- en nadelige effecten van de te overwegen optie zijn.

Doelgroep/ belanghebbende	Voordelen	Nadelen

4.2.6 Effecten van optie 6: (korte inhoud optie)

- 8.6 Geef voor alle in antwoord 7 opgenomen doelgroepen en belanghebbenden aan welke de voor- en nadelige effecten van de te overwegen optie zijn.

Doelgroep/ belanghebbende	Voordelen	Nadelen

4.3 Andere, “sectorale” effecten

- 9 Geef aan, voor zover dit niet in antwoord 8 gebeurd is, welke de effecten zijn voor de lokale besturen.

Lokale besturen zijn in hun hoedanigheid van schoolbestuur of inrichtende macht ook betrokken partij en zijn als partner tot diverse scholengemeenschappen in het basisonderwijs respectievelijk het secundair onderwijs toetreden. De effecten zijn deze opgesomd in antwoord 8.

- 10 Geef aan, voor zover dit niet in antwoord 8 gebeurd is, welke de effecten zijn voor Brussel (de zgn. Brusseltoets).

Ook in Brussel zijn er scholengemeenschappen opgericht. De effecten zijn deze opgesomd in antwoord 8.

AANDACHT:

‘In uitvoering van de omzendbrief Wetgevingstechniek heeft de afdeling Jeugd kennis genomen van de vraag voor wetgevingstechnisch, taalkundig en RIA-advies. In de nota voor de Vlaamse Regering mag onder de rubriek ‘Kwaliteit van de regelgeving’ verwezen worden naar het voldoen aan de JoKER-verplichting. Inhoudelijk komt uit de analyse naar voren dat de grondige hervorming voor de leerlingen de beste is. Uit het besluit blijkt dat er gekozen wordt voor continuïteit. Wat betreft consultatie merken we op dat de Vlaamse Onderwijsraad nog geraadpleegd kan worden (met de daarin door de VSK vertegenwoordigde leerlingen).’

4.4 Gekozen optie

- 11 Geef aan welke optie gekozen wordt. Motiveer grondig. Argumenteer aan de hand van een kosten-baten-analyse.

Er wordt gekozen voor een beperkte hervorming van de scholengemeenschappen (zonder benoemingsmogelijkheid voor personeelsleden die werken in de middelen die de scholengemeenschap voorafneemt) (optie 4). In vergelijking met de nulloptie wordt ten aanzien van de onderwijsverstrekkers duidelijkheid gecreëerd dat de overheid de richting van een versterking van scholengemeenschappen wil uitgaan door een aantal weliswaar beperkte doch haalbare wijzigingen door te voeren.

Er wordt niet gekozen voor ingrijpende hervormingen op korte termijn. In vergelijking met de nulloptie zou dit de facto verwarring en chaos creëren omdat binnen een bestek van minder dan één schooljaar onmogelijk alle juridische en organisatorische aanpassingen die hiermee in het onderwijsveld gepaard gaan, kunnen worden voltooid (laat staan succesvol voltooid). NOOT: ingrijpende wijzigingen aan scholengemeenschappen sporen best met andere dossiers die in voorbereiding zijn, zowel inhoudelijk als qua timing (streefdatum: 1 september 2014).

Er wordt evenmin gekozen voor een beperkte hervorming van de scholengemeenschappen mét benoemingsmogelijkheid voor personeelsleden die werken in de middelen die de scholengemeenschap voorafneemt (optie 3), omdat uit informeel overleg met de sociale partners is gebleken dat hiervoor inzonderheid bij de vakorganisaties geen draagvlak bestaat.

5 Uitwerking, uitvoering en monitoring

5.1 Juridisch technische uitwerking

- 12 Geef aan hoe de gekozen optie juridisch technisch uitgewerkt zal worden.

De optie wordt vertaald in een voorontwerp van decreet betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs, waarbij diverse vigerende decreten worden gewijzigd, meer bepaald de decreten op het basisonderwijs, op het secundair onderwijs en op de CLB.

5.2 Wijzigingen in de taakhoud op het onderwijsveld

- 13 Geef aan hoe de taakhoud van de onderwijspersoneelsleden wijzigt door de gekozen optie.

Gezien consolidatie van het bestaande, zijn er geen wijzigingen op het vlak van taakhoud.

5.3 Wijzigingen inzake de administratieve lasten op het onderwijsveld

- 14 Zijn er voor de doelgroepen/belanghebbenden wijzigingen in de informatieverplichtingen jegens de overheid? Geef aan welke.

Er zijn geen wijzigingen op het vlak van informatieverplichtingen jegens de overheid.

- 15 Geef per nieuwe informatieverplichting/administratieve handeling de nodige parameters aan.

IV/AH	actor	uurtarief	tijd	Frequentie	aantal actoren	periodiciteit

- 16 Geef per afgeschafte informatieverplichting/administratieve handeling de nodige parameters aan.

IV/AH	actor	uurtarief	tijd	Frequentie	aantal actoren	periodiciteit

- 17 Geef de totale wijziging in de administratieve lasten aan. Het resultaat is een bedrag in euro.

5.4 Uitvoering van de nieuwe regelgeving

18 Geef aan hoe de nieuwe regelgeving uitgevoerd zal worden.

- 1) De nieuwe regelgeving leidt tot aanpassing van diverse vigerende omzendbrieven, die via het EDULEX-systeem elektronisch worden verspreid. Uitvoeringsbesluiten zijn niet nodig.
- 2) Een beknopt overzicht van de nieuwe regelgeving zal ook op het nieuwskanaal Schooldirect verschijnen.

19 Geef aan, voor zover dit niet in het antwoord op vraag 8 gebeurd is, welke de effecten zijn voor de Vlaamse Gemeenschap.

De al jaren bestaande administratieve werkwijze wordt bevestigd: de aan scholengemeenschappen en scholen door de overheid toegekende middelen worden onverminderd elektronisch berekend.

5.5 Handhaving van de nieuwe regelgeving

20 Geef aan hoe de nieuwe regelgeving gehandhaafd zal worden.

Controle wordt ter plaatse uitgevoerd door onderwijsinspectie en -verificatie, respectievelijk centraal door AGODI. Voor de manier waarop men handhaaft zal er concreet niets veranderen.

21 Geef aan hoe de doelgroepen gesanctioneerd zullen worden.

Het niet voldoen aan de decretale bepalingen wordt gesanctioneerd door inhouding op of terugvordering van financiering of subsidiëring.

5.6 Evaluatie van de nieuwe regelgeving

22 Geef aan hoe de nieuwe regelgeving geëvalueerd of verder opgevolgd zal worden.

De beleidsvoorbereidende afdelingen leerplichtonderwijs van het departement onderwijs en vorming bereiden vanaf 2011 het ingrijpende hervormingsdossier 2014 van de scholengemeenschappen voor, tezamen met belendende dossiers. In die zin is de nieuwe regelgeving een overgangsregeling. In deze overgangsperiode zal de overheid de scholengemeenschappen monitoren en ermee contacten onderhouden in de aanloop naar 2014. De implementatie van de beperkte wijzigingen die vanaf 2011 worden ingevoerd, zal zodoende direct kunnen in kaart worden gebracht.

6 Consultatie

23 Geef aan welke doelgroepen en belanghebbenden wanneer bevroegd werden. Vermeld de belangrijkste opmerkingen en adviezen. Motiveer desgevallend waarom in de finale beslissing afgeweken wordt van bepaalde adviezen.

- 1) Bevraging door wetenschappelijke onderzoekers van de universiteiten van Antwerpen en Gent binnen de periode 1 februari 2008 – 31 maart 2010 van diverse actoren die bij de scholengemeenschappen betrokken zijn.
- 2) Bevraging door de administratie van het ministerie van onderwijs en vorming van directeurs van de scholengemeenschappen in de periode december 2009/januari 2010.

Indien uit de bevraging voorstellen zijn gekomen met budgettaire meerkost, dan is daar thans geen gevolg aan gegeven omwille van de niet beschikbaarheid van de vereiste kredieten.

Over de ontworpen maatregelen zal formeel advies worden gevraagd aan de VLOR en zullen formele onderhandelingen met de sociale partners worden gevoerd.

7 Overige informatie voor de Inspectie van Financiën

24 Vermeld hier de door de Inspectie van Financiën vereiste beheers- en beleidsinformatie die niet in de andere hoofdstukken van deze RIA is opgenomen.

De verlenging van de maatregelen om bepaalde personeelsmiddelen toe te kennen heeft een budgettaire implicatie.

1° Toekenning van zorgpunten aan basisscholen die niet tot een scholengemeenschap behoren: de scholen die niet in een scholengemeenschap zitten, krijgen op dit ogenblik in totaal 556 zorgpunten. Dit komt overeen met een budget van 556 x 425,31 euro (deze geldwaarde per punt is gebaseerd op de loonkost van barema 158, anciënniteit 3,5 jaar, barema 158 - bijkomende omkadering, tijdelijken = 34877/82punten= 425,31) = 236.482 euro op kruissnelheid. Dit betekent voor het begrotingsjaar 2011 (= 3/12): 60.000 euro. De verlenging van deze maatregel is geen meerkost, het bestendigt enkel een bestaande situatie: de loonkost zit vervat in de loonmodellen van het basisonderwijs.

2° Toekenning van een globale puntenenveloppe aan scholengemeenschappen secundair onderwijs (en aan secundaire scholen die niet in een scholengemeenschap zitten). De verlenging van deze maatregel (zonder wijziging van de bereke-

ningsmodaliteiten van de puntenenveloppe) is geen meerkost, het bestendigt enkel een bestaande situatie: de loonkost zit vervat in de loonmodellen van het secundair onderwijs.

8 Samenvatting

- 25 Maak een samenvatting van de RIA die representatief is voor de inhoud van de RIA. Geef als de JoKERverplichting van toepassing is ook aan welke moeilijkheden ondervonden werden bij het verzamelen van de vereiste informatie.**

In het leerplichtonderwijs zijn er nog teveel leerlingen die laattijdig of niet gekwalificeerd uitstromen, niet tegenstaande de aanzienlijke overheidsinvesteringen in onderwijs en de dagdagelijkse inzet van scholen en samenwerkingsverbanden van scholen (= scholengemeenschappen). Met ingrijpende hervormingen wil de overheid deze problemen aanpakken. Die hervormingen hebben betrekking op quasi alle onderwijsdomeinen: structuur, organisatie, personeel, financiering, scholengemeenschappen... Om deze hervormingen goed te kunnen voorbereiden geldt 1 september 2014 als streefdatum. Intussen zijn er echter een aantal items die op 31 augustus 2011 eindigen: bepaalde middelenstromen naar het basis- en secundair onderwijs, de vormingsperiode van de huidige scholengemeenschappen. In het onderwijsveld groeit de onzekerheid en onrust over wat de overheid zinnens is te doen naar 1 september 2011 toe. Die overheid heeft 4 opties: a) niets doen, waardoor scholengemeenschappen en middelen worden stopgezet, b) beperkte hervormingen lanceren met inbegrip van benoemingsmogelijkheid voor personeelsleden die werken voor de scholengemeenschap, c) beperkte hervormingen lanceren zonder benoemingsmogelijkheid voor personeelsleden die werken voor de scholengemeenschap, of d) ingrijpende hervormingen doorvoeren. Samenwerking, dat schaalvoordelen oplevert, en behoud van het onderwijs- en zorgcomfort, staan niet ter discussie: daarom is de nuloptie uitgesloten. Voor bepaalde items al zeer ingrijpende aanpassingen doorvoeren en voor andere niet, zou dan weer onhaalbaar zijn en tot chaotische toestanden in het onderwijsveld leiden. De overblijvende piste is beperkte bijstellingen aanbrengen die de zaken regelen in afwachting van 2014, zij het in de variant zonder benoemingsmogelijkheid bij gebrek aan voldoende draagvlak bij de sociale partners. Bij de gekozen optie ligt de nadruk op continuïteit en consolidatie.

Bij het verzamelen van informatie om dit dossier te stofferen hebben overheid en wetenschappelijke onderzoekers geen problemen ondervonden. Onderwijsverstrekkers en verantwoordelijken van scholengemeenschappen hebben constructief meegewerkt bij bevragingen.

9 Informatie bij de RIA

9.1 Contactperso(o)n(en)

- 26 Vermeld hieronder de gegevens van de auteur van deze RIA.**

voor- en achternaam Chris Dockx
 telefoonnummer 02/553.89.62
 e-mailadres chris.dockx@ond.vlaanderen.be
 functie adjunct van de directeur

- 27 Vermeld hieronder eventueel de gegevens van een andere persoon die informatie kan verschaffen bij deze RIA.**

voor- en achternaam Marc Leunis
 telefoonnummer 02/553.89.41
 e-mailadres Marc.leunis@ond.vlaanderen.be
 functie adviseur

- 28 Vermeld hieronder de gegevens van het aanspreekpunt jeugd- en kinderrechtenbeleid indien deze persoon bij de opmaak van de JoKER betrokken werd.**

voor- en achternaam Rita Van Durme
 telefoonnummer 02/553.88.49
 e-mailadres rita.vandurme@ond.vlaanderen.be
 functie aanspreekpunt kinderrechten en jeugdbeleid

9.2 Aanvullende literatuur

29 Vermeld hieronder relevante aanvullende literatuur.

- 1) Wetenschappelijk onderzoek rond scholengemeenschappen, nl. “OBPWO 07.02 - De evaluatie van de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs (Promotor G. Devos, co-promotor P. Van Petegem, onderzoekers E. Delvaux, E. Feys, A. Franquet.)”.
- 2) Advies van de Raad Basisonderwijs van de VLOR dd. 9 juni 2010 met betrekking tot de scholengemeenschappen in het basisonderwijs.
- 3) Audit van het Rekenhof met betrekking tot de pedagogische en administratieve ondersteuning van basisscholen en secundaire scholen.
- 4) Bevindingen van de administratieve bevraging van een aantal scholengemeenschappen in de periode december 2009/januari 2010.

RIA-controle

Ga na of uw RIA voldoet aan de verplichte punten van de RIA-controle. Deze mag moet niet bij de RIA gevoegd worden.

- ☐ Het is duidelijk wat het probleem precies is (op het niveau van specifiek gedrag van de doelgroep).
- ☐ De vrije juridische beleidsruimte is voldoende beschreven.
- ☐ Het is duidelijk wat de gewenste gevolgen of beoogde effecten zijn om aan de probleemstelling tegemoet te komen.
- ☐ De politieke vrije beleidsruimte is voldoende beschreven.
- ☐ De doelstellingen of beoogde beleidseffecten zijn beschreven zonder voorafnames op het gebruik van middelen.
- ☐ Men heeft alle relevante opties opgelijst.
- ☐ De inhoudelijke krachtlijnen van de opties werden vermeld.
- ☐ Men heeft zich beperkt tot een beschrijving van de opties, zonder deze te vervuilen met mogelijke effecten.
- ☐ Alle relevante doelgroepen en betrokken partijen werden opgelijst / in rekening gebracht.
- ☐ Men heeft per doelgroep alle relevante effecten in kaart gebracht.
- ☐ Men heeft de effecten van de nuloptie als vergelijkingsbasis voor de andere opties duidelijk weergegeven.
- ☐ Men heeft de effectbeschrijving gestructureerd en op een overzichtelijke wijze weergegeven.
- ☐ De andere, “sectorale” effecten werden in kaart gebracht.
- ☐ De finale keuze van de optie werd goed geargumenteed.
- ☐ Er werd aangegeven hoe en wanneer de regelgeving zal uitgevoerd worden en/of bijkomende initiatieven nodig zijn voor de feitelijke toepassing van de nieuwe regelgeving (uitvoeringsbesluiten, IT ondersteuning, handleiding, opleidingen, ...).
- ☐ De administratieve lasten werden omschreven.
- ☐ De administratieve lasten werden gemeten.
- ☐ Men heeft duidelijk aangegeven hoe men het betrokken voorstel zal handhaven.
- ☐ Men heeft duidelijk aangegeven hoe men de doelgroepen duidelijk zal sanctioneren.
- ☐ De samenvatting is representatief voor de inhoud van de RIA.

JoKER-aandachtspunten

Als de RIA een JoKER toets bevat, ga dan na of deze aan de onderstaande kwaliteitscriteria voldoet. De lijst mag niet bij de RIA gevoegd worden.

- ☐ In hoofdstuk 2 is aangegeven welke de gevolgen en risico's zijn voor de kinderen en jongeren <25 jaar en omschreven op welk onderzoek, publicatie of signalen deze inschatting is gebeurd.
- ☐ De doelstellingen laten toe om de effecten op de kinderen en jongeren <25 jaar te beoordelen.
- ☐ Er is ingegaan op de inhoudelijk alternatieven voor de voorgestelde beslissing, vooral om belangrijke nadelige gevolgen van de beslissing voor kinderen en jongeren <25 jaar te vermijden, te bespreken en zo mogelijk te verhelpen.
- ☐ Er is rekening gehouden met verschillen in leeftijden in de doelgroep kinderen en jongeren (kleuter, lagere schoolkinderen, tieners, jongvolwassenen). Er is minimaal een onderscheid gemaakt tussen -18-jarigen (minderjarigen) en 18-24-jarigen.
- ☐ Bij de effecten werd rekening gehouden met de vier principes die in het IRVK centraal staan namelijk: belang van het kind, non-discriminatie, leven, overleven en ontwikkeling en participatie.
- ☐ Uit de opmaak blijkt dat kinderen en jongeren <25 jaar ten minste als belanghebbende worden beschouwd.
- ☐ Er wordt aandacht besteed aan drempels voor kinderen en jongeren <25 jaar die leven in armoede, van allochtone afkomst zijn, geen verblijfspapieren hebben, een handicap hebben.
- ☐ Er zijn voldoende waarborgen tegen misbruik en voor de ontwikkeling van het kind.
- ☐ Er is aangegeven hoe kinderen en jongeren <25 jaar werden geconsulteerd, wat de doelstelling en resultaten daarvan waren en of er hoe er met de opmerkingen tijdens de consultatie rekening wordt gehouden.
- ☐ Er is aangegeven welke consultaties nog moeten plaatsvinden.
- ☐ Er is aangegeven hoe de kinderen en jongeren over de genomen maatregel zullen worden geïnformeerd.
- ☐ In de samenvatting komen de JoKER-aandachtspunten ook naar boven.